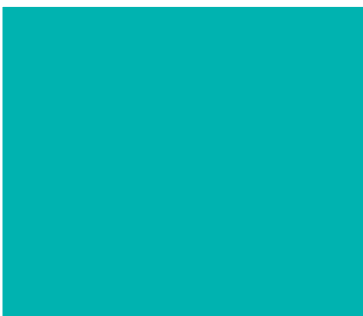

 SOCIALE INSPECTIE
jaarverslag 2012

INHOUD

INLEIDING

HOOFDSTUKEN

I	De taken	06
II	De organisatie en de personeelsbezetting van de sociale inspectie	23
III	De activiteiten van de sociale inspectie	39
IV	Resultaten van de sociale inspectie	50
V	Opvolging van inbreuken, vastgesteld in pro justitia	76
VI	Bijzondere statistieken voor de landbouwsector	85
VII	Bijzondere opdrachten	87

BIJLAGEN

I	Wetten en besluiten die onder de bevoegdheid van de sociale inspectie vallen	89
II	De zitdagen van de sociale inspectie	114

INLEIDING

Dit verslag is opgesteld in uitvoering van het verdrag n° 81 betreffende de Arbeidsinspectie in de industrie en de handel, aangenomen op 11 juli 1947 door de Internationale Arbeidsorganisatie en bekrachtigd door België door de wet van 29 maart 1957 (B.S. van 10 mei 1957) en het verdrag n° 129 betreffende de Arbeidsinspectie in de landbouw, aangenomen op 25 juni 1969 door de Internationale Arbeidsorganisatie en bekrachtigd door België door de wet van 6 juli 1997 (B.S. van 29 juli 1998).

Bij het lezen van dit jaarverslag zal blijken dat de voornaamste opdracht van de Sociale Inspectie bestaat in het versterken van ieders sociale bescherming, enerzijds door bijzondere aandacht te schenken aan het feit of de werkgever op regelmatige basis de werknemers aangeeft die hij tewerkstelt, en of hij hen aan de sociale zekerheid onderwerpt, en anderzijds door de strijd aan te binden tegen elk mechanisme van sociale fraude. De Sociale Inspectie werkt met duidelijke strategische en operationele doelstellingen, die regelmatig worden aangepast aan de noden, en dit met de steun van de diensten van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en de medewerking van de andere sociale inspectiediensten die onder de bevoegdheid vallen van andere departementen, wanneer deze steun noodzakelijk blijkt.

De Sociale Inspectie voert haar werkzaamheden uit in een goed georganiseerde structuur en in een goed ontwikkelde informaticaomgeving.

De informatisering van de processen biedt enerzijds de beschikking over een elektronisch spoor in real time, vanaf het ogenblik waarop de onderzoeken werden opgestart tot wanneer zij na behandeling geklasseerd zijn.

Anderzijds maakt deze informatisering het beheer mogelijk volgens de volgende cyclus:

Sinds een aantal jaren is de Sociale Inspectie, door middel van de ontwikkelcirkels, geëvolueerd naar een resultaatgerichte organisatie. De doelstellingen van de dienst, die worden bepaald in overleg met de buitendiensten, beogen hoofdzakelijk de strijd tegen de fenomenen van fraude die ons sociaal zekerheidssysteem kunnen ondermijnen, namelijk:

- de strijd tegen de schijnzelfstandigheid;
- de strijd tegen de illegale tewerkstelling van werknemers;
- de strijd tegen de georganiseerde fraude inzake sociale zekerheidsbijdragen en de strijd tegen de verschillende vormen van sociale spitstechnologie;
- de strijd tegen de grensoverschrijdende fraude.

De taken

1. Opdrachten

Met het oog op het waarborgen en beschermen van het Belgische sociaal zekerheidsstelsel, bestaat de opdracht van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid in het controleren van de toepassing van de verschillende wetten betreffende de sociale zekerheid voor werknemers. De strijd tegen de sociale fraude en het zwartwerk behoort eveneens tot zijn voornaamste taken.

In dit kader is het de taak van de sociaal inspecteurs van deze dienst om controles en onderzoeken uit te voeren, niet alleen bij de werkgevers en in de werkplaatsen, maar ook bij de werknemers en gerechtigden van sociale uitkeringen, bij de openbare instellingen van sociale zekerheid (R.S.Z., R.K.W., R.J.V., enz.), en de meewerkende instellingen van sociale zekerheid. Deze laatste zijn erkende privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met de medewerking aan de toepassing van de sociale zekerheidswetgeving (zoals bijv. private kinderbijslagfondsen, ziekenfondsen, enz.).

De Sociale Inspectie onderzoekt bovendien, in samenwerking met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de erkenningsvoorwaarden van de sociale secretariaten van de werkgevers en houdt toezicht op hun werking.

De Sociale Inspectie oefent haar bevoegdheid meer bepaald uit in de volgende domeinen:

- het algemeen stelsel van de sociale zekerheid van de werknemers (inschrijving bij de instelling belast met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen en aangifte aan diezelfde instelling van de aan de sociale zekerheid te onderwerpen lonen);
- de reglementering betreffende de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling;
- de jaarlijkse vakantie;
- de kinderbijslag;
- de arbeidsongevallen,
- de ziekte- en invaliditeitsverzekering;
- het bijhouden van sociale documenten;
- de controle op de maatregelen tot bekendmaking van de werkroosters van de deeltijds tewerkgestelde werknemers;
- het toezicht op de reglementering inzake de illegale tewerkstelling van buitenlandse werknemers;
- de controle op de beroepsactiviteit als zelfstandige van vreemdelingen;
- de controle op de toegang tot het grondgebied, het verblijf en de vestiging van vreemdelingen in België;
- de hoofdelijke aansprakelijkheid van de opdrachtgevers ten aanzien van de sociale schulden van de aannemer, die sociale schulden heeft op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst.

Verder is de Sociale Inspectie ook actief op het domein van de strijd tegen de mensenhandel. Mensenhandel bestaat enerzijds in de uitbuiting van de preciaire toestand waarin de illegale werknemer zich bevindt, en anderzijds in de uitbuiting van het werk van een werknemer zonder daarbij als tegenprestatie sociale bijdragen te storten aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, of door slechts gedeeltelijke bijdragen te storten.

Een andere opdracht van de Sociale Inspectie bestaat in de strijd tegen de georganiseerde fraude inzake sociale bijdragen. Op dit vlak komt het er voor de dienst op aan om frauduleuze constructies bloot te leggen die de vorm aannemen van spinnenwebben, en waarbij gebruik gemaakt wordt van valse facturen om zichzelf op oneerlijke wijze snel te verrijken ten nadele van de staat. Hij bestrijdt de sociale spits technologie, die misbruikt wordt door bepaalde werkgevers, met name bepaalde ondernemingen die steeds meer gesofistikeerde constructies op poten zetten om de betaling van bijdragen op bepaalde, aan de werknemers toegekende bedragen, te ontlopen. De dienst heeft nog als opdracht een einde te stellen aan de praktijken van buitenlandse ondernemingen die de wetgeving betreffende de detachering schenden en die op internationaal vlak sociale dumpingpraktijken organiseren door geen of slechts gedeeltelijke sociale bijdragen te betalen, met als gevolg een verdringing van de markt van de te goeder trouw zijnde firma's.

Desbetreffend richt de Sociale Inspectie zich meer bepaald op de strijd tegen:

- de valse statuten (de gedetacheerde werknemers werken onder het statuut van zelfstandige terwijl ze onder het gezag van een werkgever werken). Men wordt met deze praktijk namelijk geconfronteerd in de sectoren van de bouw, van de voedingsindustrie en van de informatica);
- de valse detacheringen;
- de “constructies” inzake de detacheringen;
- het afleveren van valse formulieren E101 / A1 aan een groep werknemers.

Tenslotte oefent de Sociale Inspectie nog haar bevoegdheden uit op het vlak van de strijd tegen de praktijken van schijnzelfstandigen en schijnwerknemers.

In het kader van de strijd tegen het zwartwerk beschikt de Sociale Inspectie over een bijzonder middel dat hij kan gebruiken om bij de werkgevers de bedragen terug te vorderen die deze zouden hebben nagelaten aan te geven aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Daartoe kan de Sociale Inspectie ambtshalve een administratieve aangifte opstellen van de prestaties van de werknemers en in het bijzonder van de niet aangegeven lonen, die hij vervolgens aan de genoemde Rijksdienst toezendt. Op zijn beurt kan die dan overgaan tot het invorderen van de bijdragen wanneer dat zich opdringt¹.

¹ HEIRMAN J-C, VAN DE MOSSELAER G, De bevoegdheden van de sociaal inspecteurs in het licht van het sociaal strafwetboek, Kluwer, 2012, p.63.

De opdrachten van de Inspectie kunnen van repressieve aard zijn. In dat kader en in functie van de omstandigheden, de ernst van de inbreuk, het bedrieglijk oogmerk, de belangen van de werknemers en de mogelijkheid om de inbreuk te regulariseren, heeft de sociaal inspecteur het recht om waarschuwingen te geven en om de overtreder een termijn op te leggen binnen dewelke hij zich in regel moet stellen, of om processen-verbaal (ook Pro Justitia's genoemd) op te stellen die rechtsgeldig zijn tot bewijs van het tegendeel. De opdrachten kunnen ook van informatieve aard zijn ten behoeve van de werkgevers, de werknemers en de uitkeringsgerechtigden op het vlak van de toepassing van de sociale wetgeving. Hierbij zorgt de Sociale Inspectie voor het informeren van de werknemers en de sociaal verzekerden over de voordelen die bepaald zijn in de sociale zekerheidsreglementering waarop zij aanspraak kunnen maken op grond van hun professionele tewerkstelling, en over de wijze waarop deze kunnen verkregen worden. Verder kan de sociaal inspecteur, op basis van de ervaring die hij op het terrein heeft verworven, de aandacht van de bevoegde overheid vestigen op de tekortkomingen of de misbruiken waarmee hij geconfronteerd wordt bij de werkgevers op het vlak van de toepassing van de normen die onder zijn bevoegdheid vallen, en zo een knipperlichtfunctie vervullen inzake het sociaal (straf-)beleid. Het opmerken en het signaleren aan de overheid van de tekortkomingen en misbruiken die niet specifiek gedekt zijn door de bestaande wetgeving, draagt bij tot een voortdurende kwaliteitsverbetering van de wetteksten en tot een betere afbakening van hun toepassingsgebied².

Er moet ook aangestipt worden dat de Sociale Inspectie samenwerkt met andere inspectiediensten die betrokken zijn bij de strijd tegen de sociale fraude en de illegale arbeid. Deze samenwerking werd geïnstitutionaliseerd door de oprichting van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (de SIOD)³ in 2006. In dit kader kan erop gewezen worden dat de SIOD elk jaar een strategisch plan opstelt dat de plannen aanvult die jaarlijks door elk van de erin vertegenwoordigde diensten wordt uitgewerkt. De strategische plannen van de inspectiediensten omvatten, in functie van hun “core business”, een reeks maatregelen met het oog op de strijd tegen de sociale bijdragefraude en/of de sociale uitkeringsfraude, en zij zetten de raakpunten zo veel mogelijk voorop om hun werkzaamheden zo veel mogelijk te valoriseren. Vanuit dit perspectief poogt de Sociale Inspectie op het terrein een het beleid te voeren in de strijd tegen de sociale fraude en illegale arbeid, dat in het algemeen bepaald wordt door de regering.

² HEIRMAN J-C, VAN DE MOSSELAER G., op cit., p.85

³ Programmawet (I) van 27 december 2006 (B.S. 28/12/2006) TITEL XII. - Oprichting van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst inzake de strijd tegen sociale fraude en illegale arbeid, de arrondissementscellen en de partnerschapscommissie en opheffing van de wet van 3 mei 2003 houdende oprichting van de Federale Raad voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude, het Federale Coördinatiecomité en de Arrondissementscellen. Deze wet werd gewijzigd en voortaan heeft Hoofdstuk 2 van Boek 1 van het Sociaal Strafwetboek betrekking op deze instellingen (zie de artikelen 3 tot 10 van het Sociaal Strafwetboek).

We geven mee dat de volgende diensten in het directiecomité van de SIOD vertegenwoordigd zijn:

- de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;
- de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid;
- de dienst Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;
- de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid;
- de inspectiedienst van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
- de inspectiedienst van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;
- het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
- de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers;
- de Rijksdienst voor Pensioenen;
- de gewestelijke inspectiediensten bevoegd inzake het toezicht op de arbeidsvergunningen;
- het college van Procureurs-generaal (vertegenwoordigd door de Procureur-generaal die bevoegd is inzake het sociaal strafrecht);

Zoals hoger aangehaald, wordt het jaarlijks actieplan uitgevoerd door de inspectiediensten in functie van hun eigenheden en hun prioriteiten, en door de arrondissementscellen. De arrondissementscellen zijn samengesteld uit lokale vertegenwoordigers van de meeste hoger vermelde inspectiediensten, en ze fungeren als het orgaan bij uitstek voor de strijd tegen het zwartwerk en de illegale tewerkstelling. Zij vergaderen op regelmatige tijdstippen (éénmaal per maand) met het oog op de organisatie van de samenwerking op het terrein. Zij verzorgen gemeenschappelijke acties op basis van twee controles per maand.

De opdrachten van de arrondissementscellen bestaan in het organiseren en coördineren van de controles op het terrein naar illegale tewerkstelling en sociale fraude, met het oog op het doen naleven van de sociale wetgeving. De acties van deze cellen in dit kader behoren tot het strategisch plan dat jaarlijks op het federale niveau wordt opgesteld, in nauw overleg met de verschillende inspectiediensten en het openbaar ministerie.

In het kader van de werkzaamheden die hij uitvoert in partnerschap met andere inspectiediensten is de Sociale Inspectie gebonden aan de volgende samenwerkingsprotocollen en -akkoorden:

- het Actieplan van 20 november 2001 betreffende de samenwerking tussen de verschillende controlediensten met het oog op de coördinatie van de controles van het personen- en goederenvervoer over de weg (B.S. 19/02/2002). Dit plan werd voortgezet door het Actieplan van 14 november 2006 betreffende de samenwerking

tussen de verschillende controlediensten met het oog op de coördinatie van de controles van het personen- en goederenvervoer over de weg (B.S. 05/12/2006).

- het Protocolakkoord van 27 februari 2003 tussen de **Staatsveiligheid** en de Sociale Inspectie. De bedoeling van dit protocolakkoord is een doeltreffende samenwerking te bekomen tussen de beide partijen in de strijd tegen activiteiten die de fundamentele belangen van de staat en ook de correcte toepassing van de wetgeving betreffende de sociale zekerheid van de werknemers, in gevaar kunnen brengen. Vanuit dit perspectief wordt een betere uitwisseling van gegevens en inlichtingen beoogd tussen de partijen, enkel onder de voorwaarden die bepaald worden in dit protocol en mits naleving van de van kracht zijnde wetgeving en reglementeringen.
- het samenwerkingsprotocol van 1 juli 2005, afgesloten tussen de Sociale Inspectie en de Inspectie van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Het tot stand komen van dit protocol getuigt van de wil van beide betrokken diensten om alles in het werk te stellen om te een doeltreffende werking op punt te stellen en deze te versterken, en in dat kader ervoor te zorgen dat de procedures uitgewerkt worden en de nodige acties worden ondernomen om deze samenwerking te verbeteren. Dit protocol heeft eveneens tot doel om een taakverdeling te bepalen tussen deze twee diensten om dubbele onderzoeken en een verschillende interpretatie van de sociale wetgeving te vermijden. Het bepaalt dat de preventieve en repressieve controle van de sociale fraude van alle ondernemingen, zowel op sectoraal als op individueel vlak, met inbegrip van deze die zich uitspreken over zwartwerk, bij voorrang aan de Sociale Inspectie toekomen. De inspectiedienst van de RSZ van zijn kant is belast met het verzamelen van de gegevens die een zo correct mogelijke inning mogelijk maken van de sociale zekerheidsbijdragen. Ook het lot van bepaalde specifieke onderzoeken komt aan bod in deze tekst. Het betreft meer bepaald de behandeling van gefailleerde werkgevers, de controle op de toepassing van de artikelen 30 bis en 30 ter van de wet van 27 juni 1969, evenals het toezicht op de sociale secretariaten dat bij voorrang toekomt aan de RSZ. Bovendien voorziet dit protocol een belangrijke informatie-uitwisseling tussen de beide diensten die nuttig zijn voor hun onderzoeken⁴.
- het samenwerkingsprotocol, ondertekend in 2006 tussen de sociale inspectiediensten (de controlediensten van de RVA, de dienst Toezicht op de Sociale Wetten, de RSZ en de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid) en Algemene administratie van de strijd tegen de fiscale fraude (FOD Financiën), op initiatief van het Federaal Coördinatiecomité voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude, in werking getreden op 1 januari 2007. In het kader van dit akkoord wordt sinds 2007 ieder kwartaal een vergadering georganiseerd op regionaal niveau, met de

⁴ HEIRMAN J-C, VAN DE MOSSLAER G, op cit., p64.

vertegenwoordiger van de BBI en een vertegenwoordiger van alle andere sociale inspectiediensten. De bedoeling van deze vergadering bestaat in informatie-uitwisseling aangaande grote fraudedossiers.

- het samenwerkingsakkoord met als doel de uitwisseling en het gebruik van fiscale en sociale gegevens te optimaliseren, afgesloten tussen enerzijds de FOD Financiën en anderzijds de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, en de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst. Dit samenwerkingsakkoord werd ondertekend op 15 december 2009 en heeft, op individueel vlak, de optimalisering als doel van:

1. het gebruik op sociaal en fiscaal vlak van de voor uitwisseling vatbare informatie;
2. de spontane en wederzijdse uitwisseling van:
 - de beschikbare informatie m.b.t. de sociale regularisaties van bezoldigingen en andere belastbare voordelen,
 - de beschikbare informatie van fiscale herzieningen van belastbare bezoldigingen en andere belastbare voordelen.

Aangezien het gefragmenteerd bekijken van bedrijfseconomische, fiscale, sociale of financiële informatie maar een gedeeltelijk beeld geeft van de toestand en vaak ontoereikend is om meer latente verbanden in fraudedossiers bloot te leggen en de noodzakelijke acties op te starten, kan slechts door het bijeenbrengen van informatie uit verschillende domeinen een passend antwoord geformuleerd worden op de fraudefenomenen die een bedreiging vormen voor het economisch bestel, de staatsfinanciën en de sociale zekerheid.

Daarom zijn de inspectiediensten en de betrokken administraties overeengekomen om, in het kader van dit samenwerkingsakkoord, loyaal mee te werken aan de **uitwisseling van individuele gegevens** die nuttig zijn in de strijd tegen de fiscale en de sociale fraude, binnen de wettelijk bepaalde grenzen aangaande de uitwisseling van persoonsgegevens.

Onder uitwisseling van gegevens wordt verstaan:

- de uitwisseling van de beoogde individuele gegevens waarvan een inspectiedienst of een administratie kennis heeft of krijgt ter gelegenheid van de uitvoering van de haar opgelegde taken. Dit kan gebeuren zowel op uitdrukkelijke vraag van de partijen als door middel van een spontane mededeling;

- de uitwisseling van individuele gegevens met betrekking tot gemeenschappelijke controles. De partijen die aan (gemeenschappelijke) controles of de vergaderingen in het kader van de arrondissementen (zie *supra* SIOD) meewerken, zullen in het bijzonder alles in het werk stellen om alle relevante informatie te verstrekken die nuttig is voor de voorbereiding en de organisatie van de uit te voeren controles en de toepassing van de betrokken wetgevingen.

Onder individuele gegevens wordt verstaan:

- de gegevens die betrekking hebben op welbepaalde rechtspersonen of natuurlijke personen;
- de gegevens die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeien uit onderzoek naar de bedoelde personen.

Met het oog op het verstevigen van de samenwerking en het verhogen van de kwaliteit en de effectiviteit zal door de ondertekenende partijen voorzien worden in **opleidingen** die inzonderheid betrekking hebben op:

- de diversiteit en specificiteit van de verschillende partners in dit akkoord: bevoegdheden, competenties, opdrachten, overtredingen, wijze van optreden...;
- de modaliteiten van dit akkoord en het sensibiliseren van alle betrokkenen, de bedoeling en details van de samenwerking;
- de gegevensuitwisseling via gestandaardiseerde formulieren.

Tenslotte, teneinde het verloop van de interdepartementale gegevensuitwisseling op te volgen, bij te sturen en/of te stimuleren, zijn de partijen overeengekomen een **stuurgroep** op te richten die in periodieke samenkomsten volgens een vast schema de onderscheiden operatoren vertegenwoordigt. Het initiatief, de opvolging en het secretariaat van de werkzaamheden van deze stuurgroep wordt verzorgd door de SIOD, die de stuurgroep eveneens zal voorzitten.

In het kader van dit akkoord heeft de Sociale Inspectie de rol van SPOC (Single Point Of Contact) aanvaard voor de gegevens die door de controlecentra van Financiën worden verzameld en die de sociale inspectiediensten mogelijk kunnen interesseren. Zo ontvangen de regionale kantoren van de Sociale Inspectie de bedoelde informatie rechtstreeks van de controlecentra, behandelen zij deze die tot hun bevoegdheid behoren en geven zij de andere informatie door, naargelang de aard ervan, aan de bevoegde inspectiediensten.

- het samenwerkingsprotocol inzake de strijd tegen de ernstige en georganiseerde sociale fraude, ondertekend op 1 oktober 2010, door de ministers van Sociale Zaken, van Werkgelegenheid, van Justitie, van de Zelfstandigen, van Binnenlandse Zaken, de Staatssecretaris voor de Coördinatie van de Fraudebestrijding, door

vertegenwoordigers van de RSZ, de RVA en door de directeur van de SIOD. Dit protocol is bedoeld om de samenwerking te regelen tussen de FOD Sociale Zekerheid, de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, het Openbaar Ministerie en de politiediensten, in het kader van de ernstige en georganiseerde sociale fraude. Deze samenwerking is voornamelijk gericht op:

- de informatie-uitwisseling aangaande de in de fraudeschema's toegepaste modi operandi. De bedoeling van deze uitwisseling is het delen van de know-how en het verwerven van profielen en indicatoren van "ernstige en georganiseerde fraude". Dergelijke profielen die worden opgesteld op basis van de ervaring en de know-how van alle partijen, moeten het mogelijk maken om de pertinente variabelen te bepalen die naar een eventuele datamining leiden;
- de uitwisseling van operationele informatie met het oog op de vaststelling van concrete fraude, fraudeprofielen of indicatoren die kunnen leiden tot het vaststellen van nieuwe fraude;
- de snelle opsporing van entiteiten die betrokken zijn bij de ernstige en georganiseerde sociale fraude;
- het verwerven van een beter overzicht op de ernstige en georganiseerde sociale fraude.

De meerwaarde die wordt nagestreefd uit zich in de multidisciplinaire werking, die het mogelijk maakt dit soort fraude te bestrijden, wat de core business is van elke dienst afzonderlijk.

Onder ernstige en georganiseerde sociale fraude dient verstaan te worden elke vorm van vrijwillige handeling die de niet-betaling inhoudt van de verschuldigde bijdragen (bijdragefraude), of het ontvangen van onverschuldigde uitkeringen (uitkeringsfraude), en die uitgaat van een gestructureerde organisatie van twee of meer personen die in onderling overleg inbreuken of misdrijven plegen / zullen plegen met de bedoeling rechtstreeks of onrechtstreeks een vermogensvoordeel te verwerven, en die

- gebruik maken van commerciële of andere structuren om het plegen van inbreuken te vergemakkelijken of te verdoezelen, of
 - gebruik maken van bedreigingen, geweld of corruptie, of
 - contrastrategieën ontplooien die de fysieke integriteit van de personeelsleden van de sociale inspectiediensten aantasten, of
 - misbruik maken van personen in een kwetsbare situatie.
- Omwille van het veranderende karakter van de ernstige en georganiseerde sociale fraude wordt ieder jaar een actieplan opgesteld. Hierin worden de risicosectoren en/of -domeinen bepaald waarop de aandacht van de betrokken inspectiediensten bij voorrang wordt gericht.
 - Om de dagdagelijkse activiteiten met betrekking tot de strijd tegen de ernstige en georganiseerde sociale fraude uit te voeren, is in dit protocol de oprichting

voorzien van een gemengde ondersteuningscel, samengesteld uit sociaal inspecteurs en politiemensen, belast met het opsporen van ernstige en georganiseerde sociale fraude die samengaat met diverse gemeenrechtelijke misdrijven, zoals bijvoorbeeld de oplichting, misdrijven inzake faillissement, valsheid in geschrifte, gebruik van valse stukken, mensenhandel, witwassen van kapitalen.

- Het samenwerkingsakkoord van 1 juni 2011 tussen de Federale Staat en de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de coördinatie van de controles inzake illegale tewerkstelling en sociale fraude: de wet van 1 maart 2013 houdende instemming met dit akkoord is in het Belgisch Staatsblad verschenen op 21 maart 2013⁵. Het samenwerkingsakkoord dat op 1 juni 2011 werd afgesloten tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Gewest Brussel-Hoofdstad, met het oog op het verbeteren van de coördinatie van de controles, uitgevoerd door de sociale inspectiediensten in het kader van de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude heeft een betere controle als doel op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Voor deze materie zijn de federale sociale inspectiediensten, net zoals de gewestelijke inspectiediensten, bevoegd. Het samenwerkingsakkoord werd getroffen in uitvoering van artikel 7, 3° van het Sociaal Strafwetboek. Het werd voorbereid door het Federaal Aansturingsbureau dat door artikel 7,3^o belast wordt met de voorbereiding van de samenwerkingsprotocollen tussen de federale overheid en de gewesten, inzake illegale arbeid en sociale fraude. De samenwerking zal voornamelijk georganiseerd worden in de schoot van de arrondissementscel, bedoeld in de artikelen 11 tot 15 van het Sociaal strafwetboek. Deze cel is de lokale operationele tak binnen de structuur die werd opgericht met het oog op de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude. Het akkoord voorziet nochtans ook de mogelijkheid om een coördinatie van de controles te organiseren buiten deze arrondissementscellen om. Dit samenwerkingsakkoord is gevestigd op drie grote assen, namelijk:
 - de permanente samenwerking en de actieve coördinatie van de controles inzake de strijd tegen de sociale fraude en de illegale arbeid;
 - de informatie-uitwisseling die eruit voortvloeit;
 - het organiseren van opleidingen.Dit akkoord heeft ook een juridisch kader ingesteld door van de Gewesten een volwaardige partner te maken in de arrondissementscellen.
- Het samenwerkingsakkoord, gesloten op 17 april 2012, tussen de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, het Federaal

⁵ Wet van 1 maart 2013 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 1 juni 2011 tussen de Federale Staat, en de Gewesten en de Gemeenschappen betreffende de coördinatie van de controles inzake illegale arbeid en sociale fraude (B.S. 21/03/2013).

Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen, en de in de schoot van het Paritair Comité van de voedingsindustrie vertegenwoordigde organisaties, met het oog op de strijd, in de voedingsindustrie, tegen illegale arbeid, sociale fraude en bedrieglijke praktijken aangaande de voedselveiligheid.

Dit samenwerkingsakkoord heeft tot doel om, in de bijzondere context van de vleessector, een gemeenschappelijke strategie uit te werken om het fenomeen van de illegale arbeid, in al zijn mogelijke vormen, en de gevolgen ervan, beter te kunnen bestrijden. De ondertekenende partijen hebben in het bijzonder de aandacht gevestigd op de volgende probleemgebieden: niet-aangegeven arbeid, carrousels van onderaanneming, de problemen inzake de valse sociale statuten en inzake valse detacheringen, zowel voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden als de sociale zekerheidsaspecten.

In het kader van dit Protocol verenigen de ondertekenende partijen hun krachten en richten zij hun acties op het optimaliseren van de strijd tegen de fraude door in te zetten op meer gerichte controle-operaties en door de mogelijkheid te bieden om voorstellen van aanpassing aan de reglementering te formuleren.

Tenslotte merken we op dat de ondertekenende partijen van het Protocol samenwerken aan methodes tot opsporing en tot bestrijding van de fraude, die op systematische wijze werden ontwikkeld door de verschillende inspectiediensten. In dat perspectief engageren de organisaties zich ertoe om hun kennis en hun specifieke ervaring binnen de sector ter beschikking te stellen, en om hun bijdrage te leveren aan het werk van de inspectiediensten.

- Het samenwerkingsakkoord, gesloten op 22 juni 2012, tussen de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, en de organisaties die vertegenwoordigd zijn in het paritair comité van de bouwsector en het Fonds voor Bestaanszekerheid van de werklieden uit het bouwbedrijf, met het oog op het bestrijden van de sociale fraude en de illegale arbeid.

Deze partnerschapsovereenkomst, die bepaalde federale inspectiediensten en de partners van de bouwsector verenigt, is het bewijs van de gemeenschappelijke wil om in de betrokken sector werkgelegenheid te creëren die kwaliteitsvol en duurzaam is, en om het fenomeen van het zwartwerk te bestrijden dat zich in ons land ontwikkelt. De ondertekenende partijen verwerpen alle fraudevormen en -praktijken die met illegale arbeid gepaard gaan alsook de schadelijke gevolgen van deze praktijken waaronder de werknemers en de aannemers te lijden hebben.

Het bedoelde fenomeen brengt ook de solidariteitsmechanismen in gevaar, die ingevoerd werden door de partners binnen de sector.

De bedoeling van dit akkoord bestaat ook in het verbeteren van het imago van de bouwsector en in het responsabiliseren van alle actoren.

Concreet op het terrein vertaalt dit akkoord zich in acties die passen in het globale beleid van de strijd tegen de sociale fraude, die gevoerd wordt in alle activiteitssectoren op het gehele Belgische grondgebied. Het gaat om acties die gericht zijn op een betere preventie van de sociale fraude door middel van informatiecampagnes, door informatie-uitwisseling met betrekking tot het fraudefenomeen, door terbeschikkingstelling van specifieke kennis en ervaring door de beroepsorganisaties die het akkoord ondertekenden, met het oog op het verhogen van de doeltreffendheid van de controles door de inspectiediensten en van de acties die erop gericht zijn om de deloyale concurrentie doeltreffender te bestrijden.

Overigens kunnen we erop wijzen dat er andere samenwerkingsprojecten lopen tussen de inspectiediensten.

Van deze projecten kunnen we in het bijzonder datgene vermelden dat betrekking heeft op het elektronisch proces-verbaal tot vaststelling van inbreuken (e-PV).

Dit laatste, dat in productie is gegaan in 2011, stelt de sociaal inspecteurs in staat een voor alle diensten gestandaardiseerd elektronisch proces-verbaal tot vaststelling van inbreuken op te stellen. Het komt in de plaats van het proces-verbaal op papier dat tot dan toe specifiek was voor elke sociale inspectiedienst. De elektronische processen-verbaal worden opgeslagen in een centrale databank. Het spreekt voor zich dat dit elektronisch proces-verbaal (e-PV) een betere kwaliteit moet verzekeren op het vlak van de vaststellingen, op juridisch vlak en op het vlak van de statistieken. Hierdoor verbetert de strijd tegen de sociale fraude dank zij een snellere behandeling van de processen-verbaal en een betere uitwisseling en toetsing van gegevens. Het e-PV kadert in het project e-Government.

In het kader van het partnerschap met de andere inspectiediensten en om het verzamelen en uitwisselen van gestructureerde gegevens te vergemakkelijken, neemt de Sociale Inspectie actief deel aan de ontwikkeling van informaticaprogramma's die bedoeld zijn om de sociale fraude doeltreffend te bestrijden. We vermelden:

- de tool "Genesis". Deze tool heeft het oprichten van een informaticaplatform mogelijk gemaakt tussen de inspectiediensten (Sociale Inspectie, dienst Toezicht op de Sociale Wetten, RSZ-Inspectie, RVA-Inspectie).

Deze software bevat twee luiken:

- een *synthetisch kadaster* dat de vier genoemde inspectiediensten in staat stelt te netwerken en op de hoogte te zijn van de onderzoeken die door ieder van hen op eigen initiatief worden opgestart, om dubbel gebruik te vermijden en de coördinatie van de controles te vergemakkelijken;
- een *geïntegreerde tool* die de inspecteurs de mogelijkheid biedt verschillende gegevensbanken te consulteren (DIMONA, DMFA, Rijksregister, Kruispuntbank

van de Ondernemingen, UWM (unieke werfmelding te verrichten door een werkgever in het kader van de uitvoering van werken in onroerende staat), GOTOT IN (detachering in het kader van de grensoverschrijdende tewerkstelling), LIMOSA (verplichte melding in het kader van een tijdelijke opdracht van een buitenlander in België).

- de datawarehouse “OASIS”.
OASIS (Organisation Anti-fraude des Services d’Inspection Sociale) is een database die ontwikkeld werd door de directie-generaal Sociale Inspectie met de hulp van de stafdienst ICT van de FOD Sociale Zekerheid. Deze database bevat talrijke gegevens aangaande de werkgevers, evenals sociale zekerheids- en fiscale gegevens. Dit programma wordt ook gebruikt door de RSZ, de RVA en de dienst Toezicht op de Sociale Wetten. Het is bedoeld om een lijst van werkgevers aan te leveren bij wie het risico bestaat dat ze fraude plegen op sociaal vlak. Op deze manier kan gemakkelijker een risicoanalyse worden gemaakt in verschillende activiteitssectoren. Het maakt de analyse mogelijk van gegevens van diverse oorsprong die, wanneer ze met elkaar gekruist worden, “alarmsignalen” kunnen activeren. Wanneer er een abnormale toestand verschijnt, treedt het “alarmsignaal” in werking. Dat kan wijzen op een verdacht geval dat aanleiding kan geven tot een onderzoek. OASIS maakt het ook mogelijk de deugdelijkheid te evalueren van de controlestrategieën⁶.

Deze tool spoort statistische verbanden op in de huidige “OASIS”-database.

Aan de werkgevers bij wie een bepaalde combinatie van karakteristieken voorkomt, wordt door het systeem een hogere risicofactor toegekend. Deze wijze van opsporen van verbanden valt onder de noemer “datamining”.

Dit instrument laat ook toe om zeer verschillende inbreuken op te sporen, zoals het niet aangeven van werknemers, het niet melden van werven, misbruiken inzake tijdelijke werkloosheid, ongeoorloofde onderaanneming, tewerkstelling van buitenlandse werknemers die niet in orde zijn en betaling van loon in het zwart.

De ontwikkeling ervan is nog aan de gang, meer bepaald met het oog op de uitbreiding van het toepassingsgebied naar andere activiteitssectoren, op het verfijnen van zijn gevoeligheid en op het invoeren van technieken van datamining⁷.

⁶ Jaarverslag 2008 van de RVA, p. 61-62.

⁷ Datamining is een ingewikkeld analyseproces (“proces van kennisextractie”) dat verschilt van de eenvoudige statistische analyse. Data mining maakt het mogelijk een groot volume aan uiteenlopende gegevens te verwerken voor operationele doeleinden (vertaling naar het Nederlands uit <http://fr.wikipedia.org>).

⁸ M. Stiernon en I. Daumerie, Studie Sociale Fraude, Informatieblad RIZIV 2010/02-03, p.170.

Terwijl het jaar 2011 gewijd werd aan het uitvoeren van een “proof of concept”, met de bedoeling om zich ervan te verzekeren dat de op de markt beschikbare programma’s voor datamining toelaten om de door OASIS geleverde resultaten te verbeteren - hetgeen het geval is aangezien de “proof of concept” de aanzienlijke verbetering aantoonde van de opsporing van de sociale fraude – werd 2012 gewijd aan het bekomen van de budgetten voor de aankoop van de software voor de datamining. Deze werden ingeschreven in de begroting van het jaar 2013.

Dank zij dit nieuwe systeem zal de Sociale Inspectie dus in staat zijn om beter gerichte controles uit te voeren bij de werkgevers met een dergelijk risico.

In een volgende fase zal de tool verder worden aangepast aan de noden van de sociaal inspecteurs en zal de werkingsfeer worden uitgebreid (controles in andere sectoren, opsporen van nieuwe verbanden, ...).

Naar aanleiding hiervan wijzen we erop dat de Sociale Inspectie voortdurend op zoek gaat naar nieuwe initiatieven die de controlemethodologie van de sociaal inspecteurs kunnen verbeteren en hen kan helpen bij het herkennen van bepaalde bijzondere frauduleuze handelingen, en informatie uit te wisselen die gelinkt is aan concrete ervaringen.

2. Oorsprong van de onderzoeken

De onderzoeken die door de Sociale Inspectie uitgevoerd worden, zijn verschillend van oorsprong. Het kan gaan om:

- onderzoeksoopdrachten uitgaande van de gerechtelijke instanties en dan vooral van de Arbeidsauditoraten;
- onderzoeksoopdrachten uitgaande van de beleidscel van de Minister, de Voorzitter en de Directies van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid;
- onderzoeken waartoe beslist wordt in het kader van de samenwerkingsprotocollen tussen de verschillende inspectiediensten om de controles te coördineren;
- vragen tot onderzoek van de openbare instellingen van sociale zekerheid (R.S.Z., R.I.Z.I.V., R.K.W., enz.);
- onderzoeksaanvragen uitgaande van meewerkende instellingen van sociale zekerheid, zoals de mutualiteiten;
- klachten van werknemers, van hun raadsliden en van vakbonden;
- talrijke inlichtingen aan de Sociale Inspectie overgemaakt door de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Financiën, de FOD Economie, KMO, Middenstand

- en Energie, door de openbare of meewerkende instellingen van sociale zekerheid, door diverse instellingen of particulieren;
- initiatieven van de dienst zelf.

3. De controle bij de werkgevers

De Sociale Inspectie is bevoegd om controles uit te voeren bij alle werkgevers, ongeacht hun activiteitssector (openbaar of privé). Daarom betreffen de statistieken die in dit jaarverslag voorkomen, (cfr. infra, hoofdstukken III, IV en V) de werking van de dienst Sociale Inspectie voor alle sectoren samen.

Niettemin vermeldt hoofdstuk VI van dit jaarverslag bepaalde statistieken aangaande de landbouwsector, met het oog op het naleven van de voorschriften van het verdrag nr. 129 betreffende de Arbeidsinspectie in de landbouw, aangenomen op 25 juni 1969 door de Internationale Arbeidsorganisatie en bekrachtigd door België door de wet van 6 juli 1997.

Nationale statistieken met betrekking tot het aantal werkgevers en werknemers

Volgens de statistieken van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ), met betrekking tot de toestand op 31 december 2011, bedraagt het aantal aan de Belgische sociale zekerheid onderworpen werkgevers en werknemers, voor alle sectoren:

Aantal werkgevers	225.769
Aantal werknemers	3.412.280

Aan de bovenstaande tabel moeten de gegevens van de RSZPPO (instelling bevoegd voor de provinciale besturen, gemeentebesturen, de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn, ...) worden toegevoegd.

De laatst beschikbare gegevens voor de RSZPPO zijn deze 31 december 2011.

Aantal werkgevers	1.746
Aantal werknemers	359.279

In principe is elke, bij een werkgever uitgevoerde controle, een algemene controle, die met name bestaat uit een grondig nazicht van de toepassing en de naleving van de sociale wetten. Er wordt dus steeds een onderzoek ingesteld met betrekking tot:

- De onderwerping van de werkgever en de werknemer aan de wet van 27 juni 1969 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders: nazicht van de inschrijving van de werkgever bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) of de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten (RSZPPO), nazicht van de multifunctionele aangifte bij de RSZ of bij de RSZPPO, namelijk de mededeling naar deze twee diensten toe, vanwege de werkgever, van loon- en arbeidstijdgegevens betreffende de werknemers die hij tewerkstelt (lonen, arbeidsdagen en gelijkgestelde dagen in de loop van een gegeven kwartaal).
- De naleving van de wetgeving aangaande de “onmiddellijke aangifte van tewerkstelling” (DIMONA). Het betreft het tijdig en correct, op elektronische wijze, aangifte doen bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, van de aanvang en de beëindiging van elke arbeidsrelatie. De aangifte is verplicht voor alle werkgevers (deze zijn enkel vrijgesteld voor welbepaalde categorieën van werknemers, bepaald in de betrokken reglementering).
- De bepalingen betreffende de deeltijdse arbeid, in het kader van de toepassing van artikel 22ter van voornoemde wet van 27 juni 1969, dat een vermoeden invoert van het bestaan van een voltijdse tewerkstelling. Hierdoor is de berekening en betaling mogelijk van sociale bijdragen op het loon dat overeenkomt met dat van een voltijdse tewerkstelling, wanneer sommige bepalingen van de reglementering betreffende de deeltijdse tewerkstelling niet werden nageleefd. (Programmawet van 22 december 1989, en koninklijk besluit van 8 maart 1990 tot uitvoering van deze wet).
- De naleving van de reglementering betreffende het bijhouden van de verplichte sociale documenten; namelijk de individuele rekening, het algemeen personeelsregister, het speciaal personeelsregister, de aanwezigheidsregisters of andere documenten, van kracht in verschillende activiteitssectoren.
Voorbeelden:
 - 1) in de horecasector: het bijhouden van een register voor werktijdregeling voor gelegenhedswerknemers of “extra’s”, behalve voor wat de gelegenhedswerknemers betreft wanneer de werkgever een volledige dagelijkse Dimona-aangifte heeft gedaan,
 - 2) in de land- en tuinbouwsector: het “gelegenhedsformulier”, bedoeld om het aantal dagen te bepalen gedurende dewelke de gelegenhedsarbeider tewerkgesteld wordt in de betrokken sector, en om toe te laten het beperkt aantal dagen van onderwerping aan de RSZ te controleren,
 - 3) in de diamantsector: het aanwezigheidsregister.
*Maar ook, de schriftelijke **overeenkomst voor de tewerkstelling van studenten, de arbeidsovereenkomst voor huisarbeiders, de***

beroepsinlevingsovereenkomst, de arbeidsovereenkomst voor uitvoering van tijdelijke arbeid, het PWA-contract.

- De toepassing van de voorafgaandelijke – LIMOSA – melding van de gedetacheerde werknemers en zelfstandigen en gedetacheerden door de buitenlandse werkgevers en de in België gevestigde gebruikers die er werknemers tewerkstellen die gewoonlijk in het buitenland worden tewerkgesteld [Programmawet (I) van 27 december 2006 (Hoofdstuk 8 van Titel IV – B.S. 28/12/2006) – inwerkingtreding op 01/04/2007]. Deze LIMOSA-melding laat een betere monitoring toe van, en een betere controle op de buitenlandse activiteiten in België, maar zorgt er ook voor dat men beschikt over betrouwbare statistieken over deze tewerkstelling en dat de administratieve stappen worden vereenvoudigd.
- De naleving van de wetgeving betreffende de jaarlijkse vakantie, namelijk de toekenning van vakantiedagen (het aantal vakantiedagen en het bepalen van de data van de vakantie), de berekening van het vakantiegeld en het nazicht van de bewijzen van uitbetaling van het vakantiegeld aan de werknemers. De controle heeft in de eerste plaats betrekking op de regeling van de jaarlijkse vakantie voor bedienden, aangezien het recht op jaarlijkse vakantie voor de handarbeiders door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV) en door de vakantiekassen wordt vastgesteld.
- De aansluiting van de werkgever bij een kinderbijslagfonds en de naleving van betreffende regelgeving. Dit laatste houdt de toezending in, door de werkgever, van de staat met de prestaties van de werknemers aan het kinderbijslagfonds.
- Het verplicht afsluiten door de werkgever van een arbeidsongevallenverzekering bij een erkende verzekeringsmaatschappij alsook de aangifte door de werkgever van de arbeidsongevallen en de ongevallen op de weg van en naar het werk.
- De aflevering door de werkgever van het inlichtingsblad voor de berekening van de uitkeringen in geval van ziekte, dit in het kader van de regelgeving betreffende de ziekte- en invaliditeitsverzekering. Er wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om ook de correctheid na te gaan van de ingevulde gegevens.
- De naleving van de reglementering inzake de illegale tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit. Er moet worden opgemerkt dat een illegale tewerkstelling bijna automatisch inbreuken tot gevolg heeft op andere wetten behorende tot de bevoegdheid van de Sociale Inspectie. De wetgeving betreffende vreemdelingen m.b.t.

de toelating om zich op het grondgebied te bevinden, het verblijf, het zich vestigen alsook de uitoefening van een zelfstandige activiteit wordt eveneens gecontroleerd.

Een andere problematiek waarop de Sociale Inspectie stuit betreft de toe te passen sociale zekerheidswetgeving in het kader van een arbeidsrelatie waarin een buitenlands element vervat is. Deze problematiek is enerzijds het gevolg van de internationale dimensie van de economische activiteiten van de ondernemingen, en anderzijds van de toenemende mobiliteit van de werknemers buiten de grenzen van de staat waarvan zij burger zijn.

Elk van deze factoren is gesteund op het principe van het vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal binnen de Europese Unie, vastgelegd in artikel 3 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Aangezien dit vrij verkeer conflicten veroorzaakt betreffende de toe te passen nationale normen, met name op het vlak van sociale bijdragen, heeft de Europese regelgever de toepasselijke principes vastgelegd in Verordening (EEG) 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (Pb. L. 30/04/2004; 166) en de Verordening nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004. Deze toepassingsverordening werd in het Publicatieblad van 30 september 2009 bekendgemaakt (Pb.L. 30/10/2009, 284/1).

Deze twee verordeningen zijn in werking getreden op 1 mei 2010.

Krachtens de Europese reglementering is de persoon, die een bezoldigde of onbezoldigde activiteit uitoefent in een lidstaat van de Europese Unie, onderworpen aan de wetgeving van die lidstaat. Dat is de toepassing van het principe van het werkland.

Inzake het sociale zekerheidsrecht heeft de Europese reglementering echter een afwijking ingevoerd op dit principe in geval van tijdelijke detachering van werknemers.

De detachering houdt in dat een persoon die een bezoldigde activiteit uitoefent voor rekening van een werkgever in een lidstaat, en daar normaal zijn activiteiten uitoefent, maar die tijdelijk naar een andere lidstaat gedetacheerd wordt om er te werken voor rekening van die werkgever, onderworpen blijft aan de wetgeving van de zendstaat. Deze afwijking, die niettemin onderworpen is aan de naleving van bepaalde voorwaarden, stelt de werknemer in staat om zijn sociale zekerheidsrechten te behouden van de zendstaat. Zij is dus bedoeld om administratieve complicaties te vermijden voor de tijdelijk in een andere lidstaat tewerkgestelde werknemers.

We merken op dat de praktijk van de detacheringen complex is om te controleren, gezien het feit dat ze vaak coördinatie en gegevensuitwisseling noodzakelijk maakt met de administraties van de landen van oorsprong van de gedetacheerde werknemers⁹. Op dit vlak, en onder voorbehoud van de overgangsbepalingen in de twee laatst vermelde verordeningen (artikel 87), hebben de door de sociaal inspecteurs uitgevoerde controles betrekking op het nazicht van de detachingsformulieren, afgeleverd door het land van oorsprong. De duur van de detacheringen is beperkt tot een termijn van 24 maanden.

Nochtans kunnen de inzake sociale zekerheid bevoegde ministers van de zenderstaat en van de ontvangende staat, op grond van artikel 16 (EG) nr. 883/2004 akkoorden sluiten die afwijken van de duur van 24 maanden in individuele gevallen of voor specifieke categorieën van werknemers. België beperkt dergelijke akkoorden tot een duur van maximum 5 jaar. Wat de gedetacheerde werknemers betreft, controleert de Sociale Inspectie bovendien de toepassing van LIMOSA en de naleving van de detachingsvoorwaarden, hoofdzakelijk het behoud van de organische band tussen de onderneming van oorsprong en de gedetacheerde werknemer.

Sedert enkele jaren wordt de Sociale Inspectie geconfronteerd met een fraudemechanisme dat gekenmerkt wordt door het omzeilen van de bepalingen van de Europese Verordening 883/2004 van 29 april 2009 betreffende de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels. Deze fraude bestaat meer bepaald in valse detacheringen van buitenlandse werknemers in België door firma's, en die gekenmerkt worden door de afwezigheid van activiteit van betekenis in het land van oorsprong, terwijl de activiteit voornamelijk in België wordt uitgeoefend.

Aangezien deze exponentieel toenemende fraude op korte termijn het risico inhoudt ons sociaal zekerheidsstelsel in gevaar te brengen, heeft de Sociale Inspectie het wenselijk geacht om in haar schoot een taskforce op te richten die belast is met het bestrijden van het fenomeen (zie *infra* hoofdstuk II: de organisatie en de personeelsbezetting van de sociale inspectie).

4. De onderzoeken bij de werknemers of de gerechtigden op sociale uitkeringen

Sommige diensten doen een beroep op de Sociale Inspectie teneinde inlichtingen in te winnen voor de afhandeling van hun dossier. Als voorbeeld hiervan kan worden vermeld het Arbeidsauditoraat dat zich wendt tot de Sociale Inspectie om een onderzoek in te

⁹ Heirman Jean-Claude, « La fraude sociale : l'affaire de tous », in *La Fraude sociale, une priorité de politique criminelle ?* onder de leiding van Carla Nagels et Sybille Smeets, Brussel, Bruylant, 2009, p. 158 en 159.

stellen naar het al dan niet bestaan van een arbeidsovereenkomst, in het kader van een geschil voor de arbeidsrechtbank.

5. De onderzoeken bij verschillende openbare instellingen van sociale zekerheid of bij meewerkende instellingen van sociale zekerheid

a. De sociale secretariaten van werkgevers: met het oog op de toekenning of intrekking van de erkenning kan de Sociale Inspectie gehouden zijn onderzoeken in te stellen bij sociale secretariaten om na te gaan of aan de erkenningsvoorwaarden voldaan wordt en of zij hun wettelijke en reglementaire verplichtingen nakomen. De erkenningsvoorwaarden, de na te leven wettelijke en reglementaire bepalingen en de bevoegdheid die ter zake aan de sociaal controleurs en inspecteurs van de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid is toegewezen, zijn bepaald in hoofdstuk IV (artikelen 44 tot 53) van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Om van de erkenning te kunnen genieten moet elk sociaal secretariaat van werkgevers voldoen aan een reeks voorwaarden, die bepaald zijn in artikel 48 van het koninklijk besluit. Als één van deze voorwaarden vermelden we de waarborg bij de Belgische Nationale Bank of bij de Deposito- en Consignatiekas, waarvan het bedrag afhankelijk is van het totaal aantal werknemers dat wordt tewerkgesteld door de werkgevers die bij het betrokken sociaal secretariaat zijn aangesloten. De waarborg is bedoeld voor de gehele of gedeeltelijke dekking van de schuldvorderingen die de bij het sociaal secretariaat aangesloten werkgevers zouden kunnen doen gelden, omwille van de schade die ze zouden oplopen wanneer het sociaal secretariaat de verschuldigde sommen niet aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid zou overmaken of betalen. De waarborg kan alleen voor die doeleinden aangewend worden en mits voorlegging van een machtiging afgeleverd door de Minister van Sociale Zaken, of van de expeditie van een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest. Bovendien worden bij deze sociale secretariaten vaak onderzoeken ingesteld, gezien hun hoedanigheid van gemandateerde naar het bijhouden van documenten van aangesloten werkgevers.

b. De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid : hier komt het er vooral op aan inlichtingen over werkgevers en werknemers, waarover deze instelling beschikt, te bekomen (aangifte van het personeel, schulden van de werkgevers, inhoudingen in het kader van de wetgeving betreffende de registratie van aannemers, enz.), en die noodzakelijk zijn voor de sociaal inspecteurs bij de behandeling van hun dossiers.

c. **R.K.W. – R.J.V.:** deze onderzoeken beogen de inlichtingen in te winnen waarover deze instellingen beschikken op het gebied van de kinderbijslag en de jaarlijkse vakantie (regeling voor de handarbeiders) of het doorgeven van onontbeerlijke informatie teneinde de situatie van bepaalde werknemers te regelen.

6. Modaliteiten voor de tussenkomst van de sociaal inspecteurs (Wet van 6 juni 2010 tot invoering van het sociaal strafwetboek¹⁰ - Wet van 2 juni 2010 Wet houdende bepalingen van het sociaal strafrecht)¹¹

De bevoegdheden en de actiemiddelen waarover de sociaal inspecteurs zijn bepaald in het Sociaal Strafwetboek in werking getreden op 1 juli 2011.

Om de sociaal inspecteurs in staat te stellen hun opdrachten doeltreffend te vervullen, kent het Sociaal Strafwetboek hen een aantal bevoegdheden toe. Dit is niets anders dan de omzetting naar Belgisch recht van de bevoegdheden waarvan de Verdragen (IAO) Nr. 81 en 129 opleggen ze hen toe te kennen¹².

We leggen de nadruk op het feit dat het Sociaal Strafwetboek de rol bevestigt die is toevertrouwd aan de sociaal inspecteurs op het vlak van het toezicht op de wetgeving die tot hun bevoegdheid behoort, en dat deze rol uitgevoerd moet worden mits naleving van **het finaliteits- en proportionaliteitsbeginsel**, om zo veel mogelijk het evenwicht te bewaren tussen de bevoegdheden van de sociaal inspecteurs en de rechten van de verdediging.

Dit betekent met andere woorden dat enerzijds elke controle, opdat ze gelegitimeerd zou zijn, dient te gebeuren mits naleving van de wettelijke en reglementaire bepalingen die tot de bevoegdheid van de sociaal inspecteur behoren (*finaliteitsbeginsel*) en dat anderzijds de sociaal inspecteur erover zal moeten waken dat de aangewende middelen aangepast en noodzakelijk zijn om toezicht te houden op de bedoelde wettelijke en reglementaire bepalingen (*proportionaliteitsbeginsel*).

Het is met de bedoeling het evenwicht te waarborgen tussen de bevoegdheden van de sociaal inspecteurs en de rechten van de verdediging dat het Sociaal Strafwetboek, in hoofdstuk 3 (artikel 53) formele garanties biedt waarop de werkgevers, hun aangestelden of lasthebbers zich kunnen beroepen, ten aanzien van wie bepaalde bijzondere maatregelen zijn genomen door een sociaal inspecteur (inbeslagname van een informatiedrager,

¹⁰ Wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek (B.S., 01/07/2010).

¹¹ Loi du 2 juin 2010 comportant des dispositions de droit pénal (M.B. 01/07/2010).

¹² HEIRMAN J.-C., VAN DE MOSSELAER G, op cit., p 90.

staalname, enz.). Krachtens deze bepalingen zijn de sociaal inspecteurs die bijzondere maatregelen nemen tegen werkgevers, hun aangestelden of lasthebbers, ertoe gehouden om hiervan een schriftelijke vaststelling te doen en hen te bezorgen tegen ontvangstbewijs. Deze verplichting van schriftelijke vaststelling is van toepassing ongeacht of de werkgever aan- of afwezig is op het ogenblik waarop de maatregel wordt getroffen.

De wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 1 juli 2010, waarvan de datum van inwerkingtreding bij koninklijk besluit werd bepaald op 1 juli 2011¹³ regelt overigens in artikel 2, het recht op beroep waarover eenieder beschikt die van oordeel is dat zijn rechten werden geschonden door dwangmaatregelen die door de sociaal inspecteurs genomen zijn. Deze vordering moet worden ingesteld en behandeld zoals in kort geding, bij de voorzitter van de arbeidsrechtbank van het gerechtelijk arrondissement in wiens rechtsgebied de handeling werd gesteld. De voorzitter van de arbeidsrechtbank zal de wettigheid beoordelen van de getroffen maatregelen. Er kan worden opgemerkt dat zijn controle ook de opportuniteit van de getroffen maatregelen betreft en dat het desgevallend aan deze magistraat zal toekomen om, met of zonder voorwaarden, de gehele of gedeeltelijke opheffing te bevelen van de door de sociaal inspecteurs getroffen maatregelen.

Dezelfde wet regelt in haar artikel 3 ook de beroepsprocedure tegen de beslissingen aangaande de administratieve geldboeten; het beroep hiertegen moet ingediend worden bij verzoekschrift bij de arbeidsrechtbank, binnen een termijn van drie maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing.

In het algemeen zijn de belangrijkste, door het Sociaal Strafwetboek ingevoerde nieuwigheden, de volgende:

- **de mogelijkheid om veralgemeend beroep te doen op de administratieve geldboete** voor gelijk welke inbreuk op het sociaal strafrecht ongeacht de ernst van de inbreuk. Voortaan kunnen administratieve geldboeten worden opgelegd voor inbreuken op het sociale zekerheidsrecht. De veralgemening van het beroep op de administratieve geldboete getuigt van de wil van de wetgever om over te gaan tot het depenaliseren van een gedeelte van het sociaal strafrecht. Bovendien verliest de administratieve geldboete haar ondergeschikt karakter wanneer het een sanctie van niveau 1 betreft, aangezien de lichtere inbreuken (die in de meeste gevallen slechts administratieve tekortkomingen betreffen) slechts bestraft kunnen worden met een administratieve geldboete (zie verder).

¹³ Koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen 16, 13°, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht (B.S. 6 juli 2011).

- **Het indelen in categorieën van de inbreuken** (in 4 niveaus naargelang de ernst van de inbreuk) en de invoering van een sanctieschaal. Daarbij werd ervoor gezorgd dat alle inbreuken van dezelfde ernst met eenzelfde sanctie beteugeld worden en niet dezelfde sanctie opgelegd wordt voor inbreuken van verschillende ernst:
 - de sancties van niveau 1 omvatten de lichte inbreuken die gestraft worden met een administratieve geldboete van 10 tot 100 EUR;
 - de sancties van niveau 2 omvatten de inbreuken van middelmatige ernst die gestraft worden met een strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 EUR of een administratieve geldboete van 25 tot 250 EUR;
 - de sancties van niveau 3 omvatten de ernstige inbreuken die gestraft worden met een strafrechtelijke geldboete van 100 tot 1000 EUR of een administratieve geldboete van 50 tot 500 EUR;
 - de sancties van niveau 4 omvatten de zeer ernstige inbreuken die gestraft worden met een gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar en met een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 EUR of met één van beide straffen alleen of met een administratieve geldboete van 300 tot 3000 EUR.
 - Bij wijze van voorbeeld kunnen we bij de inbreuken van niveau 4 vermelden: de tewerkstelling van een buitenlandse werknemer die illegaal verblijft, afwezigheid van de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, verhindering van toezicht en de niet-naleving van de dwangmaatregelen, getroffen door de sociaal inspecteurs, de bedrieglijke onderwerping aan de sociale zekerheid, valsheid in geschrifte en het gebruik van valse stukken in het sociaal strafrecht, het wetens en willens afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen aangaande de sociale voordelen of bijdragen, en de oplichting in het sociaal strafrecht.
- **Het invoeren van bijzondere sancties.** Het Sociaal Strafwetboek voert in de artikelen 106 en 107 nieuwe bijzondere sancties in die een ontradend effect zouden kunnen hebben. Het betreft facultatieve en tijdelijke straffen die onder stricte voorwaarden, door de rechter kunnen worden uitgesproken bovenop de hoofdstraf (in geval van inbreuken van niveau 3 en 4 en voor zover de wet het bepaalt). Het betreft namelijk het verbod een onderneming uit te baten en de sluiting van de onderneming (artikel 106), het beroepsverbod en de sluiting van de onderneming (artikel 107).
- **De vereenvoudiging van de ambtshalve veroordeling – de terugbetaling aan benadeelde partijen.** Het betreft een maatregel die de rechter ambtshalve moet toepassen ten aanzien van de schuldenaar van onbetaalde bijdragen of van diegene die verdacht wordt ten onrechte bepaalde sommen of sociale voordelen te hebben genoten, wanneer hij een straf oplegt aan de dader van een inbreuk wegens niet-betaling van de diverse bijdragen aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (artikel 218), wegens het niet betalen van bijdragen aan andere organen die werkzaam zijn onder de verschillende socialezekerheidsregelingen of een bedrijfstak (artikel 219), niet-betaling van bijdragen aan het Fonds voor bestaanszekerheid (artikel 220), in geval van bedrieglijke onderwerping (artikel 221), of in geval van het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen betreffende de sociale voordelen. Niettemin wordt de veroordeling slechts uitgesproken wanneer er enerzijds geen burgerlijke partijstelling is gebeurd door de benadeelde en anderzijds moet de verschuldigde som gestaafd worden door een niet-betwiste afrekening.
- **Het herdefiniëren en herindelen van de bevoegdheden van de sociaal inspecteurs.** Een aantal bevoegdheden van de sociaal inspecteurs werd aangepast aan de noodzaak van een betere preventie en van een modern opsporingsbeleid. Zoals hoger reeds aangestipt moet de uitoefening van de bevoegdheden van de sociaal inspecteurs gebeuren mits naleving van het *finaliteits- en proportionaliteitsbeginsel*. Dat betekent dat de sociaal inspecteurs hun bevoegdheden uitoefenen om toezicht te houden op de naleving van de bepalingen die onder hun bevoegdheid vallen (**finaliteitsbeginsel**), maar dat ze er bij het uitvoeren van hun opdracht moeten voor zorgen dat de gebruikte middelen passend en noodzakelijk zijn om het beoogde doel te bereiken (**proportionaliteitsbeginsel**).

Er kan opgemerkt worden dat de bedragen van zowel de strafrechtelijke als van de administratieve geldboeten verhoogd moeten worden met de opdecimes bedoeld in artikel 1, 1ste lid van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten¹⁴. Het komt aan de bevoegde overheid toe om in haar beslissing de vermenigvuldiging te bepalen krachtens de bedoelde wet, en het bedrag dat uit deze verhoging volgt.

Op dit vlak heeft het Sociaal Strafwetboek de ambitie om de constitutieve elementen van een inbreuk te onderscheiden, niet alleen in functie van de belangen die ze schaden, maar ook in functie van het moreel element dat de dader heeft aangezet tot het plegen van de feiten. Voor bepaalde types van inbreuken voorziet het Sociaal Strafwetboek een strafverzwaring wanneer de dader bedrieglijk of wetens en willens gehandeld heeft. Het beoogde doel bestaat dus in het zwaarder bestraffen van bedrieglijke handelingen ten opzichte van handelingen die voortvloeien uit onachtzaamheid of vergissing.

¹⁴ Artikel 102 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek.

- **Legitimatiebewijzen.**

Om de gecontroleerde personen in staat te stellen om de controleur te identificeren en om ieder misbruik terzake te vermijden¹⁵, bepaalt artikel 20 van het Sociaal Strafwetboek dat de sociaal inspecteurs hun opdrachten uitvoeren voorzien van het legitimatiebewijs van hun ambt, en dat zij dat steeds moeten voorleggen bij de uitoefening van hun ambt. Zoals blijkt uit het voorgaande moeten de sociaal inspecteurs bij een controle niet alleen hun legitimatiebewijs bij zich hebben¹⁶, maar moeten zij dit ook steeds voorleggen.

Toch bepaalt artikel 7 van het koninklijk besluit van 1 juli 2011¹⁷ dat “*De legitimatiebewijzen van de sociaal inspecteurs, gebruikt vóór de inwerkingtreding van het Sociaal Strafwetboek, blijven gelden als legitimatiebewijzen na de inwerkingtreding van voormeld wetboek.*”

- Visitatie mits **machtiging van de onderzoeksrechter** (artikel 24)

De belangrijkste wijziging betreft welke rechter bevoegd is op het vlak van de aflevering van de machtiging tot visitatie. Voortaan is dat de **onderzoeksrechter** terwijl het vroeger de politierechter was.

Bovendien bepaalt artikel 24 van het Sociaal Strafwetboek in zijn 2de en 3de paragraaf de door de sociaal inspecteurs te volgen procedure voor het verkrijgen van de machtiging tot visitatie van de politierechter. De sociaal inspecteurs moeten voortaan een met redenen omkleed verzoek naar de onderzoeksrechter sturen, waarin een aantal wettelijk bepaalde gegevens voorkomen:

- de identificatie van de bewoonde ruimten die het voorwerp zijn van de visitatie;
- de wetgeving die het voorwerp is van het toezicht en waarvoor de sociaal inspecteurs van oordeel zijn een machtiging tot visitatie nodig te hebben;
- wanneer dit het geval is, de eventuele inbreuken die het voorwerp zijn van het toezicht;
- alle bescheiden en inlichtingen waaruit blijkt dat het gebruik van dit middel nodig is.

Mits bijzondere motivering van het verzoek aan de onderzoeksrechter, kunnen de sociaal inspecteurs een machtiging tot visitatie verkrijgen voor de toegang tot de bewoonde ruimten na 21 uur en vóór 5 uur.

De onderzoeksrechter beschikt over 48 uur om zijn met redenen omklede beslissing of bijzonder gemotiveerde beslissing te nemen. Deze beslissing is niet vatbaar voor beroep. Tenslotte bepaalt artikel 24, §3, 5de lid dat “met uitzondering van de stukken waaruit de identiteit van de indiener van een eventuele klacht of aangifte kan worden afgeleid en onverminderd de toepassing van artikel 59 (artikel houdende de discretieplicht van de sociaal inspecteurs) het geheel van de motiveringsstukken tot het bekomen van de machtiging tot visitatie, zoals bedoeld in § 2, eerste lid, aan het strafdossier of aan het dossier in het kader waarvan een administratieve geldboete kan worden opgelegd, dient te worden toegevoegd.”

Zoals destijds de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie bepaalde, voorziet het Sociaal Strafwetboek dat de sociaal inspecteurs, in de uitvoering van hun opdracht, beschikken over een **beoordelingsbevoegdheid** die hen in staat stelt om:

1. inlichtingen en adviezen te verschaffen, met name met betrekking tot de meest doeltreffende middelen voor de naleving van de bepalingen van dit Wetboek, alsmede voor de naleving van de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten, waarop ze toezicht houden;
2. waarschuwingen te geven;
3. de overtreder een termijn te verlenen om zich in regel te stellen;
4. de maatregelen te nemen, bedoeld in de artikelen 23 tot 49 van het Sociaal Strafwetboek;
5. processen-verbaal op te maken tot vaststelling van de inbreuken waarvoor zij bevoegd zijn.

Deze beoordelingsbevoegdheid onderscheidt de sociaal inspecteurs van de gewone officieren van gerechtelijke politie die er bij inbreuken toe gehouden zijn om de vastgestelde feiten aan het openbaar ministerie mee te delen.

De keuzemogelijkheid, die erkend wordt door artikel 21 van het Sociaal Strafwetboek, vormt derhalve een afwijking van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering.

Deze beoordelingsbevoegdheid kent echter zijn beperkingen.

Vooreerst is het zo dat, wanneer de sociaal inspecteur tussenkomt op vraag van het openbaar ministerie of van de onderzoeksrechter, hij slechts mag handelen overeenkomstig de ontvangen instructies, aangezien het openbaar ministerie en de onderzoeksrechter de gerechtelijke informatie aansturen en beslissen over het gevolg dat eraan moet worden gegeven. Het Sociaal Strafwetboek preciseert dat de sociaal inspecteur over een

¹⁵ Onder “misbruik” waarvan melding gemaakt in de voorbereidende werkzaamheden, vermoedt men dat de wetgever heeft willen vermijden dat de sociaal inspecteurs aanzetten tot het begaan van een inbreuk op de sociale wetgeving door hun hoedanigheid verborgen te houden, HEIRMAN J.-C., VAN DE MOSSELAER G., op cit, p.91.

¹⁶ Zoals bepaald in art. 4, § 1, van de wet van 16 november 1972.

¹⁷ Koninklijk besluit van 1 juli 2011 tot uitvoering van de artikelen 16, 13°, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht (B.S. 6 juli 2011).

beoordelingsbevoegdheid beschikt, onverminderd het vorderingsrecht van het openbaar ministerie en van de onderzoeksrechter, bedoeld in de artikelen 28ter, § 3, en 56, § 2, van het Wetboek van Strafvordering. Dit betekent dat de feiten die het voorwerp uitmaken van deze vordering en waarvoor een opsporingsonderzoek werd aangevat, niet meer het voorwerp mogen uitmaken van een waarschuwing of van het bepalen van een termijn om zich in regel te stellen¹⁸.

Verder staat de beoordelingsbevoegdheid niet synoniem voor willekeur. Hoewel een sociaal inspecteur er niet toe gehouden is om zich te verantwoorden over zijn keuze om een waarschuwing te geven of een termijn toe te kennen, zodat de betrokken werkgever de inbreuk regulariseert, en hoewel hij zijn beslissing niet extrinsiek dient te motiveren, moet deze niettemin verantwoord kunnen worden en dient zij, zoals hierboven vermeld, genomen te worden mits naleving van het finaliteits- en proportionaliteitsbeginsel¹⁹.

We herinneren er ook aan dat de sociaal inspecteurs, in de uitoefening van hun functie, beroep kunnen doen op de bijstand van de politie.

A. Bevoegdheden van de sociaal inspecteurs in de uitvoering van hun opdracht

I. het recht van toegang

- Toegang tot de arbeidsplaatsen: de sociaal inspecteurs mogen bij de uitoefening van hun opdracht op elk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande verwittiging, vrij binnengaan in alle arbeidsplaatsen of andere plaatsen waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat daar personen werken die onderworpen zijn aan de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen;
- Toegang tot de bewoonde ruimten: de sociaal inspecteurs hebben enkel toegang tot de bewoonde ruimten:
 - wanneer de sociaal inspecteurs zich tot vaststelling op heterdaad van een inbreuk ter plaatse begeven;
 - op verzoek of met toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de bewoonde ruimte; mits schriftelijk en voorafgaand verzoek;
 - in geval van oproep vanuit die plaats;
 - in geval van brand of overstroming;

¹⁸ CLESSE CH-E, DEBAUCHE M., FABROT M., FRANQUINET M-A, GRATIA M., HEIRMAN J-C, VAN DAMME J., VAN de MOSSLAER G., VANDERLINDEN H., WERRIE P., Wet & Duiding sociaal strafrecht, 2011, Larcier, p.13.

¹⁹ Idem, p.13.

- wanneer de sociaal inspecteurs in het bezit zijn van een machtiging tot visitatie uitgereikt door de onderzoeksrechter (voor dit punt, zie supra).

2. Inwinnen van inlichtingen

De sociaal inspecteurs mogen overgaan tot elk onderzoek, elke controle en elk verhoor. Zij mogen ook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, werkelijk worden nageleefd.

3. Identificatie van de personen

De sociaal inspecteurs mogen de identiteit opnemen van de personen die zich op de arbeidsplaatsen bevinden alsook van eenieder van wie zij de identificatie nodig achten voor de uitoefening van het toezicht. Zij kunnen daartoe van deze personen de overlegging van officiële identificatiedocumenten eisen, of overgaan tot hun identificatie met de hulp van niet-officiële documenten, die deze hen vrijwillig voorleggen wanneer zij geen officiële identificatiedocumenten kunnen voorleggen of wanneer de sociaal inspecteurs aan de authenticiteit ervan of aan de identiteit van deze personen twijfelen.

De identificatie van de personen kan ook gebeuren door middel van beeldmateriaal, ongeacht de drager ervan, mits naleving van de voorwaarden en nadere regels bepaald in het Sociaal Strafwetboek (zie *infra*).

4. Verhoor van personen

De sociaal inspecteurs mogen gelijk welke persoon ondervragen wiens verhoor zij noodzakelijk achten, over elk feit waarvan de kennisname nuttig is voor de uitoefening van het toezicht. De ondervraging kan ofwel alleen gebeuren, ofwel in aanwezigheid van andere personen, volgens de noodwendigheden van het onderzoek.

5. Zich informatiedragers doen overleggen met hetzij sociale gegevens, hetzij andere door de wet voorgeschreven gegevens.

De sociaal inspecteurs mogen zich alle informatiedragers doen overleggen die aan hun toezicht zijn onderworpen, op voorwaarde dat deze informatiedragers:

- hetzij *sociale gegevens* bevatten, met name alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de wetgeving betreffende het arbeidsrecht en de sociale zekerheid
- hetzij *gelijk welke andere gegevens bevatten die ingevolge de wetgeving dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard*, zelfs wanneer de sociaal inspecteurs niet belast zijn met het toezicht op deze wetgeving, op voorwaarde dat deze gegevens vermeld worden in een lijst die ten informatieve titel opgesteld is in een koninklijk besluit.

De sociaal inspecteurs mogen zich eveneens de toegang doen verschaffen tot de informatiedragers wanneer de hoger vermelde gegevens worden bijgehouden via een informaticasysteem of een elektronisch apparaat.

In geval van afwezigheid van de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber op het ogenblik van de controle, nemen de sociaal inspecteurs de nodige maatregelen om hen te contacteren om voormelde informatiedragers te doen voorleggen, of om zich toegang te doen verschaffen tot de informatiedragers die vanuit deze plaatsen toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat.

Inzake de **opsporing op de informatiedragers die hetzij sociale gegevens bevatten, hetzij andere door de wet voorgeschreven gegevens**, mogen de sociaal inspecteurs overgaan tot het opsporen en het onderzoeken ervan, enerzijds wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber niet bereikbaar is op het ogenblik van de controle, en anderzijds wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber voormelde informatiedragers niet vrijwillig voorlegt, zonder zich evenwel te verzetten tegen deze opsporing of dit onderzoek. Zij kunnen echter slechts overgaan tot de opsporing of het onderzoek van deze informatiedragers op voorwaarde dat de aard van de opsporing of het onderzoek dit vereist of wanneer het gevaar bestaat dat deze informatiedragers of de gegevens die zij bevatten naar aanleiding van de controle verdwijnen of worden gewijzigd, of wanneer de gezondheid of de veiligheid van de werknemers dit vereist.

Wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber zich verzet tegen deze opsporing, stelt de bepaling ad hoc uitdrukkelijk dat een proces-verbaal wegens verhindering van toezicht kan worden opgesteld.

De sociaal inspecteurs mogen zich eveneens, zonder verplaatsing, *alle informatiedragers die gelijk welke andere gegevens bevatten* dan de hoger vermelde, ter inzage doen overleggen wanneer zij dit nodig achten voor het volbrengen van hun opdracht, en overgaan tot het onderzoek ervan. Bij wijze van voorbeeld kunnen we het raadplegen van een agenda vermelden van de werkgever waarin de niet-aangegeven prestaties vermeld staan van zijn werknemers, enz.

6. Het nemen van kopieën

De sociaal inspecteurs mogen kopieën nemen van de informatiedragers die sociale gegevens bevatten, door de wet voorgeschreven gegevens of alle andere gegevens die zij nodig achten voor het volbrengen van hun opdracht, of zich deze kosteloos laten verstrekken door de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers. De sociaal inspecteurs vragen bij voorkeur een elektronische kopie.

7. Beslag en verzegeling

De sociaal inspecteurs kunnen de informatiedragers die sociale gegevens of gelijk welke andere gegevens bevatten die ingevolge de wetgeving dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard, in beslag nemen of verzegelen. Deze mogelijkheid heeft echter geen betrekking op dragers die andere gegevens bevatten dan deze die de inspecteurs nodig achten voor het volbrengen van hun opdracht.

Zij beschikken over deze bevoegdheid wanneer dit noodzakelijk is voor de opsporing, voor het onderzoek of voor het leveren van het bewijs van de inbreuken of wanneer het gevaar bestaat dat met deze informatiedragers de inbreuken worden voortgezet of nieuwe inbreuken zullen worden gepleegd.

We merken op dat artikel 38 van het Sociaal Strafwetboek de bevoegdheid tot beslag en verzegeling van de sociaal inspecteurs uitbreidt naar andere roerende goederen dan informatiedragers, en naar onroerende goederen, ongeacht of de overtreder er de eigenaar van is. Het betreft goederen die aan de controle van de sociaal inspecteurs onderworpen zijn of via dewelke inbreuken kunnen worden vastgesteld op de wetgeving waarop ze toezicht houden. Zij mogen beslag leggen op de vermelde goederen wanneer dit voor het leveren van het bewijs verantwoord is, of wanneer vermeden moet worden dat nieuwe sociale inbreuken in de toekomst worden gepleegd of opnieuw worden gepleegd.

We herinneren eraan dat de sociaal inspecteurs op dit vlak bij de uitoefening van hun bevoegdheden het finaliteits- en proportionaliteitsbeginsel moeten naleven.

8. Vaststellingen door beeldmateriaal

De sociaal inspecteurs mogen vaststellingen doen door middel van het maken van beeldmateriaal, ongeacht de drager ervan. Zij kunnen eveneens beeldmateriaal van derden gebruiken, voor zover deze personen dit beeldmateriaal rechtmatig hebben gemaakt of verkregen.

In bewoonde ruimten mogen de sociaal inspecteurs echter enkel beeldmateriaal maken mits een machtiging van de onderzoeksrechter.

Opdat deze vaststellingen via beeldmateriaal gebruikt kunnen worden als bewijs van het bestaan van de inbreuk, moeten bepaalde voorwaarden, gesteld in artikel 39, §3 van het Sociaal Strafwetboek, vervuld zijn. Zoniet hebben deze vaststellingen slechts de waarde van gewone inlichtingen.

We merken op dat de vaststellingen enerzijds het voorwerp moeten uitmaken van een proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk, waarin bepaalde specifieke gegevens vermeld worden, en dat anderzijds de originele drager van het beeldmateriaal in precieze omstandigheden bewaard moet worden door het bestuur waartoe de ambtenaar behoort.

9. De bevoegdheid maatregelen te bevelen, documenten op te maken of te overhandigen

De sociaal inspecteurs mogen bevelen dat de documenten die moeten worden aangeplakt ingevolge de wetgevingen waarop zij toezicht uitoefenen, daadwerkelijk aangeplakt worden en blijven.

Bovendien mogen zij, indien ze zulks nodig achten in het belang van de rechthebbenden van de sociale zekerheid, opdracht geven aan de instellingen van sociale zekerheid om aan die personen de sociale gegevens van persoonlijke aard mee te delen die op hen betrekking hebben of om de onjuiste, onvolledige, onnauwkeurige of overbodige sociale gegevens die ze bewaren, te verbeteren, uit te wissen of niet te gebruiken.

Tenslotte mogen zij, als zij zulks in het belang van de werknemers, de gerechtigden of de sociaal verzekerden nodig achten, elk document opmaken of overhandigen ter vervanging van de documenten bedoeld in de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen.

10. Bevoegdheid tot het instellen van een vordering tot staking bij de voorzitter van de rechtbank van koophandel

Het Sociaal Strafwetboek verleent aan de leidende ambtenaar van de bevoegde inspectiedienst de mogelijkheid om een vordering tot staking in te stellen bij de voorzitter van de rechtbank van koophandel.

Deze procedure in kort geding stelt de voorzitter van de rechtbank van koophandel in staat om, op verzoek van de hoger vermelde leidende ambtenaar, het staken te bevelen van een of meerdere activiteiten van een werkgever die zich schuldig maakt aan overtredingen, zoals bijvoorbeeld de verhindering van toezicht, de tewerkstelling van illegaal verblijvende buitenlandse werknemers, de tewerkstelling van werknemers in strijd met de reglementering inzake de sociale documenten, de sociale zekerheid, ... (cfr. artikel 4 van de wet van 6 april 2010 met betrekking tot de regeling van bepaalde procedures in het kader van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, B.S. 12 april 2010).

11. De overlegging, de mededeling van inlichtingen en de informatie-uitwisseling

- *de mededeling van inlichtingen door de sociaal inspecteurs aan andere administraties*
De inlichtingen die de sociaal inspecteurs tijdens hun onderzoek hebben ingewonnen, **buiten iedere context van gerechtelijk onderzoek of gerechtelijke informatie**, mogen, wanneer dat nodig wordt geacht, op eigen initiatief worden meegedeeld aan de openbare en de meewerkende instellingen, aan de sociaal inspecteurs van de andere inspectiediensten, aan de ambtenaren belast met het toezicht of de uitvoering van een andere wetgeving, in de mate waarin deze informatie hen kan aanbelangen in de uitoefening van hun opdracht.

Deze inlichtingen moeten verplicht worden meegedeeld wanneer de openbare instellingen van sociale zekerheid, de sociaal inspecteurs van de andere inspectiediensten of de andere ambtenaren, belast met het toezicht of de uitvoering van een andere wetgeving, erom verzoeken.

De inlichtingen die worden verworven bij de uitvoering van opdrachten, voorgeschreven door de gerechtelijke overheid, mogen alleen worden meegedeeld mits haar uitdrukkelijke toestemming.

- *De mededeling van inlichtingen aan de sociaal inspecteurs door andere administraties.*
Alle diensten van de Staat, met inbegrip van de parketten en de griffies van de hoven en van alle rechtscolleges, de provincies, de gemeenten, de verenigingen waartoe ze behoren, de openbare instellingen die ervan afhangen, alsmede van alle openbare en meewerkende instellingen van sociale zekerheid, zijn ertoe gehouden aan de sociaal inspecteurs, op hun verzoek, alle inlichtingen te geven die laatstgenoemden nuttig achten voor het toezicht op de naleving van de wetgeving waarmee zij belast zijn, alsmede gelijk welke informatiedragers ter inzage over te leggen en kopieën ervan te verstrekken onder gelijk welke vorm. Deze inlichtingen en kopieën moeten kosteloos worden verstrekt.
De inlichtingen en informatiedragers verzameld tijdens de uitvoering van de taken opgelegd door de rechterlijke overheid mogen evenwel enkel worden meegedeeld met de uitdrukkelijke machtiging van deze laatste.
- *De informatie-uitwisseling en andere samenwerkingsvormen met de buitenlandse arbeidsinspecties.*
De sociaal inspecteurs mogen inlichtingen uitwisselen en meedelen, samenwerken en een wederzijdse bijstand ontwikkelen met de arbeidsinspecties van de andere lidstaten van de Internationale Arbeidsorganisatie, waar het Verdrag nr. 81 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, goedgekeurd bij de wet van 29 maart 1957, gelding heeft.
Deze uitwisseling betreft alle inlichtingen die nuttig kunnen zijn voor de uitoefening van het toezicht waarmee elk van hen belast is.
Van de inlichtingen die van de arbeidsinspecties van de andere lidstaten van de Internationale Arbeidsorganisatie worden verkregen, wordt op dezelfde wijze gebruik gemaakt als van de soortgelijke inlichtingen die de sociaal inspecteurs rechtstreeks inzamelen. Hetzelfde geldt wanneer er een akkoord bestaat aangaande de uitwisseling van inlichtingen tussen België en een staat die het Verdrag nr. 81 niet ondertekend heeft. Het spreekt voor zich dat deze gegevensuitwisseling dient te gebeuren mits naleving van het proportionaliteitsbeginsel en nuttig dient te zijn voor de uitoefening van het toezicht op de reglementeringen die onder de bevoegdheid van de sociaal inspecteurs vallen.

B. De verplichtingen van de sociaal inspecteurs

1. De vertrouwelijkheid van de gegevens waarborgen en discretieplicht

De sociaal inspecteurs moeten de nodige maatregelen nemen om het vertrouwelijk karakter te verzekeren van de sociale gegevens van persoonlijke aard waarvan ze kennis hebben gekregen in de uitoefening van hun opdracht en om te verzekeren dat deze gegevens uitsluitend worden aangewend voor de uitoefening van hun opdracht van toezicht.

Bovendien moeten zij de oorsprong geheimhouden van de klachten en de aanklachten die tot hun bevoegdheid behoren. In geen enkel geval mogen zij de naam van de indiener van deze klacht of aanklacht bekend maken, behalve in geval van uitdrukkelijke toestemming van deze laatste.

Deze verplichting geldt evenzeer voor de rechtbanken.

Het is hen eveneens verboden aan de werkgever te onthullen dat een onderzoek werd ingesteld ingevolge een klacht of een aanklacht.

2. Integriteitsplicht

De sociaal inspecteurs mogen geen enkel rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen of instellingen waarop zij toezicht dienen uit te oefenen.

3. Voorschriften inzake de plichtenleer

De sociaal inspecteurs dienen bij het uitvoeren van hun toezichtopdracht de voorschriften inzake de plichtenleer in acht te nemen.

De Koning bepaalt deze voorschriften van de plichtenleer, na advies van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst.

Zie **bijlage I**: Lijst met de wetten en besluiten waarvoor de Sociale Inspectie bevoegd is.

De organisatie en de personeelsbezetting van de sociale inspectie

1. Organisatie van de Sociale Inspectie

De organisatie van de Sociale Inspectie werd vastgesteld bij ministerieel besluit van 28 maart 2003 houdende maatregelen van organisatie en werking van de Sociale Inspectie, (B.S. van 14 juli 2003). Dit ministerieel besluit trad in werking op 1 augustus 2003.

Vanaf 2004 werd in het kader van de hervorming van de Belgische federale administratie (doorgaans de “Copernicus” - hervorming genoemd), de structuur van de Sociale Inspectie, en dan vooral van zijn hoofdbestuur, geleidelijk aan gewijzigd.

De aldus hervormde dienst ziet er momenteel uit als volgt.
Hij is samengesteld uit twee entiteiten:

- Een **hoofdbestuur**, directie-generaal, dat wordt bijgestaan door de algemene administratieve diensten. Het gaat hier om een “sedentaire” dienst.
- De **buitendiensten**, zoals omschreven in het ministerieel besluit van 28 maart 2003 houdende maatregelen van organisatie en werking van de Sociale Inspectie, die bestaan uit 10 entiteiten:
 - een afdeling “**logistieke steun**” die zowel het hoofdbestuur als de afdeling controle der werkgevers bijstaat, en die een structuur kent in verschillende cellen;

- acht regionale kantoren (regio 8 is ontubbeld in twee regio’s, 8a en 8b, elk van één taalrol), die samen de afdeling “**controle van de werkgevers**” vormen.

Deze buitendiensten staan het hoofdbestuur bij en werken er nauw mee samen.

Bij de uitwerking van het taalkader worden enkel de personen vermeld die aan het hoofdbestuur toegewezen zijn.

1.1. Het hoofdbestuur

De zetel van het hoofdbestuur is gevestigd te Brussel. Het hoofdbestuur krijgt ondersteuning van de algemene administratieve diensten en van de hoger genoemde buitendiensten.

Het hoofdbestuur heeft als opdracht de directie van de Sociale Inspectie bij te staan. Een omschrijving van zijn operationele opdrachten is te vinden in bijlage.

Momenteel kunnen de diensten van het hoofdbestuur als volgt worden omschreven:

- De **directie-generaal**, samengesteld uit

- de directeur-generaal (n-1);
- twee adviseurs-generaal (een van beide staat tevens in voor de directie van de cel “Informatica en statistieken” - zie verder).
- het **secretariaat van de directie**, bestaande uit 2 medewerkers;
- de **algemene administratieve diensten** (10 medewerkers) die belast zijn met:
 - het budgetbeheer en de logistiek,
 - ondersteuning bieden aan het lijnmanagement voor wat betreft problemen, vragen en noden inzake de verschillende materies op het vlak van personeel en organisatie.

1.2. De logistieke steun

Deze buitendienst is samengesteld uit de volgende cellen- allemaal met zetel te Brussel:

- **“strategische” cel**: 1 sociaal inspecteur (attaché), 1 attaché – analist en 2 sociaal controleurs (technisch deskundigen);
- **cel “administratieve controle”**: 1 sociaal inspecteur (attaché) en 4 administratieve medewerkers;
- **“legistieke” cel**: 1 sociaal inspecteur-directeur, 3 attachés – juristen, 1 attaché en 1 administratieve medewerker;
- **cel “informatica en statistiek”**: 1 sociaal inspecteur (attaché) en 3 sociaal controleurs (technisch deskundigen);
- **cel “communicatie/documenten”**: 1 attaché, 2 sociaal controleurs (technisch deskundigen) en 1 administratieve medewerker.

Elk van deze cellen is onder de supervisie geplaatst van een van de adviseurs-generaal van de directie-generaal.

Net zoals in de regio’s bestaat er een nauwe samenwerking tussen deze verschillende cellen om zo goed mogelijk de opdrachten uit te voeren waarvoor de logistieke steun instaat, namelijk:

1. het bijstaan van de directie van de Sociale Inspectie;
2. het ontwerpen, verzamelen, klasseren en verdelen van de nodige documentatie aan de leden van de Sociale Inspectie, alsook het beheren van de elektronische documentatiebank;
3. het beheren van het materiaal en de informaticaprogramma’s van de Sociale Inspectie en op dit gebied de nodige bijstand verlenen aan de regio’s;
4. het beheren van de communicatiemiddelen (GSM en modem) die ter beschikking worden gesteld van de sociaal controleurs en sociaal inspecteurs, en voor het gebruik ervan de nodige bijstand verlenen aan de regio’s;

5. het maken van statistieken, het opstellen van het jaarverslag en de verslagen van de vergaderingen van de sociaal inspecteur-directeurs;
6. het organiseren van de opleiding van het stagedoend personeel en de permanente vorming van het personeel in dienst, dit in samenwerking met de dienst “Onthaal en Vorming” van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid van de Federale Overheidsdienst Personeel en Organisatie;
7. het uitvoeren van externe onderzoeken voor de directie van de Sociale Inspectie en voor de gerechtelijke overheden, en het bijstaan van de Sectie Controle van de Werkgevers, meer bepaald door de centralisatie van verslagen van onderzoeken uitgevoerd in verschillende regio’s;
8. het toezicht op de naleving van het artikel 17 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 (socio-culturele en sportactiviteiten);

Taskforce Grensoverschrijdende tewerkstelling

Zoals hoger vermeld is de Sociale Inspectie belast met het doen naleven van de sociale wetgeving door de werkgevers en met het beknotten van de belangrijke fraudefenomenen. Hiertoe werkt zij in functie van focusdomeinen, waarvan er een betrekking heeft op de grensoverschrijdende fraude. De Sociale Inspectie heeft er een van haar prioriteiten van gemaakt, aangezien deze fraudevorm op korte termijn ons sociale zekerheidsstelsel in gevaar zou kunnen brengen.

Om aan dit fenomeen het hoofd te bieden werd binnen de schoot van de dienst een taskforce opgericht. Deze staat in voor de opvolging van de dossiers inzake grensoverschrijdende tewerkstelling, waarin onderzoek nodig is van een groot aantal documenten om de afwezigheid aan te tonen van het organisch verband tussen de (fictieve) onderneming, die in het buitenland gevestigd is, en de in België gedetacheerde buitenlandse werknemers. Deze onderzoeken vereisen vele contacten met de buitenlandse instellingen voor sociale zekerheid.

De rol van de taskforce bestaat dan ook in het coördineren van het werk van de cellen “Grensoverschrijdende tewerkstelling” die actief zijn binnen iedere regio, maar ook in het ontwikkelen van een controlebeleid inzake de grensoverschrijdende fraude, in het opvolgen van het behalen van de regionale doelstellingen, in het bieden van ondersteuning aan de regio’s op dat vlak en in het optreden als contactpunt voor wat betreft de informatie-uitwisseling met de buitenlandse sociale zekerheidsinstellingen. Momenteel is de taskforce samengesteld uit 3 voltijdse medewerkers.

1.3. De Sectie Controle van de Werkgevers

Ter herinnering, de opdrachten van de Sectie Controle van de Werkgevers werden uiteengezet in Hoofdstuk I. Deze sectie kent een territoriale organisatie in 8 regio’s in

buitendienst. Deze regio's zijn:

Regio 1: grondgebied van de provincie **West-Vlaanderen**;

Regio 2: grondgebied van de provincie **Oost-Vlaanderen**;

Regio 3: grondgebied van de provincie **Antwerpen**;

Regio 4: grondgebied van de provincie **Limburg**;

Regio 5: grondgebied van de provincie **Henegouwen**;

Regio 6: grondgebied van de provincies **Namen, Luxemburg en Waals-Brabant**;

Regio 7: grondgebied van de provincie **Luik**;

Regio 8: Directie A: grondgebied van de provincie **Vlaams-Brabant en van Brussel-Hoofdstad (controle van de Nederlandstalige werkgevers)**;

Regio 8: Directie B: grondgebied van **Brussel-Hoofdstad (controle van de Franstalige werkgevers)**.

De zetel van elke regio is gevestigd in de hoofdstad van de provincie. De zetel van regio 6 bevindt zich in Namen en die van regio 8 in Brussel. Elke regio wordt geleid door een sociaal inspecteur-directeur die belast is met het organiseren en superviseren van het werk van het personeel van de regio.

De verdeling van de dienst in regio's heeft een vlotte aanpassing aan de evolutie van de demografische en economische realiteit mogelijk gemaakt. Het vergroten van de ambtsgebieden en de aanwerving van personeel gaven de mogelijkheid het personeel op te leiden in functie van specifieke domeinen, dit om het hoofd te kunnen bieden aan de groeiende moeilijkheidsgraad van de opdrachten en van de wetgeving.

Deze verbeterde organisatie heeft geleid tot de oprichting van gespecialiseerde onderzoekscellen waarbij de structurele verbanden behouden bleven. Vijf gespecialiseerde cellen werden opgericht:

- **Cel "Grote ondernemingen"**: belast met het opsporen en bestrijden van sociale spitstechnologie binnen bedrijven met meer dan vijftig werknemers (bij dit soort onderzoeken is meestal een analyse van boekhoudkundige en fiscale documenten noodzakelijk);
- **Cel ECOSOC (vroeger de cel "Mensenhandel")**: belast met het uitvoeren van controles in werkplaatsen waar een vermoeden bestaat van illegale tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Met het oog op een betere afstemming op de werkelijkheid van de op het terrein uitgevoerde onderzoeken, werden de regionale cellen "Mensenhandel" geherkwalificeerd in de onderzoekscellen Economische uitbuiting en Sociale fraude (**ECOSOC**). Zij leggen zich meer bepaald toe op het opsporen van de verschillende vormen van economische uitbuiting van werknemers door de nadruk de te leggen, enerzijds op de strijd tegen de sociale zekerheidsfraude, en anderzijds de *regularisaties terzake*. Hun opdrachten worden als volgt omschreven:

- enerzijds de gevallen van sociale fraude opsporen in de gevoelige sectoren, met andere woorden de gevallen waarin de werkgever de arbeidsprestaties niet aangeeft om de betaling van sociale zekerheidsbijdragen te ontduiken, en dit op systematische en bewuste wijze;
- anderzijds de strijd tegen de mensenhandel zoals bedoeld in artikel 433 quinquies van het Strafwetboek, en meer bepaald de economische uitbuiting (§1, 3° van het genoemde artikel), en dit in overleg met de gerechtelijke overheden en in samenwerking met de politiediensten.

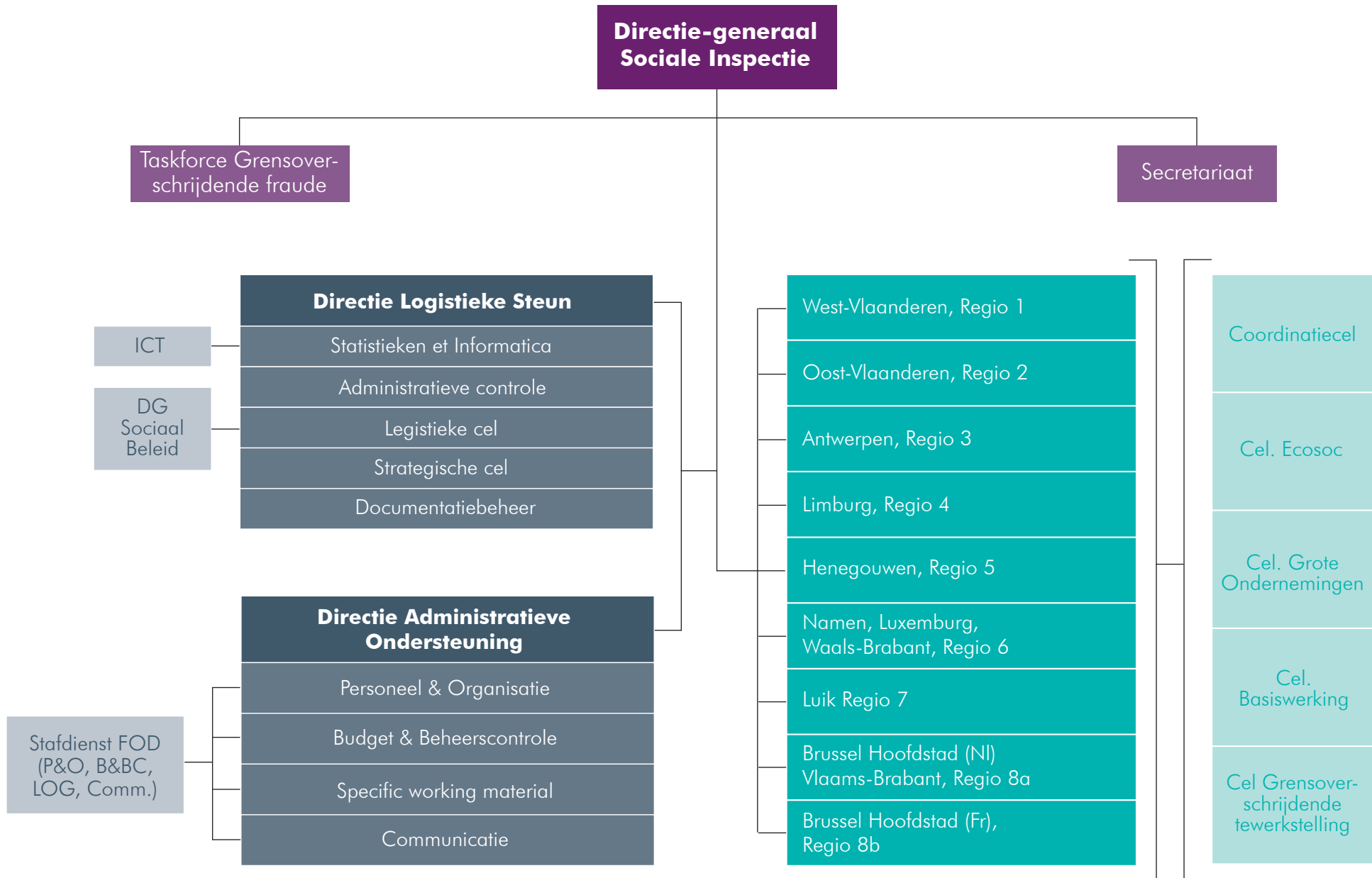
Omdat deze beide soorten toestanden een duidelijk risico inhouden voor de sociale zekerheid, is de doelstelling van de Sociale Inspectie toezicht te houden op de correcte en regelmatige aangifte aan de sociale zekerheid van de in het zwart tewerkgestelde werknemers (ongeacht of het om Belgen of om buitenlanders gaat), om hen in staat te stellen te genieten van alle sociale voordelen die een dergelijke aangifte opent.

- **Cel "Grensoverschrijdende tewerkstelling"**: belast met het nazicht op het feit of buitenlandse werknemers, die in het kader van een detachering tijdelijk in ons land verblijven, beantwoorden aan de reglementering om te zijn vrijgesteld van aangifte aan de Belgische sociale zekerheid (toepassing van de Verordening EG nr.883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels²⁰). Verder heeft deze cel ook de taken overgenomen die voorheen waren toevertrouwd aan de cel "transport" aangezien het element dat daarbij domineert het internationale aspect betreft van de arbeidsrelatie.
- **Cel "Basiswerking"**: belast met controles op vraag van particulieren, syndicale- of patronale organisaties, gerechtelijke overheden;
- **"Coördinatiecel"**: belast met het verbeteren van het beheer van de instroom van de dossiers, en met de voorbereiding en behandeling van de dossiers op administratief gebied. Het werk van deze cel bestaat er namelijk in de "focus" dossiers te verrijken met bijkomende inlichtingen door het consulteren van diverse elektronische gegevensbanken, de opvolging ervan te verzekeren en er een "kwaliteits-" controle op uit te voeren, om een éénvormige behandeling en een zelfde kwaliteit van de dossiers te verzekeren, ongeacht de regio.

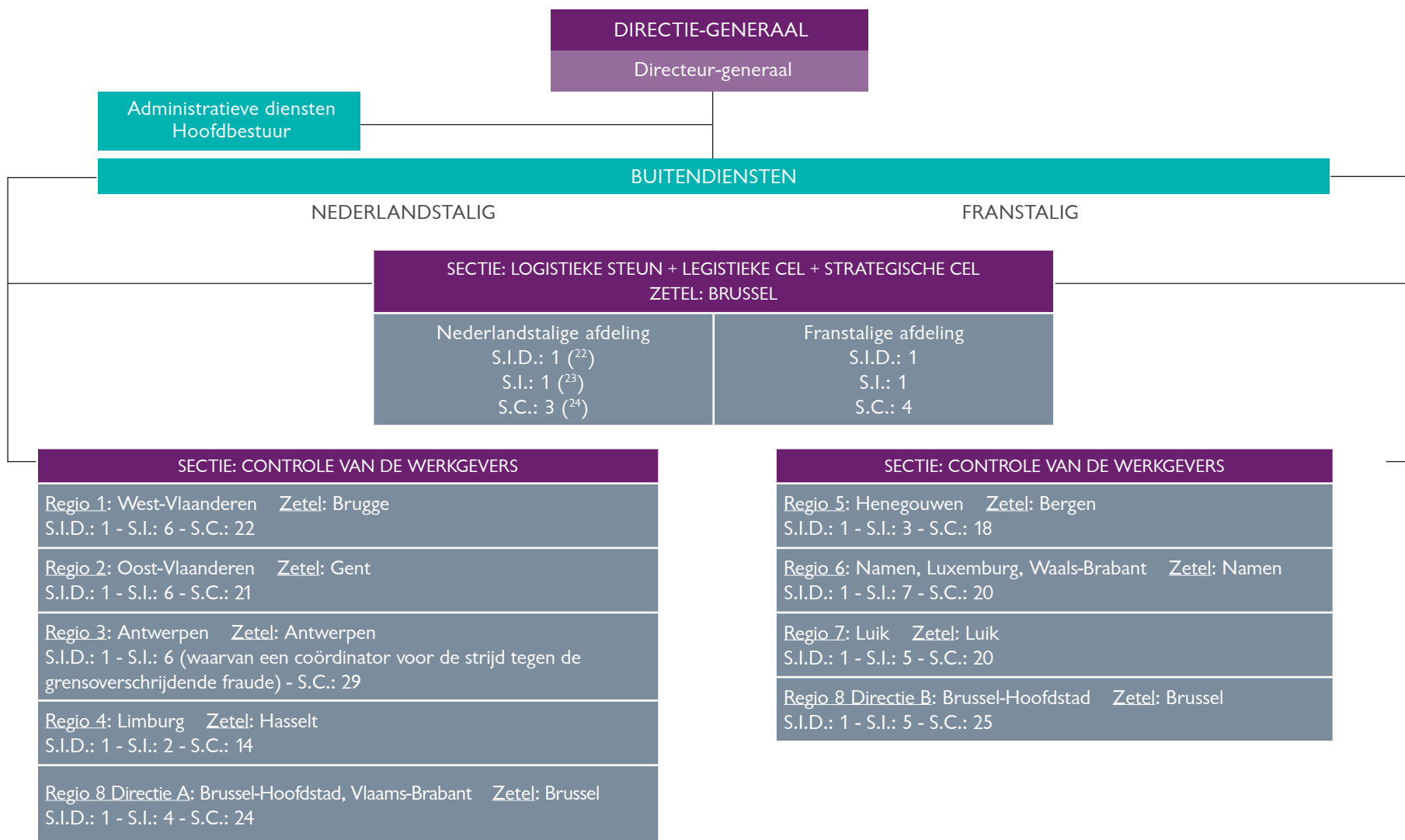
Uiteraard bestaat er een nauw samenwerkingsverband tussen de verschillende cellen teneinde dubbel werk en/of een enge visie op bepaalde dossiers te vermijden.

²⁰ Bekendgemaakt op 30 april 2004 in het Publicatieblad van de Europese Unie.

2. Organigram

3. Gedetailleerd organigram van de Sociale Inspectie²¹

²¹ Op het vlak van het personeelsbestand wordt alleen het personeel vermeld met de graad van sociaal inspecteur in de zin van artikel 16 van het Sociaal Strafwetboek (B.S. 1 juli 2010). De graad is deze van de functie (en niet de administratieve graad). Bron: het M.B. van 28/03/2003 houdende maatregelen van organisatie en werking van de Sociale Inspectie (B.S. 17/07/2003) werd opgegeven. Het werd vervangen door het jaarlijks door de dienst op te stellen personeelsplan. Bovenstaand personeelsplan vermeldt de verdeling van de sociaal inspecteurs op 31/12/2012.

²² S.I.D.: sociaal inspecteur-directeur

²³ S.I.: sociaal inspecteur.

²⁴ S.C.: sociaal controleur.

4. De regionale kantoren van de Sociale Inspectie en hun territoriale bevoegdheid

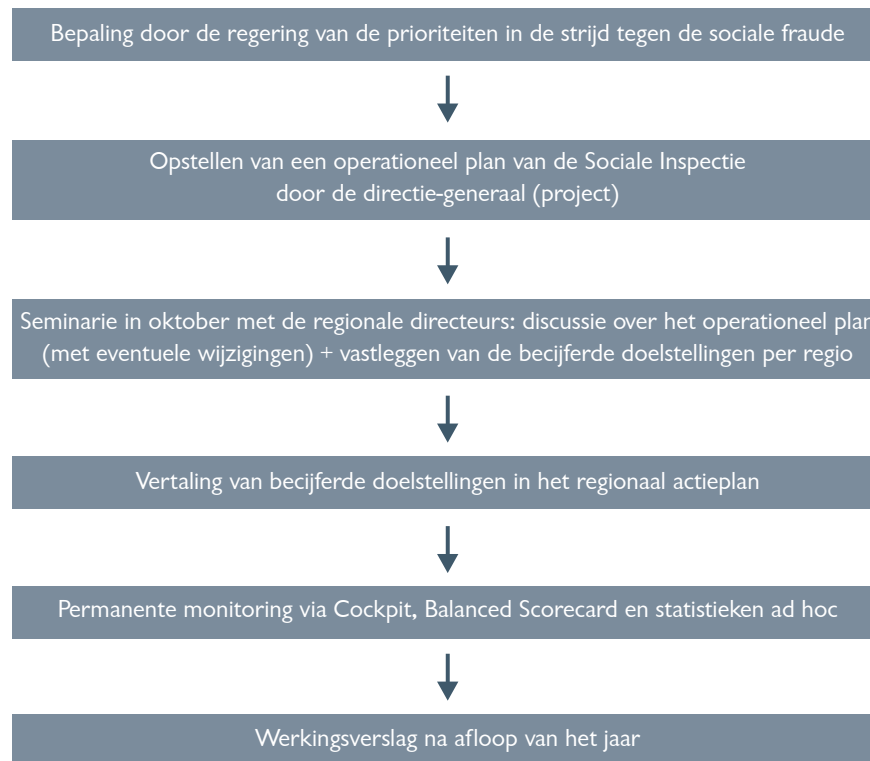
REGIONALE KANTOREN - ADRES - FAX- EN TELEFOONNUMMER ²⁵	TERRITORIALE BEVOEGDHEID PER ADMINISTRATIEF ARRONDISSEMENT
Regio 01 WEST-VLAANDEREN Oude Gentweg, 75C - 8000 BRUGGE T : 050/44.59.60 – F : 050/44.59.70	Brugge, Veurne, Kortrijk en Ieper
Regio 02 OOST-VLAANDEREN Ketelvest 26/002 - 9000 GENT T : 09/265.41.41 – F : 09/265.41.45	Gent, Dendermonde en Oudenaarde
Regio 03 ANTWERPEN Theaterbuilding Italiëlei, 124 - bus 63 (15 ^{de} verd.) - 2000 ANTWERPEN T: 03/206.99.00 – F: 03/226.90.47	Antwerpen, Turnhout, Mechelen
Regio 04 LIMBURG FAC Verwilghen, Blok A, 1 ^{ste} verdieping, Voorstraat 43 - 3500 HASSELT T : 011/35.08.20 – F : 011/35.08.38	Tongeren en Hasselt
Regio 05 HENEGOUWEN Rue Verte, 13 (1 ^{ste} verd.) - 7000 BERGEN T : 065/22.11.66 – F : 065/22.11.77	Bergen, Doornik en Charleroi
Regio 06 NAMEN, LUXEMBURG, W.-BRABANT Route de Louvain la Neuve 6 - 5001 BELGRADE T : 081/25.02.60 – F : 081/25.02.61	Namen, Dinant en Nijvel Aarlen, Neufchâteau, Marche-en-Famenne
Regio 07 LUIK Potiérue, 2 - 4000 LIEGE T : 04/230.17.30 – F : 04/222.92.32	Luik, Hoi, Verviers, Eupen
Regio 08 Directie A BRUSSEL-HOOFDSTAD EN VL.BRABANT Administratief Centrum Kruidtuin – Finance Tower Kruidtuinlaan, 50 - bus 110 (1 ^{ste} verd.) - 1000 BRUSSEL T : 02/528.65.48 – F : 02/219.28.30	Brussel-Hoofdstad (Nederlandstalige werkgevers), Leuven en Halle-Vilvoorde
Directie B BRUSSEL-HOOFDSTAD Centre Administratif Botanique - Finance Tower Bd du Jardin Botanique, 50 - bte 110 (1 ^{er} étage) - 1000 BRUXELLES T : 02/528.65.49 – F : 02/219.28.30	Brussel-Hoofdstad (Franstalige werkgevers)

²⁵ De fax- en telefoonnummers en de adressen, opgenomen in de lijst zijn up-to-date tot 30/06/2013.

5. Opvolging van de resultaten van de activiteiten van het controlepersoneel: de database PEGASIS, het Regionaal actieplan, het werkingsverslag, de Balanced Scorecard en de Cockpit

Sinds 2005 heeft de Directie-generaal Sociale Inspectie, door middel van de ontwikkelcirkels, een cultuurverandering doorgemaakt naar een resultaatgerichte organisatie. Vanuit dit oogpunt beschikt de Sociale Inspectie over verschillende instrumenten om de resultaten van de activiteiten van de dienst op te volgen. Deze activiteiten worden uitgevoerd in een sterk georganiseerde structuur en gebruik makend van een sterk ontwikkelde informaticaomgeving.

De beschrijving van de processen (jaarlijks), die sinds 2005 van kracht zijn binnen de dienst, kunnen als volgt worden voorgesteld:

Met het oog op vereenvoudiging en omdat de beide documenten aan een grondige inhoudelijke en formele opwaardering toe waren, werden het regionaal actieplan en het werkingsverslag samengevoegd tot één geïntegreerd document.

Bij de Sociale Inspectie wordt veel belang gehecht zowel aan het actieplan als aan het werkingsverslag, die door de regionaal directeurs kunnen en moeten gebruikt worden als instrumenten voor het voeren van een doelmatig management.

In het unieke document wordt het regionaal actieplan voor het komende jaar (2013) voortaan voorafgegaan door het werkingsverslag van het voorbije jaar (2012). Het onderbrengen van het actieplan en het werkingsverslag in een en hetzelfde document maakt het mogelijk om, op grond van de analyses van het eerste deel – het werkingsverslag – conclusies te trekken op het vlak van te ondernemen acties voor de komende periode (het actieplan).

De volgende punten behandelen de elektronische gegevensbank van de Sociale Inspectie, het opstellen van het regionaal actieplan en de uitvoering ervan, en vervolgens de meting van de resultaten, de beoordeling en de analyse ervan in het kader van de doelstellingen.

5.1. De informaticatool: database “PEGASIS”

De Sociale Inspectie beschikt over een gegevensbank “PEGASIS”, een informaticaprogramma dat op maat werd gemaakt voor de Sociale Inspectie. Dit systeem registreert:

- de verschillende oorsprongen van alle door de Sociale Inspectie uitgevoerde onderzoeken;
- de activiteiten die door de sociaal inspecteurs werden uitgevoerd voor elke onderzoeksopdracht;
- alle vaststellingen die werden gedaan bij controles, per wetgeving (bijvoorbeeld: sociale zekerheid, jaarlijkse vakantie, enz.) en per inbreuk. Ook het aantal waarschuwingen en regularisaties wordt geregistreerd, evenals het aantal Pro Justitia's, de bedragen van de regularisaties en het aantal werknemers die werden gecontroleerd, geregulariseerd of die in overtreding waren. Voor de wetgevingen betreffende de werknemers van lidstaten die geen lid zijn van de Europese Unie wordt ook de nationaliteit van de betrokkenen ingevoerd.

Dank zij deze dagelijks door iedere regio bijgewerkte codering, kan het hoofdbestuur op elk moment statistieken aanmaken aangaande de activiteiten van de inspecteurs en de behaalde resultaten (bijvoorbeeld: het aantal gecontroleerde werkgevers en werknemers, het aantal werkgevers en werknemers in overtreding, het aantal Pro Justitia's, de geregulariseerde

bedragen, het aantal werknemers die werden gecontroleerd, geregulariseerd of die in overtreding waren). Deze statistieken worden jaarlijks opgemaakt en in het jaarverslag opgenomen.

Bovendien laat dit gegevensbestand toe om meerdere verschillende statistieken ad hoc uit te trekken op verzoek van de directie van de dienst of van een administratieve overheid. We merken overigens op dat de informatisering van de processen ons in staat stelt om in "real time" tegelijkertijd te beschikken over een globaal overzicht van de activiteiten van de dienst en een elektronische traceerbaarheid van de onderzoeken vanaf hun aanvang tot wanneer ze na afhandeling geklasseerd zijn.

5.2. Het regionaal actieplan

Sinds 2004 moet elke regio een regionaal actieplan (of RAP) opstellen. Het is een instrument van planning en beheer waarin de acties van elke cel van iedere regio worden opgenomen. Het actieplan wordt op het einde van het jaar opgemaakt door de regionale directeur, volgens een standaardmodel en in overleg met de sociaal inspecteurs van de regio. Het regionaal actieplan vertaalt de operationele doelstellingen die moeten worden behaald op het einde van het betrokken kalenderjaar.

Bijgevolg moet het RAP rekening houden met het managementplan van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, maar ook met de doelstellingen en prioriteiten van de Sociale Inspectie, de verwachtingen vanwege andere diensten en betrokken instellingen (vb.: Arbeidsauditoraat, Federaal Coördinatiecomité,...) en met de specifieke kenmerken van de regio.

Zoals hierboven uiteengezet, worden deze prioriteiten, doelstellingen en verwachtingen in het RAP vertaald in operationele doelstellingen die op hun beurt omgezet worden in meer concrete acties. We merken op dat deze operationele doelstellingen en acties worden uitgevoerd door de cel Basiswerking, de thematische cellen en de coördinatiecel.

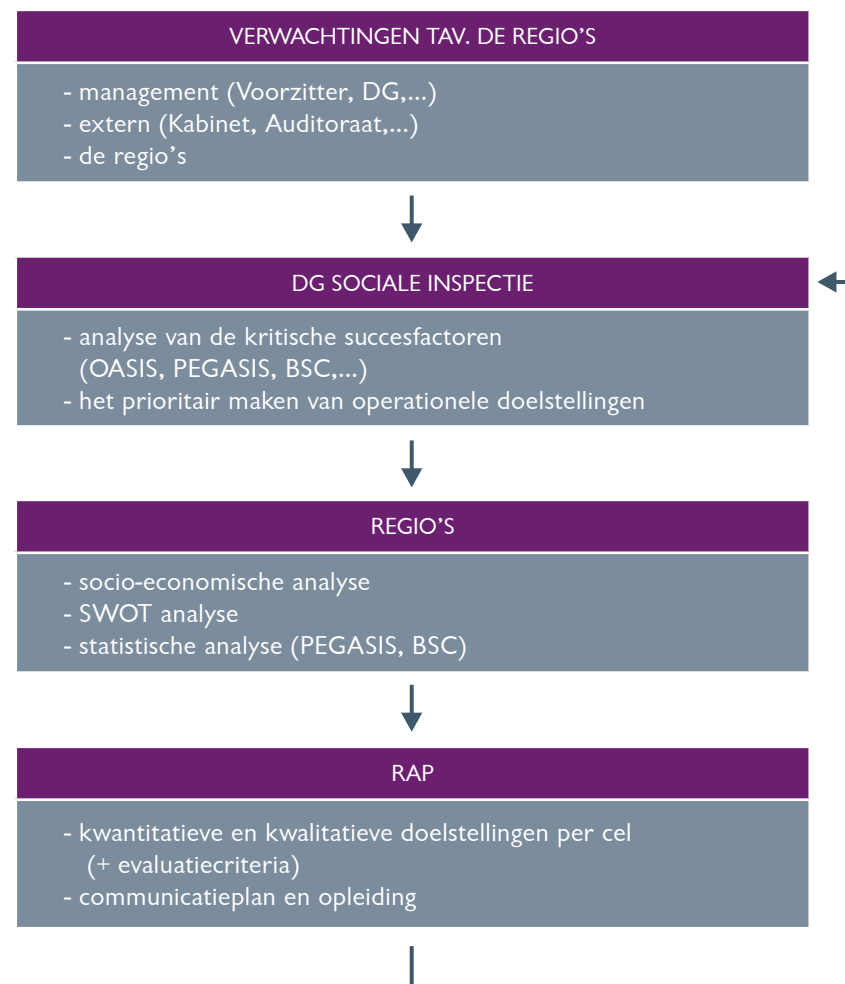
Naast de beschrijving van de doelstellingen en de acties, vermeldt het RAP de middelen (personeel, informatica, ...) die hiervoor moeten worden ingezet en de manier waarop het resultaat zal worden gemeten.

Procedure voor het opstellen van het regionaal actieplan

De regionale actieplannen moeten worden goedgekeurd door de directie-generaal van de Sociale Inspectie die erover waakt dat de verschillende regionale actieplannen onderling samenhangend zijn. Deze laten toe, dankzij het formuleren van indicatoren en meetbare

criteria, dat de opvolging van de resultaten en de doelstellingen van de verschillende regio's verzekerd wordt.

In volgend diagram worden de processen van de uitvoering van de regionale actieplannen schematisch voorgesteld:

5.3. Het werkingsverslag

Het werkingsverslag heeft als doel om de regio's in staat te stellen hun bedenkingen te structureren met betrekking tot het werk van het afgelopen jaar. Aangezien dit jaarverslag betrekking heeft op de werking van de Sociale Inspectie in 2012, moet het werkingsverslag van 2011 in beschouwing worden genomen.

Het werkingsverslag biedt de gelegenheid om niet alleen de resultaten van het voorbije jaar te bespreken, maar ook punten betreffende de omkadering, zoals de organisatie van de regio, contacten met het publiek, relaties met de andere actoren, de opleidingen binnen de regio, tendensen inzake fraude, nieuwe technieken die gebruikt worden in de strijd tegen de sociale fraude, in functie van de statistieken en andere beheersinstrumenten.

Het werkingsverslag omvat 4 punten:

1. De operationele doelstellingen en de resultaten van de regio in het werkjaar. In dit hoofdstuk ligt de nadruk op de weergave van de resultaten, zowel op het vlak van de kwantiteit als op het vlak van de kwaliteit, en dit in functie van de operationele doelstellingen. Voor het invullen van de resultaten in het werkingsverslag worden precieze instructies gegeven, onder meer voor wat betreft de te gebruiken gegevensbron, opdat in alle regio's een uniforme benadering gewaarborgd kan worden.
2. In het tweede hoofdstuk wordt omschreven welke prioriteiten voor de regio werden vastgelegd voor het bedoelde werkjaar. Daarbij moet onder meer rekening worden gehouden met de bijzondere socio-economische aspecten die verbonden zijn aan de regio en welk de marge is voor het uitvoeren van onderzoeken op eigen initiatief. Verder komt hier ook de organisatie van de regio aan bod, en wordt er meer bepaald aangegeven hoe de regio haar organisatiestructuur heeft aangepast in functie van de prioriteiten. Er wordt beschreven hoe het organigram in de loop van het jaar werd aangepast in functie van het regionaal actieplan: de wijze van samenstelling van de verschillende gespecialiseerde cellen, de territoriale organisatie, enz. Het beschrijft de gevoelige punten inzake personeelsbezetting. De regio's evalueren de organisatie en de evolutie van de celwerking. Tenslotte kunnen de regio's hier de mate van afstemming van ruimte en materiaal op de werking van de dienst evalueren, en de staat opmaken van de noden aan materiaal en aan inrichting van hun lokalen.
3. Het derde hoofdstuk houdt de analyse in van de mate waarin de doelstellingen werden gerealiseerd. Zowel per cel als per focusdomein wordt deze analyse gemaakt aan de hand van de onderzoeken volgens oorsprong of protocol, de instroom en behandelingstermijn van de dossiers, en het aantal regularisaties en Pro Justitia's. Niet onbelangrijk is ook het bedrag van de gerealiseerde regularisaties. Het aantal Pro Justitia's en de strafrechtelijke gevolgen, die zij ontvangen, geven een beeld van

repressieve activiteit van de regio, voornamelijk inzake de strijd tegen de sociale fraude en de illegale arbeid. De methodologie en de gebruikte instrumenten worden daarbij eveneens onder de loep genomen.

4. Tenslotte maakt iedere regio de analyse van de punten waarin zij in de loop van het jaar sterk gebleken is, en van de aandachtspunten waarvoor bepaalde initiatieven kunnen worden genomen met de vermelding van de termijn waarbinnen men het beoogde resultaat wenst te bereiken.

5.4. De Balanced Scorecard en de Cockpit, of hoe de performantie meten van de Sociale Inspectie

Fundamenteel bij het bepalen van doelstellingen is dat men kan nagaan of deze doelstellingen wel degelijk gehaald worden. Daarom heeft de Sociale Inspectie gewerkt aan de ontwikkeling van doelmatige meetinstrumenten.

In 2012 kon de dienst gebruik maken van de Balanced Scorecard, die reeds enkele jaren operationeel is maar telkens nog verder verfijnd wordt.

Daarnaast werd voor de opvolging van de resultaten op een hoger niveau de "Cockpit" ontwikkeld, om het de directie mogelijk te maken om kort op de bal te spelen wanneer voor een of meer indicatoren een alarmfase wordt bereikt.

Beide meetinstrumenten halen de noodzakelijke gegevens uit de gegevensbank "Pegasis", een op maat van de Sociale Inspectie ontwikkeld informaticaprogramma, waarin de gegevens van alle controledossiers worden bijgehouden en de gegevens en de activiteiten van de medewerkers.

5.4.1. De Balanced Scorecard (BSC)

De BSC is een instrument voor het meten van de resultaten ten opzichte van de operationele doelstellingen, maar ook voor het kunnen vaststellen van bepaalde tendensen op het vlak van bepaalde indicatoren waaraan geen doelstellingen verbonden zijn.

Dit instrument staat zowel ter beschikking van de directie als van de teamchefs in de regio's, en meet niet alleen de kwantitatieve resultaten maar ook de kwaliteit en de doeltreffendheid van de interne processen.

Voor het opvolgen van de doelstellingen van het regionaal actieplan in het bijzonder is er een specifieke indicator ontwikkeld, die jaarlijks bijgewerkt wordt in functie van het meest recente actieplan.

5.4.2. De Cockpit

Omdat de BSC een aantal functionele beperkingen inhoudt besliste de Sociale Inspectie om een cockpit te ontwikkelen in nauwe samenwerking met de ICT-dienst van de FOD Sociale Zekerheid. Deze cockpit werd ontwikkeld in functie van de volgende krachtlijnen :

- resultaten van de kerntaken, zowel op centraal als op regionaal vlak,
- de specifieke opvolging van de inbreuken inzake “zwartwerk”
- invloed van externe factoren op de resultaten van de dienst, zoals:
 - het **bestuursrisico**: de politieke richting die aan de strijd tegen de sociale fraude wordt gegeven, kan de resultaten van de dienst beïnvloeden. De goedkeuring van het Handvest van de gebruiker²⁶ heeft zijn invloed op de termijn van de behandeling van de klachten (kortere termijnen);
 - het **juridisch risico**: de goedkeuring van nieuwe wetgeving kan binnen de FOD het werk van de Sociale Inspectie beïnvloeden (bijvoorbeeld Limosa).
› opvolging van de gevolgen van deze nieuwe wetgevingen;
 - het **technologisch risico**: de steeds toenemende informatie aangaande de sociale zekerheid vereist een voortdurende aanpassing van de hardware en de software van de Sociale Inspectie › opvolging van heel belangrijke informaticaprojecten
 - het **sociaal risico**: voorbeelden: het vrijmaken van de Europese markt, het vrij verkeer van werknemers heeft een invloed op het zwartwerk en de valse statuten
- invloed van de interne processen op de resultaten van de dienst.
 - › het **menselijk risico**: zoals de afwezigheidsgraad, ziekte, vermindering van prestaties, ontslagen, ...;

De Cockpit is uitgegroeid tot een operationeel managementinstrument, op basis waarvan de directie van de Sociale Inspectie kan vaststellen waar er zich problemen voordoen (oranje en rode alarmen) en om bij te sturen waar nodig.

²⁶ Het Handvest van de gebruiker van de Openbare Diensten van 4 december 1992. Dit Handvest heeft als opdracht om de diensten van de federale administraties te verbeteren ten voordele van de gebruikers, en om de burgers en de ondernemingen in te lichten over de verschillende initiatieven die genomen worden op federaal niveau.

6. De middelen

6.1. De personeelssterkte en de technische middelen

6.1.1. Het personeelskader

Met ingang van 1 september 2000 wordt de personeelsformatie vastgesteld door het koninklijk besluit van 9 juli 2000 tot vaststelling van de personeelsformatie van het Ministerie (B.S. van 15 augustus 2000). Dit laatste besluit werd gewijzigd door het koninklijk besluit van 12 juli 2001 (B.S. van 20 juli 2001). Deze besluiten preciseren voor elke graad ²⁷ het aantal aan het departement toegewezen ambtenaren.

Het ministerieel besluit van 28 maart 2003 houdende maatregelen van organisatie en werking van de Sociale Inspectie, dat getroffen werd in uitvoering van voormelde koninklijke besluiten, legt op zijn beurt het aantal sociaal inspecteur-directeurs, sociaal inspecteurs en sociaal controleurs vast die worden toegewezen aan de verschillende regio's en aan de logistieke steun.

²⁷ In het kader van de hervorming van het openbaar ambt en meer bepaald van de graad van de ambtenaren, werden sommige graden afgeschaft en vervangen door andere. Hierdoor werden onder andere bijvoorbeeld de graad van “sociaal inspecteur-directeur”, van “sociaal inspecteur” en van “sociaal controleur” respectievelijk vervangen door de graad van “adviseur”, “attaché” en van “technisch deskundige”. Ook de graad van “adjunct-adviseur” werd vervangen door de graad van “attaché”. Bijgevolg kunnen verschillende functies dezelfde benaming dragen. Daarom worden in dit verslag de oude benamingen verder gebruikt om het onderscheid te kunnen maken tussen enerzijds het technisch personeel en anderzijds het administratief personeel.

Het personeel van de Sociale Inspectie werd op 31 december 2012 als volgt verdeeld (hoofdbestuur en buitendiensten, logistieke steun inbegrepen)²⁸:

Niveau ²⁹	Statutair	Man	Vrouw	Contract.	Man	Vrouw
A – Directeur-generaal	1	1				
A – Adviseur-generaal	2	2				
A – Soc. Inspecteur-directeur (adviseur)	11	8	3			
A – Sociaal inspecteur-directeur (coördinatie grensoverschrijdende tewerkstelling)	1	1				
A - Adviseur	1		1			
A – Attaché	6	4	2	2	1	1
A – Sociaal inspecteur (attaché)	45	28	17			
B – Sociaal controleur (technisch deskundige)	200	91	109			
B – Administratief deskundige	2		2			
C – Administratief personeel	34	8	26	5	1	4
D – Administratief personeel	4	2	2	2		2
D – Onderhoudspersoneel				1		1

Voor de volledigheid merken we op dat er momenteel geen kader meer bestaat wat betreft het controlepersoneel van de Directie-generaal Sociale Inspectie. Dit werd vervangen door de jaarlijkse personeelsplannen.

Het personeelsplan van het controlepersoneel wordt als volgt vastgelegd:

Aantal sociale controleurs (Niveau B)	Aantal sociale inspecteurs (niveau A)	Totaal
200	57	257

²⁸ De ambtenaar, afwezig voor een lange duur (verlof zonder wedde, loopbaanonderbreking, ziekte, verlof voor stage, detachering naar de kabinetten, ...), maar die nog wel degelijk aan de Sociale Inspectie is toegewezen wordt eveneens vermeld. De contractuele personeelsleden worden tewerkgesteld ter vervanging van afwezige statutaire personeelsleden in het kader van loopbaanonderbreking, verlof voor stage, 4/5 werkdag, detachering naar kabinet. **Er dient te worden benadrukt dat de functies van sociaal inspecteur en sociaal controleur niet door een contractueel tewerkgestelde kunnen worden ingenomen. De vervanging zal steeds in een administratieve functie gebeuren.** Er werd rekening gehouden met de mogelijke uitvoering van hogere functies.

²⁹ Door de hervorming van de loopbanen van de ambtenaren werden de niveaus 3 en 4 vervangen door niveau D (met ingang van 01/01/2002), niveau 2 door niveau C (met ingang van 01/06/2002), niveau 2+ door niveau B (met ingang van 01/10/2002).

6.1.2. De taakomschrijving

In deze rubriek worden de taken vermeld die worden uitgevoerd door de ambtenaren van de Sociale Inspectie in het kader van de bevoegdheden van de dienst.

Taken van het hoofdbestuur

De directeur-generaal

Hij heeft de algemene leiding van de dienst en is verantwoordelijk voor de goede werking ervan. Hij vertegenwoordigt de dienst bij de overheid en in het bijzonder bij de Minister.

De adviseurs-generaal

Zij **staan** de directeur-generaal rechtstreeks **bij** in de uitvoering van zijn taken en **vervangen** hem in geval van verhindering.

De attachés en het personeel van de Directie Administratieve Ondersteuning

De attachés hebben de leiding over het administratief personeel van het hoofdbestuur en ze zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het werk van deze laatste.

Zij staan de directeur-generaal van de Sociale Inspectie bij in taken van personeels- en materieelbeheer (persoonlijke dossiers – budget – stock – informatica – betrekkingen met de stafdiensten Personeel en Organisatie – Budget en Beheerscontrole, en met de Dienst Logistiek).

Aan elk personeelslid van de directie Ondersteuning van het Hoofdbestuur is een welbepaalde uitvoerende taak toegewezen (briefwisseling, documenten voorzien van layout, klasseren van documenten, econoomaat, nazicht van de schuldvorderingen, beheer van verlofaanvragen en afwezigheden, registratie van informaticavragen).

De verantwoordelijke van de cel informatica en statistiek

Hij is belast met de ontwikkeling van de informaticatoepassingen, het gebruik van de gegevens en het beheer van het informaticapakket van de Sociale Inspectie. Hij is verantwoordelijk voor de opleiding van de beginnende medewerkers, voor de verspreiding van de informatie en in het bijzonder voor het documentatiebeheer.

Op het vlak van het documentatiebeheer valt de ontwikkeling op van een instrument voor elektronisch gegevensbeheer, door een team van documentalisten in de schoot van de logistieke cel. Het betreft een instrument voor intern kennisbeheer bij de dienst Sociale

Inspectie, dat de gebruiker in staat stelt om op een gebruiksvriendelijke, intuïtieve en snelle manier een opzoeking te doen, en dat het mogelijk maakt synthesesdocumenten ter beschikking te stellen, gericht op het beleid op het terrein.

Dit programma, Hummingbird, is operationeel sinds begin 2010. Dit gegevensbestand, dat gevoed wordt door de documentalisten, omvat in een DMS (“*Document Management System*”) ³⁰ alle pertinente documenten (wetteksten, interne administratieve richtlijnen en instructies, rechtspraak, synthesesdocumenten, enz.).

In dit stelsel van elektronisch documentenbeheer is elk ingevoerd document gekoppeld aan metagegevens die de karakteristieke elementen bevatten van de inhoud, zoals de titel van het document, de taal, de kernwoorden, de datum van publicatie of van aanmaak, het thema enz. zodat de gebruiker de gezochte informatie kan vinden door de velden van het zoekformulier in te vullen.

Het doel van het invoeren van deze tool is het ter beschikking kunnen stellen van documentatie aan al het personeel van de Sociale Inspectie, die duidelijk, pertinent, up-to-date, gemakkelijk bereikbaar en op didactische wijze gestructureerd is.

De analist

Een analist vervult taken met het oog op het doelgericht oriënteren van de controles in sectoren die fraudegevoelig zijn, door een risicoprofiel op te stellen op het vlak van de fraude, rekening houdend met de specifieke kenmerken van iedere regio. Hij werkt ook mee aan de ontwikkeling en het gebruik van instrumenten voor datamining, die door het kruisen van verschillende gegevensbanken, kunnen wijzen op anomalieën en op netwerken, waardoor significante alarmen oplichten. Het opvolgen van deze alarmen biedt vrij grote zekerheid dat sociale fraude kan worden vastgesteld in die ondernemingen.

De sociaal inspecteurs, de attachés, de sociaal controleurs en de administratieve medewerkers van de logistieke steun

Op grond van hun verdeling in verschillende cellen, nemen de sociaal inspecteurs, de attachés, de sociaal controleurs en de administratieve medewerkers, een specifiek deel van de opdrachten van de dienst voor hun rekening.

De **strategische cel** zorgt mee voor de uitwerking van het strategisch plan van de dienst. Zij volgt de verwezenlijking ervan op aan de hand van een aantal instrumenten, zoals statistieken die worden gedistilleerd uit het beheersprogramma van de onderzoeken, zoals de Balanced Scorecard, enz. Zij beantwoordt de parlementaire vragen.

De strategische cel vervult onder meer de volgende opdrachten: het opstellen van het

30 DMS = EDM, Elektronisch Documentenbeheer

jaarverslag van de Sociale Inspectie, het opstellen van de verslagen van de vergaderingen van de sociaal inspecteur-directeurs (stafvergaderingen) en van de verslagen van de verschillende werkgroepen of cellen. Zij staat ook in voor de opvolging van de RAP.

De **legistieke cel** beheert de documentatie, beantwoordt de juridische vragen die aan de dienst worden gesteld, neemt deel aan vergaderingen waar wetteksten worden opgesteld met betrekking tot de bevoegdheidsdomeinen van de Sociale Inspectie. Op dit domein voert ze, samen met andere actoren, het voorbereidend werk uit voor wettelijke en reglementaire bepalingen op het vlak van het sociaal recht en van de sociale zekerheid. Deze samenwerking omvat onder meer de interpretatie van de bestaande reglementering om ze op uniforme te kunnen toepassen. Zij gaat de gegrondheid na van de genadeverzoeken. De legistieke cel geeft haar medewerking aan de behandeling, in naam van de Belgische staat, van de geschillen voor de burgerlijke- en strafrechten, waarin de staat gedagvaard is ten gevolge van maatregelen die door de sociaal inspecteurs werden toegepast. Verder werkt ze ook mee aan de behandeling van de geschillen inzake geweldplegingen of bedreigingen ten aanzien van de inspecteurs bij de uitvoering van hun opdrachten.

De **cel informatica** en statistiek staat in voor het dagelijks beheer van de toepassingen en van het gehele informaticapakket. Zij komt tussen in de verschillende informatiseringsprojecten die betrekking hebben op de Sociale Inspectie. Zij produceert de statistieken die noodzakelijk zijn voor het beheer en de werking van de dienst.

De **cel administratieve controle** zorgt voor het coderen van verschillende soorten informatie die systematisch door de RSZ worden meegedeeld, en voor het nazicht van de uitsluiting aan de onderwerping die bepaald wordt in artikel 17 van het KB van 28 november 1969. Het bewuste artikel bepaalt dat sommige werkgevers van de openbare en de socioculturele sector en organisatoren van sportmanifestaties kunnen genieten van een vrijstelling van sociale bijdragen voor specifieke categorieën van werknemers voor zover hun activiteiten niet meer dan 25 werkdagen bedragen per kalenderjaar bij een of meerdere werkgevers en op voorwaarde dat de aangifte van de tewerkstelling vooraf gebeurde bij de directie-generaal Sociale Inspectie. Hoewel de werknemer niet wordt onderworpen aan de sociale zekerheid heeft hij toch recht op een zekere sociale dekking (minimumloon, arbeidsongevallenverzekering,...).

In dat kader is het zo dat de werkgever, die werknemers tewerkstelt die voldoen aan de voorwaarden van deze reglementering, onmiddellijk de elektronische aangifte moet doen voor de vrijstelling van de sociale bijdragen in de openbare en socio-culturele sector en in het kader van sportmanifestaties. Deze online-toepassing staat op de portaal van de sociale zekerheid (<https://www.socialsecurity.be>).

Taken van de buitendiensten

De sociaal inspecteur-directeur

Hij leidt de regio waarin hij is aangesteld. Hij coördineert de opdrachten, geeft instructies aan het personeel en oefent toezicht uit op de activiteiten en het rendement van het administratief personeel, de sociaal inspecteurs en de sociaal controleurs, die bijna uitsluitend voor de buitendienst werken.

Hij is tevens de verbindingspersoon tussen deze regio en de directeur-generaal.

Hij vertegenwoordigt de regio bij de overheden en bij allerlei organisaties en diensten.

Hij werkt mee aan de vorming van het personeel. Hij neemt deel aan diverse vergaderingen met alle diensten die verbonden zijn aan de opdrachten van de Sociale Inspectie. Hij maakt deel uit van werkgroepen waar andere inspectiediensten ook vertegenwoordigd zijn.

De sociaal inspecteur-directeurs van de beide taalrollen vergaderen in principe eenmaal per maand met de directeur-generaal. Op deze vergaderingen worden vooral de doelstellingen van de dienst, de regelgeving en de samenwerking met de andere inspectiediensten besproken. Op deze wijze kan de directeur-generaal beslissingen treffen en de richtlijnen verduidelijken op het vlak van het beleid van de dienst.

De sociaal inspecteurs

De sociaal inspecteur staat de sociaal inspecteur-directeur bij met het oog op het verzekeren van de goede werking van de regio.

Hij coördineert de opdrachten van de sociaal controleurs, deelt hen de instructies van de sociaal inspecteur-directeur mee en begeleidt hen bij de uitvoering van bijzondere of belangrijke opdrachten.

Hij volgt de theoretische basisvorming en de praktische vorming van de stagedoende sociaal controleurs op. Hij houdt ook toezicht op de activiteiten en het rendement van de sociaal controleurs.

De sociaal controleurs

De voornaamste opdracht van de sociaal controleur bestaat erin bij de werkgevers toezicht te houden op de juiste toepassing van de sociale wetgeving in de brede zin van het woord. Hij dient op het terrein na te gaan of alle wetten en besluiten waarvoor de Sociale Inspectie bevoegd is, op een correcte wijze worden of werden toegepast.

Daarnaast verricht hij de controles bij de werknemers, de rechthebbenden op sociale prestaties, bij instellingen en allerhande diensten om er de informatie in te winnen nodig voor zijn onderzoeken.

De sociaal controleur heeft ook een taak van informatieve aard. Hij verstrekt de nodige inlichtingen aangaande de toe te passen wetgeving wanneer hierom wordt gevraagd. Hij kan ook bemiddelend optreden wanneer bijvoorbeeld de werkgever en de werknemers niet tot een akkoord komen om een collectieve vakantieperiode vast te leggen.

Tenslotte brengt hij van ieder afgesloten onderzoek verslag uit ten behoeve van de regio of van de overheid die het onderzoek heeft gevraagd (vb. Arbeidsauditoraat). Desgevallend stelt hij een ontwerp van antwoord op voor de klager.

Het administratief personeel

De administratieve personeelsleden van niveau C verzekeren het secretariaat van de regio en verzorgen onder meer het inbrengen van gegevens, zowel van de binnengekomen opdrachten als van de afgehandelde dossiers en de resultaten. Zij houden zich bezig met de verzending van de briefwisseling en administratieve documenten met betrekking tot het personeel. Zij stellen verslagen op van de vergaderingen en staan in voor een goed beheer van de administratie van de regio.

De administratieve medewerkers van niveau C moeten in uitzonderlijke gevallen (bij afwezigheid van de inspecteurs) de bezoekers ontvangen en de telefoongesprekken beantwoorden. In dit kader, moeten zij eenvoudige klachten kunnen opnemen of elementaire inlichtingen kunnen geven. Hiervoor dienen zij de voornaamste beginselen van de reglementering te kennen.

Deze personeelsleden worden bijgestaan door personeelsleden van niveau D. Deze laatsten zorgen voor het typewerk en het inbrengen van gegevens in het informaticasysteem.

Deze personeelsleden verzekeren de verzending van alle briefwisseling en van de regularisatieformulieren alsook de verdeling van de documentatie aan de sociaal controleurs. Zij klasseren de afgehandelde zaken in het werkgeversdossier, de algemene zaken volgens het klasseringsplan alsook de documentatie bestemd voor de regio (wetgeving, onderrichtingen, enz.). Zij controleren de stock van de regio wat betreft de kantoorbenodigdheden. Zij bereiden de jaarlijkse bestelling ten aanzien van het economat voor en voorzien de sociaal controleurs van deze benodigdheden.

6.1.3. De aanwervingen

In 2012 heeft de Sociale Inspectie vierentwintig sociaal controleurs (technisch deskundigen) aangeworven.

6.2. De financiële middelen

Voor het jaar 2012 heeft de directie-generaal van de Sociale Inspectie, rekening houdend met de financiële middelen die haar ter beschikking werden gesteld, de machtigingen voor de uitgaven als volgt verdeeld (de bedragen zijn uitgedrukt in euro).

Personeel – Lonen (statutairen + contractuelen)	15.390.000
Werkingskosten	628.000
Forfaitaire vergoedingen	995.000
Aankoop van meubilair	0
TOTAAL	17.013.000

In 2012 bedroeg het totaal van de inkomsten, die het resultaat weergeven van de talrijke regularisaties die werden doorgevoerd aangaande de verschillende materies waarvoor de Sociale Inspectie bevoegd is, 100.829.060 €.

Het totale bedrag van de gemaakte uitgaven in het kader van de werking van deze dienst is 17.013.000 € (zie bovenstaande tabel).

Men kan derhalve besluiten dat de dienst een netto - rendabiliteit biedt van 492 %.

6.3. De technologische middelen ter beschikking gesteld van het controlepersoneel

Computer en gsm

Om zijn activiteiten uit te oefenen, beschikt het controlepersoneel over een laptop, een printer, een scanner en een gsm.

De configuratie van iedere PC is van dien aard dat zij perfect aan de veiligheidsvoorwaarden voldoet die worden opgelegd door de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid.

De software die op de PC draait bestaat, naast deze die betrekking heeft op de beveiliging, uit bureauticatools en uit programma's die werden ontwikkeld in de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid. De ontwikkeling hiervan gebeurde in overleg met de inspecteurs en

had als doel om bepaalde taken te automatiseren, zoals het dossierbeheer, het opstellen van onderzoeksverslagen, werkingsverslagen, schuldverklaringen, enz.

Het controlepersoneel beschikt verder over een gsm die zowel professioneel als privé gebruikt kan worden dank zij het systeem van split billing (afzonderlijke facturatie van de telefoongesprekken voor professionele doeleinden / privégesprekken).

Internetverbinding

In hun woonplaats beschikt het controlepersoneel over een verbinding van het type DSL/ kabel, die hen in staat stelt om via de PC toegang te verkrijgen tot de interne gegevensbanken (meer bepaald Pégasis³¹), maar ook tot het gehele netwerk van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.

Bovendien laat het systeem, dat voorzien is van alle noodzakelijke beveiligingsprogramma's, hen toe zich toegang te verschaffen tot de verschillende gegevensbanken van de sociale zekerheid (Dimona, DMFA, Limosa, het werkgeversrepertorium, de werfmelding, ...) waarvan de raadpleging noodzakelijk is om op optimale wijze controles te kunnen uitvoeren.

7. Documentatie, informatie, statistieken en permanente vorming

7.1. Documentatie, informatie, statistieken

Deze taken worden waargenomen door de "legistieke cel", de "strategische cel" en de cel "informatica en statistieken".

Voor wat betreft de documentatie bestaat de taak uit het opstellen, verzamelen, klasseren en verspreiden van de noodzakelijke documentatie onder de medewerkers van de Sociale Inspectie.

De documentatie bestaat gedeeltelijk uit boeken en brochures (met bijwerkingen) en uit dienstnota's en informatie van de Directie-generaal Sociaal Beleid van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, van de directeur-generaal van de Sociale Inspectie en ook van de dienst Documentatie zelf (bijwerkingen van de onderrichtingen van de R.S.Z., opmaken en bijwerken van tabellen der inbreuken, enz.), van de parastatale instellingen (R.S.Z., R.J.V., R.K.W., enz.) en van particuliere ondernemingen.

³¹ Pégasis is de gegevensbank van de Sociale Inspectie. Zij komt voor in de vorm van een repertorium van alle onderzoeken, bezoeken en resultaten. Deze gegevensbank die door het administratief personeel wordt bijgehouden, biedt ook verschillende statistieken aangaande de verschillende soorten van onderzoek, de bij het onderzoek betrokken sectoren, de vaststellingen en de verleende gevolgen. Verder moet het controlepersoneel zijn activiteiten en kosten invoeren via Pégasis.

Samen met bovenstaande documentatie moet ook de ontwikkeling van de intranetsite van de Sociale Inspectie worden vermeld. Deze bestaat uit een volwaardig elektronisch gegevensbestand, met naast de wetteksten en reglementaire bepalingen voor de materies die tot de bevoegdheid van de dienst behoren, de verslagen van de dienstvergaderingen, de formulieren gebruikt door het personeel van de Sociale Inspectie, geactualiseerde synthesesdocumenten met betrekking tot verschillende doelgebieden (schijnzelfstandigheid, grensoverschrijdende tewerkstelling, sociale zekerheid, enz....), bepaalde administratieve onderrichtingen uitgaande van andere inspectiediensten die mogelijk interessant kunnen zijn voor het werk van de sociaal inspecteur, enz. Het actueel houden van de intranetsite gebeurt door de cel "legistiek" in samenwerking met de administratieve cel. (cfr. *supra* "Hummingbird" punt 6.2).

Hierbij kunnen we vermelden dat de controleurs bij de Sociale Inspectie een elektronische toegang hebben tot verschillende gegevensbestanden van documentatie die ontwikkeld zijn door juridische uitgeverijen.

De cel "informatica en statistiek" is belast met het opmaken van de statistieken; in dit kader wordt samengewerkt met de Dienst informatica van het departement bij het op punt stellen van nieuwe informaticaprogramma's.

7.2. Opleiding

7.2.1. Opleiding van de stagiairs

Voor de pas in dienst getreden sociaal inspecteurs en controleurs wordt een absoluut noodzakelijke opleiding voorzien. Deze opleiding wordt hoofdzakelijk gegeven tijdens de stage (die één jaar duurt). De stage wordt georganiseerd door het Hoofdbestuur. Er wordt hierbij echter ook in niet onbelangrijke mate een beroep gedaan op de sociaal inspecteurs en controleurs van de sectie Controle der werkgevers voor het geven van cursussen. De stageperiode omvat een:

Eerste fase: het aanleren van de vier belangrijkste reglementeringen (Arbeids-overeenkomsten, Sociale Zekerheid, Jaarlijkse vakantie en Sociale Documenten) en het vertrouwd maken met het werk van sociaal controleur.

Tijdens deze periode krijgt de stagiair een theoretische basisopleiding rond de voornoemde wetgevingen, maakt hij kennis met het werk in een regio en vergezelt hij ervaren sociaal controleurs bij controles.

Tweede fase: onder impuls van het hoofdbestuur krijgt de stagiair een theoretische opleiding omtrent de overige reglementeringen waarvoor de Sociale Inspectie bevoegd is.

Er worden oefeningen georganiseerd om deze kennis in de praktijk om te zetten, vooral door het oplossen van fictieve dossiers. De cursussen en oefeningen worden gegeven door ambtenaren van de Sociale Inspectie. Daarnaast wordt de technische opleiding op het terrein voortgezet door het verzellen van sociaal controleurs bij controles.

Derde fase: aanvang van de uitoefening van de taak van sociaal controleur.

Tijdens deze periode wordt de stagiair geleidelijk geconfronteerd met de werkelijke omstandigheden waarin de specifieke taak van sociaal controleur wordt uitgeoefend. Daarenboven moet hij nog steeds praktische oefeningen maken.

Vanaf de zevende maand verricht de stagiair zelf onderzoeken, zij het nog steeds onder het toezicht van een sociaal inspecteur.

Vierde fase: enkel voorbehouden aan de toekomstige sociaal inspecteurs. Tijdens de laatste 6 maanden van zijn stage volgt de sociaal inspecteur cursussen die worden georganiseerd door de Federale Overheidsdienst Personeel en Organisatie.

Tijdens onderzoeken op het terrein vervolmaakt hij zich in zijn theoretische en praktische kennis, terwijl hij leert een team van sociaal controleurs te leiden en hun werk te organiseren. De stage wordt beëindigd met het schrijven van een eindwerk dat handelt over de functie en het werk van de sociaal inspecteur, of over een onderwerp dat de Sociale Inspectie aanbelangt.

7.2.2. Permanente vorming

De permanente vorming van het controlepersoneel uit zich als volgt:

De vergaderingen van de sociaal inspecteur-directeurs (stafvergaderingen)

Het gaat over vergaderingen waaraan de directeur-generaal, zijn adjuncten (adviseurs-generaal) en de sociaal inspecteur-directeurs van de verschillende regio's deelnemen. Deze soort van vergaderingen wordt geregeld gehouden op niveau van het hoofdbestuur.

Op deze vergaderingen worden de belangrijkste wijzigingen in de reglementering besproken evenals de interpretatie ervan. Tijdens deze vergaderingen worden ook problemen in verband met de administratieve organisatie en technische werking behandeld. De verslagen van deze vergaderingen, die worden opgesteld door de strategische cel, worden verspreid onder de verschillende deelnemers en worden vervolgens op de intranetsite geplaatst met als doel de informatie ter beschikking te stellen van het voltallige controlepersoneel.

Regiovergaderingen

Iedere regio organiseert een maandelijks vergadering, onder het voorzitterschap van de sociaal inspecteur-directeur, met als doel de beroepsvorming van de sociaal controleurs te bevorderen.

Deze vergaderingen hebben meerdere doelstellingen:

- het behandelen van de agendapunten van de vergaderingen van de sociaal inspecteur-directeurs;
- het behandelen van de problemen eigen aan de regio;
- het geven van bijkomende instructies op gebied van controle, redactie van onderzoeksverslagen;
- het uitleggen van de methode voor de registratie van statistische gegevens.

De **vormingen in verband met actuele onderwerpen** worden eveneens georganiseerd in samenwerking met de directie-generaal en de legistische cel van de Sociale Inspectie, de stafdienst "Personeel en Organisatie" van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid.

Er werden **werkgroepen** samengesteld in functie van de drie belangrijkste invalshoeken van de Sociale Inspectie: de fraude met betrekking tot alles wat de lonen betreft, de strijd tegen de economische uitbuiting, de sociale fraude en de strijd tegen de grensoverschrijdende fraude waarbij meer bepaald de vraag aan bod komt naar het detacheren van buitenlandse werknemers met het behoud van de sociale zekerheid van het land van oorsprong. Deze werkgroepen vormen een platform voor de uitwisseling van "best practices". Zij behandelen fraudemechanismen die eigen zijn aan iedere problematiek. Zij verzamelen de nodige informatie en verspreiden deze via de gespecialiseerde cellen.

Verder wijzen we erop dat het Opleidingsinstituut van de Federale (OFO)³² standaardopleidingen en gecertificeerde³³ opleidingen organiseert voor alle federale overheidspersoneel, waarvoor de sociaal inspecteurs van de Sociale Inspectie zich kunnen inschrijven. Het OFO heeft als opdracht het overheidspersoneel bij te staan in hun traject van voortgezette opleidingen in de loop van hun beroepsloopbaan. Hiertoe heeft het OFO een aanbod van gevarieerde en aan ieders behoeften aangepaste opleidingen en stelt het de noodzakelijke infrastructuur ter beschikking voor de ontwikkeling van hun competenties.

³² http://www.fedweb.belgium.be/nl/opleidingen_en_ontwikkeling/ofo/

³³ De gecertificeerde opleidingen laten toe om de kwalificatie en de competenties van de medewerkers te ontwikkelen. Zij wordt afgesloten met een test waarin wordt nagegaan of de medewerker de leerdoelstellingen op voldoende wijze heeft behaald. Als hij slaagt voor de test geniet hij van een premie voor competentieontwikkeling of een verandering van weddeschaal, naargelang zijn toestand en zijn niveau. Om te slagen moet de medewerker minstens 60% behalen.

De activiteiten van de sociale inspectie

1. De onderzoeken bij de werkgever

1.1. Types van onderzoeken³⁴

A. Algemene onderzoeken

Dit zijn de onderzoeken betreffende het nazicht van inschrijving en aansluiting bij de diverse organisaties van de sociale zekerheid (RSZ, RSZPPO, kinderbijslagfonds, vakantiefonds, fonds arbeidsongevallen, enz.).

Bovendien dienen gedurende het onderzoek, **ten minste vier reglementeringen daadwerkelijk te worden nagezien**. De vaststellingen betreffende deze vier reglementeringen (in orde, regularisatie, Pro Justitia) dienen te worden opgenomen in de onderzoeksverslagen. Het nazicht dient te slaan op het voltallige personeel of ten minste een representatief deel ervan wanneer het een nazicht betreft binnen grote ondernemingen en dit voor een periode die het lopende jaar en twee volledige kalenderjaren omvat.

In geval van het vaststellen van herhaaldelijke inbreuken, dient het nazicht zich uit te breiden tot de niet-verjaarde periode.

Het nazicht behelst dus altijd controle der wetgeving betreffende:

- de sociale zekerheid;
- de sociale documenten;
- de arbeidsongevallen;
- de jaarlijkse vakantie.

³⁴ Deze soorten onderzoeken worden uitgevoerd op basis van een klacht, een initiatief van de sociaal controleur, de inspecteur, de Directie van de inspectie, een protocolactie, enz.

Bovendien, **indien gedurende het onderzoek blijkt dat de werkgever beroep doet op deeltijdse- of buitenlandse werknemers**, zal de sociaal inspecteur deze specifieke reglementering, voor zover deze valt binnen onze bevoegdheid, eveneens nakijken. Alle andere binnen het bedrijf vastgestelde inbreuken betreffende kinderbijslag of ziekte en invaliditeit worden eveneens desgevallend geregulariseerd.

Het begrip algemeen onderzoek is niet gekoppeld aan de oorsprong van het onderzoek. Wanneer bv. een klacht alleen betrekking heeft op het niet betalen van vakantiegeld, kan de inspecteur vooralsnog beslissen om een algemeen onderzoek te verrichten bij de betrokken werkgever.

B. Beperkte onderzoeken

Het onderzoek richt zich op het nazicht van enkele reglementeringen voor een beperkt aantal werknemers (bijvoorbeeld: de klager).

De sociaal inspecteur zal bijvoorbeeld beslissen een beperkt onderzoek te doen wanneer het gaat om een klacht wegens het niet betalen van vakantiegeld aan een bediende wanneer in de loop van de vijf voorgaande jaren in dezelfde onderneming reeds een algemene controle plaatsvond.

C. Controle buitenlandse werkgevers

Het betreft buitenlandse werkgevers, niet onderworpen aan de Belgische sociale zekerheid, en die werken met gedetacheerd personeel in België.

In de statistieken van dit verslag wordt het buitenlands bedrijf dat zijn personeel onderwerpt aan de Belgische sociale zekerheid beschouwd als een Belgische werkgever voor dit personeel.

D. Onderzoeken op eigen initiatief

Het onderzoek “op eigen initiatief” gaat uit van de directie, de inspecteur of de sociaal controleur.

Dit onderzoek kan slaan op:

- Een **algemeen onderzoek** indien de werkgever niet meer werd gecontroleerd in de loop van de vijf voorgaande jaren en/of in geval van zwartwerk en/of herhaalde inbreuken.
- Een **beperkt onderzoek** wanneer het gaat om onderzoeken die het stelselmatig nazicht van een specifieke reglementering voor een groot aantal werknemers tot doel hebben (bv. nazicht van de naleving van de onmiddellijke aangifte tewerkstelling in de bouwsector).
- Een **onderzoek naar een buitenlandse werkgever**.

E. De administratieve onderzoeken

Het betreft onderzoeken die niet op verplaatsing maar op de administratieve zetel gebeuren. Het kan hierbij enkel gaan om een beperkte controle en in geen geval om een algemeen onderzoek (bv. een klager denkt niet te zijn aangegeven bij de RSZ. Nazicht ingewonnen via het informaticasysteem leert ons dat betrokkene is aangegeven bij de RSZ op basis van de prestaties waarvan betrokkene heeft verklaard deze effectief te hebben gepresteerd. Een algemeen onderzoek werd reeds uitgevoerd in de loop van de vijf voorgaande jaren; het heeft dus geen zin zich nog ter plaatse te begeven).

1.2. Het begrip inhoud van de klacht

Het gaat hier om de inhoud van een klacht, een aanvraag tot onderzoek of het vragen om inlichtingen en niet over het nazicht van de wetgeving gedurende het onderzoek. Het begrip inhoud is niet gekoppeld aan het begrip algemeen onderzoek, het beperkt onderzoek of de controle bij een buitenlandse werkgever (bv. het ontvangen van een klacht wegens het niet betalen van het vakantiegeld van een werknemer. Bij de werkgever werd nooit eerder controle uitgevoerd. De inspecteur beslist dus een algemene controle uit te voeren).

1.3. De aard van het onderzoek bij een werkgever

A. Klacht

Betreft elke **klacht**, rechtstreeks toegekomen of toegekomen via een omweg, verkeerdelijk gericht aan een andere persoon of dienst. De klacht behelst een eventuele gepleegde

inbreuk waarvoor de Sociale Inspectie bevoegd is (individuele klachten, klachten komende van vakbonden, dossiers van de Auditeurs, ...).

B. Vraag om onderzoek

het betreft vragen komende van andere diensten die nood hebben aan een opvolging van een dossier met het oog op het uitvoeren van hun eigen opdrachten t.a.v. een werkgever. Het betreft geen klachten gezien er wellicht geen inbreuk werd gepleegd in het domein van de bevoegdheid van de dienst.

Voorbeeld: In het kader van artikel 17 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 dat de vrijstelling tot aangifte bepaalt voor bepaalde activiteiten binnen de sociaal-culturele sector; het inwinnen van inlichtingen bij de werkgever.

C. Andere

Alle andere opdrachten die niet vallen onder vorige codes (bijvoorbeeld: onderzoeken op initiatief van of ten gevolge van eender welke kennisgeving).

1.4. Statistiek m.b.t. de uitgevoerde onderzoeken

1.4.1. Aantal opdrachten in behandeling op 1 januari 2012

TYPE	%		AARD	%	
Algemeen onderzoek	69,11	7.785	Klacht	25,87	2.914
Beperkt onderzoek	23,95	2.698	Vraag onderzoek	28,17	3.173
			Op initiatief	35,04	3.947
Buitenl. werkgevers	6,93	781	Andere	10,92	1.230
TOTAAL	100,00	11.264		100,00	11.264

1.4.2. Aantal opdrachten ontvangen in 2012, per “Type”, per “Aard” en per oorsprong

TYPE	%		GENRE	%	
Algemeen onderzoek	55,18	10.435	Klacht	24,40	4.614
Beperkt onderzoek	38,53	7.286	Vraag onderzoek	37,45	7.081
			Op initiatief	28,60	5.409
Buitenl. werkgevers	6,29	1.189	Informatie - Andere	9,30	1.759
			Aanklacht	0,25	47
TOTAAL	100,00	18.910		100,00	18.910

Onderverdeling van de ontvangen opdrachten per “oorsprong”

Oorsprong	Ontvangen opdrachten	%
Auditoraat generaal & Arbeidsauditoraat	2.383	12,60
Procureur des Konings en onderzoeksrechter	43	0,23
Griffies: mededeling van vonnissen ³⁵	676	3,57
Beleidscel van Sociale zaken	6	0,03
FOD Sociale Zekerheid ³⁶	5.420	28,66
FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg	535	2,83
FOD Financiën	102	0,54
RSZ	62	0,33
RVA	123	0,65
Openbare instellingen van sociale zekerheid: vakantiekassen, kinderbijslagfondsen, het RIZIV, het RSVZ (Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen)	8	0,04
Coöperatieve instellingen van sociale zekerheid: mutualiteiten, sociaal secretariaten, Verz. Arbeidsongeval, Fonds voor bestaanszekerheid,...	16	0,08
SIOD + protocollen (2003 – ECOSOC – Transport)	6.854	36,25
Vakbonden	723	3,82
Particulieren en anderen	1.286	6,80
Andere administraties	271	1,44
Anoniem	402	2,13
TOTAAL	18.910	100,00

³⁵ Vonnissen die ter informatie aan de Sociale Inspectie worden meegedeeld om na te gaan of de werkgever het naleeft.

³⁶ Met inbegrip van de onderzoeken op initiatief van de dienst.

1.4.3. Aantal opdrachten afgesloten per “Type” en per “Aard”

TYPE	%	AARD	%
Algemeen onderzoek	57,30	Klacht	25,64
Beperkt onderzoek	37,85	Vraag onderzoek	37,53
		Op initiatief	28,66
Buitenl. werkgevers	4,86	Informatie - Andere	8,16
		Aanklacht	0,01
TOTAAL	100,00	18.359	100,00

1.4.4. Aantal opdrachten afgesloten per “Cel” en per “Type”

“coördinatie” CEL	% in verhouding tot het totaal van de cel	% in verhouding tot het totaal aantal afgesloten opdrachten (20.904)
Algemeen onderzoek	1.534	35,82
Beperkt onderzoek	2.694	62,90
Buitenl. werkgevers	55	1,28
TOTAAL	4.283	100,00 %

CEL “basiswerking”	% in verhouding tot het totaal van de cel	% in verhouding tot het totaal aantal afgesloten opdrachten (20.904)
Algemeen onderzoek	7.695	65,97
Beperkt onderzoek	3.929	33,68
Buitenl. werkgevers	40	0,34
TOTAAL	11.664	100,00 %

CEL "ecosoc"		% in verhouding tot het totaal van de cel	% in verhouding tot het totaal aantal afgesloten opdrachten (20.904)
Algemeen onderzoek	1.582	55,76	---
Beperkt onderzoek	1.237	43,60	---
Buitenl. werkgevers	18	0,63	---
TOTAAL	2.837	100,00 %	13,57 %

CEL "grote ondernemingen"		% in verhouding tot het totaal van de cel	% in verhouding tot het totaal aantal afgesloten opdrachten (20.904)
Algemeen onderzoek	852	91,42	---
Beperkt onderzoek	75	8,05	---
Buitenl. werkgevers	5	0,54	---
TOTAAL	932	100,00 %	4,46 %

CEL "grensoverschrijdende tewerkstelling"		% in verhouding tot het totaal van de cel	% in verhouding tot het totaal aantal afgesloten opdrachten (20.904)
Algemeen onderzoek (1)	148	13,68	---
Beperkt onderzoek (1)	98	9,06	---
Buitenl. werkgevers	836	77,26	---
TOTAAL	1.082	100,00 %	5,18 %

CEL « transport »		% in verhouding tot het totaal van de cel	% in verhouding tot het totaal aantal afgesloten opdrachten (20.904)
Algemeen onderzoek	41	38,68	---
Beperkt onderzoek	60	56,60	---
Buitenl. werkgevers	5	4,72	---
TOTAAL	106	100,00 %	0,51 %

N.B.: het totaal van de afgesloten opdrachten per cel (20.904) is groter dan 18.359 aangezien een opdracht opeenvolgend door verschillende cellen kan behandeld worden (bijvoorbeeld: de coördinatiecel en de cel basiswerking)

(1) Het betreft hoofdzakelijk buitenlandse ondernemingen die toch, geheel of gedeeltelijk, personeel moeten aangeven aan de Belgische sociale zekerheid.

1.4.5. Aantal afgesloten opdrachten met betrekking tot een "protocol"

		% in verhouding tot het totaal van de cel (6.385)	% in verhouding tot het totaal aantal afgesloten opdrachten (20.904)
Geen protocol	11.974	--	65,22
Protocol sociale fraude 2003	6.329	99,00	34,47
Protocol transport	56	1,00	0,31
TOTAAL	18.359	100,00 %	100,00 %

1.4.6. Aantal opdrachten afgesloten per werkgever

Aantal afgesloten dossiers per werkgever	Aantal gecontroleerde werkgevers	Daadwerkelijk aantal dossiers	% in verhouding tot het totaal aantal dossiers
1	13.620	13.620	74,19
2	1.510	3.020	16,45
3	282	846	4,61
4	63	252	1,37
5	31	155	0,84
6 of meer	41	466	2,54
TOTAAL	15.547	18.359	100,00

Meerdere opdrachten (dossiers) kunnen betrekking hebben op dezelfde werkgever gedurende hetzelfde jaar. Meerdere vragen tot onderzoek of klachten kunnen immers door diverse organisaties of werknemers tegen dezelfde werkgever worden ingediend.

1.4.7. Inhoud van de opdrachten

Deze tabel geeft het aantal keren weer dat een “inhoud” voorkomt in de 18.359 afgesloten dossiers. Een opdracht omvat meerdere te onderzoeken zaken. Een klacht kan bijvoorbeeld gaan over het niet aangeven van prestaties bij de sociale zekerheid, het niet aangeven van sociale documenten, het niet betalen van het vakantiegeld, enz.

Inhoud van de opdrachten		% in verhouding tot 18.359
Sociale Zekerheid	13.528	73,69
Artikel 30bis	132	0,72
Artikel 17– Sociaal-culturele sector	46	0,25
Onmiddellijke aangifte tewerkstelling	10.693	58,24
Sociale zekerheid buitenlanders	729	3,97
LIMOSA	271	1,48
Jaarlijkse vakantie	2.375	12,94
Ziekte- en invaliditeitsverzekering	710	3,87
Kinderbijslag	159	0,87
Sociale documenten	8.403	45,77
Arbeidsongevallen	5.837	31,79
Deeltijdse arbeid	5.349	29,14
Arbeidsvergunning	1.508	8,21
Illegaal verblijf	156	0,85
Buitenlandse zelfstandigen – wet 1965	250	1,36
Strafwetboek - ECOSOC	111	0,60
Diverse	18	0,10

Uit bovenstaande tabel blijkt duidelijk dat de problemen betreffende de toepassing van de wetgeving op de sociale zekerheid overheersend zijn.

Voor het betrokken jaar verschijnt de inhoud “Sociale Zekerheid”, met inbegrip van artikel 30bis en artikel 17, gemiddeld in 74,66 % van de opdrachten, de onmiddellijke aangifte van

de tewerkstelling in 58,24 %, de “Sociale documenten” in 45,77 %, de “Arbeidsongevallen” in 31,79%, deeltijdse arbeid in 29,14% en “Jaarlijkse vakantie” in 12,94 % van de gevallen.

1.4.8. Oorsprong van de door de Sociale Inspectie afgehandelde opdrachten

Oorsprong	Afgehandelde opdrachten	%
Auditoraat generaal & Arbeidsauditoraat (1)	2.581	14,06
Procureur des Konings en onderzoeksrechter (1)	43	0,23
Griffies: mededeling van vonnissen	445	2,42
Beleidscel van Sociale zaken	2	0,01
FOD Sociale Zekerheid (2)	5.274	28,74
FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg	541	2,95
FOD Financiën	138	0,75
RSZ	96	0,52
RVA	112	0,61
Openbare instellingen van sociale zekerheid: vakantiekassen, kinderbijslagfondsen, het RIZIV, het RSVZ (Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen)	13	0,07
Meewerkende instellingen van sociale zekerheid: mutualiteiten, sociale secretariaten, Arbeidsongevallenverz., Fonds voor bestaanszekerheid,...	15	0,08
SIOD + protocollen (2003 – ECOSOC – Transport)	6.665	36,31
Vakbonden	679	3,70
Particulieren en anderen	1.190	6,48
Andere administraties	241	1,31
Anoniem	324	1,76
TOTAAL	18.359	100,00

(1) Gerechtelijke overheden, opdeling der opdrachten per oorsprong: zie punt 1.4.10

(2) FOD Sociale Zekerheid, onderzoeken met als oorsprong de Sociale Inspectie: zie punt 1.4.11

1.4.9. Aantal opdrachten in behandeling op 31/12/2012

TYPE	%		AARD	%	
Algemeen onderzoek	65,17	7.699	Klacht	23,86	2.819
Beperkt onderzoek	25,70	3.036	Vraag onderzoek	28,46	3.362
			Op initiatief	34,67	4.095
Buitenl. Werkgevers	9,13	1.078	Informatie - Andere	12,67	1.491
			Aanklacht	0,39	46
TOTAAL	100,00	11.813		100,00	11.813

1.4.10. Opdeling van de opdrachten komende van gerechtelijke overheden

Gerechtelijke overheid	Ontvangen	%	Behandeld	%
Arbeidsauditoraat en Auditoraat-generaal				
Aarlen	61	2,75	33	1,28
Antwerpen	185	8,35	185	7,17
Bergen	128	5,77	136	5,27
Brugge	54	2,43	46	1,78
Brussel	644	29,04	887	34,37
Charleroi	74	3,34	106	4,11
Dendermonde	18	0,81	24	0,93
Dinant	44	1,98	65	2,52
Doornik	56	2,52	50	1,94
Eupen	6	0,27	6	0,23
Gent	117	5,28	121	4,69
Hasselt	29	1,31	29	1,12
Hoei	124	5,59	123	4,77
Ieper	11	0,50	8	0,31
Kortrijk	41	1,85	45	1,74

Leuven	20	0,90	26	1,01
Luik	254	11,46	324	12,55
Marche-en-Famenne	26	1,17	23	0,89
Mechelen	8	0,36	8	0,31
Namen	118	5,32	124	4,80
Neufchâteau	40	1,80	40	1,55
Nijvel	95	4,28	95	3,68
Oudenaarde	3	0,14	6	0,23
Tongeren	5	0,23	9	0,35
Turnhout	21	0,95	29	1,12
Verviers	22	0,99	22	0,85
Veurne	13	0,59	11	0,43
TOTAAL	2.217	100,00	2.581	100,00
% t.o.v. algemeen totaal		%		%
Onderzoeksrechter	39	92,86	37	86,04
Procureurs des Konings	3	7,14	6	13,96
TOTAAL	42	100,00	43	100,00
% t.o.v. algemeen totaal		1,86%		1,64%
ALG. TOTAAL	2.259		2.624	

Uit deze tabel blijkt dat voor het desbetreffende jaar:

34,37 % der opdrachten werden afgehandeld voor het Arbeidsauditoraat **Brussel**
12,55 % der opdrachten werden afgehandeld voor het Arbeidsauditoraat **Luik**
7,17 % der opdrachten werden afgehandeld voor het Arbeidsauditoraat **Antwerpen**
5,27 % der opdrachten werden afgehandeld voor het Arbeidsauditoraat **Bergen**
4,80 % der opdrachten werden afgehandeld voor het Arbeidsauditoraat **Namen**
3,68 % der opdrachten werden afgehandeld voor het Arbeidsauditoraat **Nijvel**

Deze zes gerechtelijke arrondissementen nemen dus ongeveer **67,84 %** van de opdrachten voor hun rekening.

1.4.11. Mededeling van vonnissen door de gerechtelijke overheden

Gerechtelijke arrondissementen	Ontvangen	%	Behandeld	%
Aarlen	32	4,85	29	6,52
Antwerpen	0	0	0	0
Bergen	20	3,03		
Brugge	34	5,15	28	6,29
Brussel	162	24,54	43	9,66
Charleroi	0	0	0	0
Dendermonde	0	0	0	0
Dinant	0	0	0	0
Doornik	0	0	0	0
Eupen	12	1,82	4	0,90
Gent	0	0	0	0
Hasselt	55	8,33	38	8,54
Hoei	0	0	0	0
Ieper	0	0	16	3,60
Kortrijk	77	11,67	30	6,74
Leuven	38	5,76	38	8,54
Luik	82	12,42	72	16,18
Marche-en-Famenne	13	1,97	10	2,25
Mechelen	0	0	0	0
Namen	16	2,42	16	3,60
Neufchâteau	10	1,52	10	2,25
Nijvel	52	7,88	48	10,79
Oudenaarde	0	0	0	0
Tongeren	13	1,97	26	5,84
Turnhout	0	0	0	0
Verviers	20	3,03	18	4,04
Veurne	24	3,64	18	4,04
TOTAAL	660	100,00	445	100,00

1.4.12. Afgehandelde opdrachten met als oorsprong de Sociale Inspectie

Oorsprong	
Hoofdbestuur	7
Logistieke steun (administratieve controles)	50
Regio's:	
Antwerpen	1.391
Franstalig Brussel	350
Brussel – Vl. Brabant	559
West-Vlaanderen	968
Oost-Vlaanderen	705
Henegouwen	344
Luik	463
Limburg	194
Namen, Luxemburg, Waals-Brabant	235
TOTAAL	5.266
Andere diensten FOD	8
	5.274

Wat betreft de afgehandelde opdrachten met als oorsprong de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, zijn de 5.274 opdrachten gespreid over het desbetreffende jaar, zijn 5.266, of 99,8 % van de opdrachten uitgevoerd op initiatief van de inspectie (8 opdrachten waren op verzoek van een andere dienst van de FOD).

1.4.13. Opdeling per economische activiteit (NACE - nieuwe codificatie op 01/01/2008) van de behandelde opdrachten

Activiteitssectoren	Onderzoeken	%
01-02-03 : Landbouw – Jacht – Bosbouw – Visserij en aquacultuur	464	2,53
05-06-07-08-09 : Winning van delfstoffen: steenkool, aardolie, aardgas, ertsen, stenen en zand, ondersteunende activiteiten	10	0,05
10-11-12: Voedingsindustrie, dranken, tabak	689	3,75
13-14-15-16-17-18 : Vervaardiging van textiel – Kleding – Bont – Leer - Lederwaren – Schoeisel – Vervaardiging van artikelen van hout, van papier en karton – Drukkerijen – Reproductie van opgenomen media	147	0,80
19-20-21-22 : Petroleumindustrie, Chemie, Farmaceutica, Rubber en kunststof, Pesticide, Detergent, Lijm	57	0,31
23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33: Staalindustrie – Metaalindustrie – Vervaardiging, herstelling van machines, voertuigen, motoren, elektrische apparaten, informatica, optische- en medische instr., uurwerken, juwelen, metaalschrijnwerk, meubelen, sportartikelen en speelgoed, nucleair materiaal, wapens	523	2,85
35-36-37-38-39 : Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom, water, Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning	69	0,38
41-42-43 : Bouwnijverheid – Slopen – Boring – Projectontwikkeling	3.819	20,80
45-46-47 : Groot- en kleinhandel (brandstoffen inbegrepen) - Onderhoud en herstel van voertuigen en andere persoonlijke artikelen	3.572	19,46
49-50-51-52-53 : Vervoer – Opslag – Posterijen en koeriers – Goederenbehandeling	748	4,07
55-56 : Hotels – Restaurants – Traiteurs – Cafés – Discotheken	4.411	24,03
58-59-60-61-62-63 : Informatie – Communicatie – Persagentschap – Uitgeverij – Bioscoop – Radio – Televisie – Telecommunicatie – Informatica	278	1,51
64-65-66-68 : Financiële bemiddelaars – Verzekeringen – Krediet – Vastgoedactiviteiten – Verwante activiteiten	234	1,28
69-70-71-72-73-74-75-77-78-79-80-81-82 : Gespecialiseerde activiteiten: juridisch, boekhouding, architectuur, engineering, spuurwerk, publiciteit, fotografie, marktonderzoek, dierenarts, vertaler Activiteiten inzake administratieve dienstverlening: reisbureau, bijstand aan ondernemingen, verhuur van voertuigen en machines, schoonmaak	1.706	9,29
84-85-86-87-88-90-91-92-93-94-95-96 : Openbaar bestuur– Onderwijs – Gezondheidszorg – Sociale actie – Vakverenigingen – Religieuze organisaties – Kunst, Spektakel, Recreatie – Sport, ontspanning en recreatie – Herstelling aan huis van apparaten - Andere persoonlijke diensten: haarverzorging, begrafeniswezen	1.427	7,77
97-98 : Activiteiten van huishoudens – Diensten van huishoudelijk personeel	137	0,75
99 : Extraterritoriale organisaties en lichamen – Onvoldoende omschreven activiteiten	68	0,37
TOTALEN	18.359	100,00

N.B.: het aantal opdrachten kan hoger zijn dan het aantal afgesloten opdrachten in tabel 1.4.3. aangezien een opdracht op meerdere verschillende activiteiten kan betrekking hebben.

1.4.14. Opdeling volgens NACE-code van de op initiatief van de Sociale Inspectie gecontroleerde werkgevers

Activiteitssectoren	Werkgevers	%
01-02-03 : Landbouw – Jacht – Bosbouw – Visserij en aquacultuur	68	1,26
05-06-07-08-09 : Winning van delfstoffen: steenkool, aardolie, aardgas, ertsen, stenen en zand, ondersteunende activiteiten	3	0,05
10-11-12: Voedingsindustrie, dranken, tabak	251	4,65
13-14-15-16-17-18 : Vervaardiging van textiel – Kleding – Bont – Leer – Lederwaren – Schoeisel – Vervaardiging van artikelen van hout, van papier en karton – Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	58	1,07
19-20-21-22 : Petroleumindustrie – Chemie – Farmaceutica – Rubber en Kunststof, Pesticide, Detergent, Lijm	42	0,78
23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33: Staalindustrie – Metaalindustrie – Vervaardiging, herstelling van machines, voertuigen, motoren, elektrische apparaten, informatica, optische- en medische instr., uurwerken, juwelen, metaalschrijnwerk, meubelen, sportartikelen en speelgoed, nucleair materiaal, wapens	325	6,02
35-36-37-38-39 : Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom, water, Inzameling, verwerking en verwijdering van afval, terugwinning	47	0,87
41-42-43 : Bouwnijverheid – Slopen – Boring – Projectontwikkeling	987	18,28
45-46-47 : Groot- en kleinhandel (brandstoffen inbegrepen) - Onderhoud en herstel van voertuigen en andere persoonlijke artikelen	1.201	22,23
49-50-51-52-53 : Vervoer – Opslag – Posterijen en koeriers – Goederenbehandeling	184	3,41
55-56 : Hotels – Restaurants – Traiteurs – Cafés – Discotheken	1.001	18,54
58-59-60-61-62-63 : Informatie – Communicatie – Persagentschap – Uitgeverij – Bioscoop – Radio – Televisie – Telecommunicatie – Informatica	127	2,35
64-65-66-68 : Financiële bemiddelaars – Verzekeringen – Krediet – Vastgoedactiviteiten – Verwante activiteiten	97	1,80
69-70-71-72-73-74-75-77-78-79-80-81-82 : Gespecialiseerde activiteiten: juridisch, boekhouding, architectuur, engineering, spoorwerk, publiciteit, fotografie, marktonderzoek, dierenarts, vertaler - Activiteiten inzake administratieve dienstverlening: reisbureau, bijstand aan ondernemingen, verhuur van voertuigen en machines, schoonmaak	500	9,26
84-85-86-87-88-90-91-92-93-94-95-96 : Openbaar bestuur – Onderwijs – Gezondheidszorg – Sociale actie – Vakverenigingen – Religieuze organisaties – Kunst, spektakel, recreatie – Sport, ontspanning en recreatie – Herstelling aan huis van apparaten - Andere persoonlijke diensten: haarverzorging, begrafeniswezen	461	8,54
97-98 : Activiteiten van huishoudens – Diensten van huishoudelijk personeel	29	0,54
99 : Extraterritoriale organisaties en lichamen – Onvoldoende omschreven activiteiten	19	0,35
TOTALEN	5.400	100,00

N.B.: Dat het aantal “werkgevers” lager is dan het aantal “opdrachten”, kan verklaard worden door het feit dat een werkgever betrokken kan zijn bij meerdere opdrachten.

1.5. Administratieve onderzoeken

Het gaat hierbij om nazicht dat geen aanleiding geeft tot verplaatsingen en dat dus gebeurt op kantoor. Het kan betrekking hebben op een beperkt onderzoek met uitsluiting van elk algemeen onderzoek.

Ontvangen	% (1)	Afgesloten	% (1)
1.127	5,96	1.187	6,46

(1) % in verhouding tot het totaal aantal onderzoeken (voor 2012 is dat: 18.910 ontvangen onderzoeken en 18.359 afgesloten opdrachten).

Opdeling per “Inhoud” van de administratieve afgehandelde onderzoeken

De wetgeving “...”	werd gecontroleerd in	% (1)
“Sociale zekerheid”	547 dossiers	36,02
“Jaarlijkse vakantie”	285 dossiers	18,76
“Sociale documenten”	110 dossiers	7,24
“Arbeidsongevallen”	47 dossiers	3,09
“DIMONA”	138 dossiers	9,08
“ZIV” en “KB”	372 dossiers	24,49
Andere	20 dossiers	1,32
TOTAAL	1.519 dossiers	100 %

Op te merken valt dat een onderzoek betrekking kan hebben op meer dan één inhoud.
(1) Percentage ten opzichte van de op 1.498 afgehandelde onderzoeken

2. Diverse onderzoeken en opdrachten

Het betreft opdrachten die geen betrekking hebben op een werkgever of die te maken hebben met een werkgever maar die niet tot doel hebben inbreuken vast te stellen.

2.1. Types van diverse opdrachten

Dit zijn hoofdzakelijk:

2.1.1. De vragen om inlichtingen

Het betreft vragen gesteld door mensen die informatie willen bekomen over de toepassing van de **wetgeving en reglementeringen** waarvoor de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid bevoegd is.

2.1.2. De vragen om informatie

Onder deze rubriek zijn begrepen de vragen om inlichtingen vanwege een controledienst (Toezicht Sociale Wetten, RSZ, RVA, Federale Politie, enz.) aangaande de inhoud van een dossier dat bij de Sociale Inspectie reeds afgesloten is.

2.1.3. De vragen om advies

Een vanuit juridisch oogpunt daartoe bevoegde overheid (Kabinet, RSZ, Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, enz.) vraagt aan de Sociale Inspectie haar standpunt betreffende een aanpassing van de wetgeving, betreffende een ontwerp van nieuwe reglementering, of betreffende de interpretatie gegeven aan een reglementering.

2.1.4. De aanvragen tot onderzoek die geen betrekking hebben op een werkgever

Het betreft ofwel:

- Onderzoeken ingesteld op vraag van andere diensten die op de gestelde vraag een antwoord moeten hebben om hun eigen dossiers te kunnen afhandelen. Deze dossiers hebben geen betrekking op een werkgever en vormen geen klacht, d.w.z. dat er wellicht geen inbreuken werden begaan waarvoor onze dienst bevoegd is.

Voorbeeld: op het vlak van kinderbijslag, wanneer een onderzoek werd uitgevoerd bij een begunstigde, een rechthebbende.

- Vragen tot onderzoek die niet tot de bevoegdheid van de Sociale Inspectie behoren en die bijgevolg aan de bevoegde diensten werden overgemaakt;
- Vragen tot onderzoek die zonder gevolg werden geklasseerd door de Sociale Inspectie wegens niet opportuun (onvoldoende inlichtingen, gebrek aan geloofwaardigheid, enz.).

2.1.5. Parlementaire vragen

2.1.6. De erkenning van sociale secretariaten

Voor wat betreft het opvolgen van de vereiste voorwaarden opgelegd aan erkende sociale secretariaten.

2.1.7. Uiteenzetting van de verweermiddelen i.v.m. administratieve geldboeten

Het betreft het registreren van de verweermiddelen uiteengezet door een werkgever, voorzien in het kader van de procedure van de administratieve geldboeten, opgelegd door de studiedienst van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, als gevolg van een Pro Justitia opgesteld door de Sociale Inspectie.

2.1.8. De genadeverzoeken

Indien door een veroordeelde een genadeverzoek wordt ingediend, wordt aan de inspectie een advies gevraagd aangezien de inspectie is tussengekomen in de vaststelling van inbreuken die hebben geleid tot de veroordeling.

2.1.9. Positieve en negatieve opmerkingen (klachten) betreffende de werking van de Sociale Inspectie

Het betreft opmerkingen gericht aan de Sociale Inspectie en uitgaande van een particulier, een onderneming, een overheid (b.v. de ombudsman), enz., betreffende de werking van de Sociale Inspectie.

2.2. Aantal en verdeling van de diverse onderzoeken

Ontvangen	Afgesloten	In behandeling op 31/12/2012
1.554	1.455	315

Opdeling op basis van de “Inhoud” van de opdrachten:

	Ontvangen	%	Afgehandeld	%
Mededeling van inlichtingen aan particulieren en ondernemingen	(2)	42,02	587	40,34
Vraag om advies door een overheid	30	1,93	27	1,86
Vraag om onderzoek (1)	314	20,21	317	21,79
Vraag om informatie van een controledienst	402	25,87	386	26,53
Werking Sociale Inspectie	5	0,32	5	0,34
Verweermiddelen inzake administratieve geldboeten	31	1,99	33	2,27
Parlementaire vragen	107	6,89	87	5,98
Genadeverzoeken	12	0,77	13	0,89
TOTAAL	1.554	100,00	1.455	100,00

(1) Onderzoeken overgemaakt aan een andere dienst wegens “buiten bevoegdheid” van de Sociale Inspectie of geklasseerd zonder gevolg wegens “niet opportuun” (onvoldoende inlichtingen, ongeloofwaardigheid, enz.).

(2) Er zijn meer afgehandelde dan ontvangen opdrachten aangezien er rekening moet worden gehouden met de “stock” van de opdrachten in behandeling op 31/12/2010 (inhalen van de achterstand).

Resultaten van de sociale inspectie

1. De vastgestelde inbreuken, de waarschuwingen, de opgestelde Pro Justitia's en de regularisaties overgemaakt aan de RSZ

Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld kan de sociaal inspecteur hetzij beslissen om een waarschuwing te geven, hetzij de werkgever de mogelijkheid geven om binnen een afgesproken termijn zijn situatie te regulariseren, hetzij een Pro Justitia³⁷ of een strafrapport³⁸ gericht aan de auditeur, de onderzoeksrechter of de procureur op te maken om zo de feiten ter kennis te brengen van de bevoegde gerechtelijke overheid.

De reglementaire basis van het recht om waarschuwingen te geven is bepaald in artikel 21 van het Sociaal Strafwetboek. Dit bepaalt dat "...de sociaal inspecteurs over een beoordelingsbevoegdheid beschikken om:

³⁷ Vanaf 1 juli 2011 krachtens artikel 21 van het Sociaal Strafwetboek.

³⁸ De strafrapporten in de hieronder vermelde statistieken zijn het gevolg van kantschriften uitgaande van een gerechtelijke overheid (onderzoeksrechter, auditeur, procureur) en omvatten inbreuken waarvoor de dienst bevoegd is. Het strafrapport kan dus worden vergeleken met de Pro Justitia. Het enige verschil bestaat erin dat geen kopie van het strafrapport wordt overhandigd aan de overtreder omwille van het feit dat het geen bewijskracht heeft tot "bewijs van het tegendeel" en dat het gevolg dat aan het strafrapport wordt gegeven niet wordt meegedeeld aan de Sociale Inspectie (dit in tegenstelling met de P.J. waar de beslissing genomen door de gerechtelijke overheid, zijnde "veroordeling, seponering, buitenvervolginstelling, enz." wel wordt meegedeeld aan de Sociale Inspectie).

- 1° inlichtingen en adviezen te verschaffen, met name met betrekking tot de meest doeltreffende middelen voor de naleving van de bepalingen van dit Wetboek, van de wetten bedoeld in Boek II van dit Wetboek en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan, alsmede voor de naleving van de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten van dit Wetboek en van voormelde wetten, waarop ze toezicht houden;
- 2° waarschuwingen te geven;
- 3° de overtreder een termijn te verlenen om zich in regel te stellen;
- 4° de maatregelen te nemen, bedoeld in de artikelen 23 tot 49;
 - 4°1 aan de opdrachtgever, de aannemers of de onderaannemers zoals bedoeld in artikel 35/1 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, een schriftelijke kennisgeving over te zenden zoals bepaald in artikel 49/1
- 5° processen-verbaal op te maken tot vaststelling van de inbreuken op de bepalingen van dit Wetboek, van de wetten bedoeld in Boek II van dit Wetboek en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan, alsmede op de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten van dit Wetboek en van voormelde wetten."

De Sociale Inspectie zal enkel gebruik maken van het appreciatierecht indien de overtreder (werkgever) vrijwillig een eind maakt aan de inbreuken, bijvoorbeeld door de prestaties aan te geven bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, door het afleveren van de individuele rekening of door het betalen van het vakantiegeld, enz.

In de meeste gevallen is het de hardnekkige weigering van de werkgever tot regularisatie of de ernst van de inbreuk (b.v. het tewerkstellen van illegale vreemdelingen) die aan de basis ligt van het opstellen van een proces-verbaal.

Vaststellingen³⁹ betreffende alle werkgevers (Belg of buitenlander)

Aantal vaststellingen "in orde"	24.955	64,70 %
Aantal waarschuwingen en regularisaties	8.070	20,92 %
Aantal Pro Justitia's	4.009	10,39 %
Aantal strafrapporten	294	0,76 %
Aantal Pro Justitia's of strafrapporten opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	1.244	3,23 %
TOTAAL	38.572	100,00 %

Uit de hierboven vermelde statistieken blijkt duidelijk dat de vaststelling van een inbreuk en de mededeling hiervan aan de gerechtelijke overheden via een proces-verbaal geen doel op zich is, maar wel het laatste middel om een oplossing te geven aan het probleem dat zich stelt.

In vergelijking met het aantal door de Sociale Inspectie vastgestelde onregelmatigheden, namelijk 12.373 vaststellingen, werd een waarschuwing (met regularisatie) gegeven in 65,22 % van de gevallen en werd een Pro Justitia of strafrapport opgemaakt in 34,77 % der gevallen.

Inbreuken kunnen worden vastgesteld op basis van de hieronder vermelde reglementeringen:

A) Sociale Zekerheid: Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

De inbreuken hebben betrekking op:

- de niet-inschrijving bij de sociale zekerheidsinstelling;

³⁹ Een vaststelling wordt in aanmerking genomen per wetgeving, ongeacht het aantal inbreuken.

- het niet aangeven van prestaties van werknemers of van allerlei voordelen die krachtens de reglementering aan de sociale zekerheid zijn onderworpen, evenals het niet aangeven van schijnzelfstandigen;
- de onterechte aangifte aan de sociale zekerheid van personen of voordelen met de bedoeling op een bedrieglijke manier te genieten van de voordelen toegekend door de sociale zekerheid (frauduleuze onderwerping).

B) Jaarlijkse vakantie: Koninklijk besluit van 28 juni 1971 houdende aanpassing en coördinatie van de wetbepalingen betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers.

Deze inbreuken betreffen:

- het niet betalen van het verschuldigde vakantiegeld of het onvolledig betalen als gevolg van een foute berekening van het vakantiegeld (bijvoorbeeld zonder rekening te houden met de gelijkstellingen).
Op te merken valt dat de berekening van het vakantiegeld, het aantal vakantiedagen en de betalingen van het vakantiegeld voor de bedienden wordt uitgevoerd door de werkgevers. In geval van controle zal de Sociale Inspectie deze berekeningen nakijken en het niet betaalde vakantiegeld doen uitbetalen. Het aantal vakantiedagen zal dan eventueel worden aangepast.
Wat betreft de arbeiders wordt de berekening van het vakantiegeld gedaan door de RJV en/of door vakantiekas en dit op basis van de verklaringen ingediend door de werkgever aan de RSZ. In geval van controle door de Sociale Inspectie dienen de eventueel te wijzigen gegevens (aanvulling salaris, dagen gekoppeld aan het daadwerkelijk uitgevoerde werk) te worden overgemaakt aan de RSZ, aan de RJV en/of aan de Vakantiekas die de eventuele rechtzetting van het recht uitvoert (bijkomend vakantiegeld en/of recht op bijkomende vakantiedagen);
- het niet toestaan van de vakantiedagen. Het kan eveneens gaan over het niet respecteren van een CAO die bij koninklijk besluit algemeen verbindend werd verklaard, betreffende de vaststelling van de periode tijdens dewelke de vakantiedagen genomen moeten worden.

C) Sociale documenten: Koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten.

Deze inbreuken betreffen:

- het niet onmiddellijk aangeven van de tewerkstelling van een werknemer (DIMONA);
- het personeelsregister, het speciaal personeelsregister, het aanwezigheidsregister en het register voor werktijdregeling in bepaalde activiteitssectoren of voor bepaalde

categorieën van ondernemingen (het niet bijhouden van deze documenten, de niet-inschrijving of de foutieve inschrijving van werknemers in deze documenten, ...);

- de individuele rekening (niet bijhouden van de individuele rekening, niet afgeven van een kopie aan de werknemer, onvolledige of onjuiste vermeldingen);
- het bijhouden van de arbeidsovereenkomst voor studenten, huisarbeiders of de beroepsinlevingsovereenkomst zoals bepaald in art. 105 van de programmawet van 2 augustus 2002 en de arbeidsovereenkomst voor uitvoering van tijdelijke arbeid zoals bepaald volgens artikel 4 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.

D) Arbeidsongevallen: Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

Deze inbreuken betreffen:

- Het ontbreken van een arbeidsongevallenverzekering en/of het niet aangeven of het laattijdig aangeven, namelijk buiten de voorziene termijn, van een ongeval overkomen aan de werknemer op het werk of op de weg naar en van het werk, aan de verzekeraar en aan de bevoegde Inspectie van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

E) Deeltijdse arbeid en afwijking van het normale werkrooster: Programmawet van 22 december 1989 Titel II, Hoofdstuk IV, bepalingen betreffende deeltijdse arbeid.

Programmawet van 22 december 1989 Titel II, Hoofdstuk IV, bepalingen betreffende deeltijdse arbeid.

F) Tewerkstelling van buitenlandse werknemers: Wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

Het gaat hierbij hoofdzakelijk over de volgende inbreuken: niet in het bezit zijn van een arbeidskaart en onwettig verblijf, en niet in het bezit zijn van een arbeidskaart en wettelijk verblijf. Er moet opgemerkt worden dat een Pro Justitia of een strafrapport steeds aan de gerechtelijke overheden wordt overgemaakt wanneer de werknemer onwettig in het land verblijft.

G) Toegang tot het grondgebied van vreemdelingen: Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

In geval van inbreuk wordt steeds een Pro Justitia of een strafrapport overgemaakt aan de gerechtelijke overheden.

H) Onregelmatige buitenlandse zelfstandigen: Wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen.

In geval van inbreuk wordt steeds een Pro Justitia of een strafrapport overgemaakt aan de gerechtelijke overheden.

I) LIMOSA – Voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen: Programmawet (I) van 27 december 2006, Titel IV: voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen.

De inbreuken betreffen:

- de afwezigheid van de LIMOSA-melding in hoofde van de werkgever die de werknemer naar België detacheert;
- de afwezigheid van de LIMOSA-melding in hoofde van de in België gevestigde gebruiker bij wie de gedetacheerde werknemer tewerkgesteld wordt;
- de afwezigheid van de LIMOSA-melding in hoofde van de buitenlandse zelfstandige die tijdelijk activiteiten in België uitvoert.

J) Kinderbijslag voor werknemers: Koninklijk besluit van 19 december 1939 houdende coördinatie van de wet van 4 augustus 1930 betreffende kinderbijslagen voor loonarbeiders.

Het betreft hoofdzakelijk het nazicht van de aansluiting door de werkgever bij een kinderbijslagfonds.

De Sociale Inspectie komt ook tussen om het recht op kinderbijslag na te gaan van bijslagtrekkenden in gevallen waarbij de beroepsloopbaan van de rechthebbenden problemen stelt voor het openen van het recht op kinderbijslag. Deze onderzoeken zijn zeldzaam omdat ze meestal worden uitgevoerd door de RKW.

K) Ziekte- en invaliditeitsverzekering: Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994.

Deze onderzoeken betreffen voornamelijk de verplichting van de werkgever om het inlichtingenblad in te vullen bestemd voor de verzekeringsinstelling, het “ziekenfonds”, van de werknemer wanneer deze arbeidsongeschikt is ten gevolge van ziekte of arbeidsongeval of ten gevolge van een ongeval in het privé-leven. Dit inlichtingenblad bevat de noodzakelijke gegevens om de periode vast te stellen en de berekening te maken van de vergoeding wegens arbeidsongeschiktheid ten laste van het “ziekenfonds”.

L) Strafwetboek: (artikel 433 quinquies tot artikel 433 octies). Het betreft de bepalingen van het Strafwetboek aangaande de mensenhandel.

Het toezicht op deze materie wordt namelijk uitgeoefend door de sociaal inspecteurs van de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid krachtens artikel 81 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. De sociaal inspecteurs verzamelen de bewijzen van de inbreuken en leveren de daders ervan over aan de gerechtelijke overheden overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering.

M) Dienstencheques: het toezicht op de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen wordt uitgeoefend overeenkomstig artikel 10 van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques, getroffen in uitvoering van de wet van 20 juli 2001.

Deze bepaling duidt de bevoegde ambtenaren aan voor het toezicht op deze reglementering, waaronder de sociaal inspecteurs en de technisch deskundigen van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.

N) Toezicht: het toezicht wordt uitgeoefend overeenkomstig de bepalingen van het Sociaal Strafwetboek.

Opmerkingen betreffende de statistieken op de volgende bladzijden:

In het eerste deel van de statistiek is het aantal vaststellingen in orde, het aantal gegeven waarschuwingen, het aantal uitgeschreven Pro Justitia's en het aantal strafrapporten opgenomen m.b.t. de vermelde reglementering zonder rekening te houden met het aantal vastgestelde inbreuken. Eenzelfde werkgever kan in de loop van hetzelfde jaar en binnen dezelfde reglementering het voorwerp zijn van meerdere waarschuwingen, reglementeringen en Pro Justitia's.

Het tweede deel van de statistiek verduidelijkt de vastgestelde inbreuk binnen de wetgeving.

Voorbeeld:

De werkgever werd gecontroleerd in januari 2012, volgende inbreuken werden vastgesteld:

1. Sociale documenten:
 - a) Geen onmiddellijke aangifte van tewerkstelling hebben gedaan (DIMONA).
 - b) Niet bijhouden individuele rekening.

2. Sociale zekerheid:
 - Niet-inschrijving bij de RSZ.

Vermits de werkgever pas sinds kort personeel in dienst heeft en zich bereid verklaart zich in regel te stellen, krijgt hij een waarschuwing voor de sociale documenten en de sociale zekerheid.

In september 2012, wordt dezelfde werkgever gecontroleerd en worden opnieuw inbreuken vastgesteld met betrekking tot:

1. Sociale documenten:
 - a) Geen onmiddellijke aangifte van tewerkstelling hebben gedaan (DIMONA).
 - b) Niet bijhouden individuele rekening.

2. Sociale zekerheid:
 - Niet-inschrijving bij de RSZ.

Gezien de werkgever reeds een waarschuwing ontving in januari wordt door de sociaal controleur een Pro Justitia opgesteld en dit ondanks de door de werkgever uitgevoerde regularisatie.

De vaststellingen zullen als volgt worden opgenomen in de tabellen:

**In het bovenste gedeelte van de tabel
Sociale documenten**

Aantal waarschuwingen: 1	Bij het eerste bezoek
Aantal Pro Justitia's: 1	Bij het tweede bezoek

Sociale zekerheid

Aantal waarschuwingen: 1	Bij het eerste bezoek
Aantal Pro Justitia's: 1	Bij het tweede bezoek

**In het onderste gedeelte van de tabel
Sociale documenten**

DIMONA	2 regularisaties	1 inbreuk vastgesteld d.m.v. een P.J.
Individuele rekening	2 regularisaties	1 inbreuk vastgesteld d.m.v. een P.J.

Sécurité Sociale

Niet-inschrijving	1 regularisatie	---
Niet-aangifte	1 regularisatie	1 inbreuk vastgesteld d.m.v. een P.J.

1. Belgische werkgevers

A – SOCIALE ZEKERHEID (Samenvattende tabel) (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	5.140	43,40
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	6.073	51,28
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	503	4,25
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	71	0,60
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	55	0,46
TOTAAL	29,41 % (3)	11.842
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v. (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Niet-inschrijving	3.739	81.729	82.357.532	271	45	1.308	2.535
Loonaangiften	648	6.542	24.494.999				
Waarvan ambtshalve aangiften*	59	282	3.227.063	17	2	212	5
Lonen schijnzelfstandigen	33	244	2.707.130				
Waarvan ambtshalve aangiften*	896	30.709	5.391.043	4	4	11	41
Bijzondere bijdrage en dubbel vakantiegeld	64	111	717.136	---	---	---	---
Regularisatie 22 quater	650	1.116	(4) ---	---	---	---	---
Bedrieglijke onderwerping	18	23	---	7	3	9	7
TOTAAL	5.426	113.970	91.692.774	299	54	1540	2.588
Bijdragen Bedrijfswagens	172	1.688 wagens	825.914	---	1	---	6

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht (2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken) (3) van de vaststellingen ten opzichte van andere materies (4) de door de RSZ gereguleerde bedragen worden niet aan de Sociale Inspectie meegedeeld

(*) Het eerste bedrag vertegenwoordigt het totaal aantal vastgestelde inbreuken, het aantal werknemers en bovendien de aangegeven lonen aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Het tweede bedrag vertegenwoordigt de vastgestelde inbreuken die ambtshalve werden gereguleerd door de diensten van de Sociale Inspectie (t.t.z. zonder goedkeuring van de werkgever), door de aangifte aan de RSZ van de niet aangegeven werknemers en hun vergoedingen. Deze situatie doet zich voor wanneer de Sociale Inspectie over genoeg bewijselementen beschikt om een regularisatie door te voeren ingeval de werkgever is verdwenen of zich verzet tegen de regularisatie (de bedragen opgenomen binnen de “ambtshalve aangifte” dienen niet te worden opgeteld bij het eerste bedrag, zij zijn inbegrepen).

A 1 – SOCIALE ZEKERHEID (tabel per cel) (1)

Cel Basiswerking (60,29% van de 11.842 vaststellingen inzake sociale zekerheid)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	3.543	49,62
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	3.281	45,95
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	241	3,38
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	37	0,52
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	38	0,53
TOTAAL	7.140	100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v. (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Niet-inschrijving	2.042	8.993	19.400.086	142	26	655	84
Loonaangiften	333	1.722	8.836.445				
Waarvan ambtshalve aangiften*	33	209	2.325.564	7	—	161	—
Lonen schijnzelfstandigen	20	187	1.987.594				
Waarvan ambtshalve aangiften*	409	2.061	579.680	4	3	11	11
Bijzondere bijdrage en dubbel vakantiegeld	54	89	573.850	—	—	—	—
Regularisatie 22 quater	342	565	(4)—	—	—	—	—
Bedrieglijke onderwerping	9	9	—	1	1	1	2
TOTAAL	2.889	11.926	22.879.180	154	30	828	97
Bijdragen Bedrijfswagens	93	252 wagens	330.703	---	---	---	---

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.
worden niet aan de Sociale Inspectie meegedeeld

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken)

(3) de door de RSZ geregulariseerde bedragen

(*) Het eerste bedrag vertegenwoordigt het totaal aantal vastgestelde inbreuken, het aantal werknemers en bovendien de aangegeven lonen aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid. Het tweede bedrag vertegenwoordigt de vastgestelde inbreuken die ambtshalve werden geregulariseerd door de diensten van de Sociale Inspectie (t.t.z. zonder goedkeuring van de werkgever), door de aangifte aan de RSZ van de niet aangegeven werknemers en hun vergoedingen. Deze situatie doet zich voor wanneer de Sociale Inspectie over genoeg bewijselementen beschikt om een regularisatie door te voeren ingeval de werkgever is verdwenen of zich verzet tegen de regularisatie (de bedragen opgenomen binnen de “ambtshalve aangifte” dienen niet te worden opgeteld bij het eerste bedrag, zij zijn inbegrepen).

A 2 – SOCIALE ZEKERHEID (tabel per cel) (1)

Cel ECOSOC(13,87% van de 11.842 vaststellingen inzake sociale zekerheid)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	498	30,33
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	924	56,27
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	191	11,63
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	22	1,34
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	7	0,43
TOTAAL	1.642	100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v. (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Niet-inschrijving	467	1.776	5.924.052	78	12	320	58
Loonaangiften	225	727	4.365.230				
Waarvan ambtshalve aangiften*	16	55	580.438	9	2	43	5
Lonen schijnzelfstandigen	11	48	525.364				
Waarvan ambtshalve aangiften*	10	17	2.040	—	—	—	—
Bijzondere bijdrage en dubbel vakantiegeld	10	22	143.285	—	—	—	—
Regularisatie 22 quater	298	537	(4)—	—	—	—	—
Bedrieglijke onderwerping	6	9	—	2	2	3	5
TOTAAL	807	2.416	6.649.815	89	16	366	68
Bijdragen Bedrijfswagens	1	1 wagen	297	---	---	---	---

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht. (2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken) (3) de door de RSZ geregulariseerde bedragen worden niet aan de Sociale Inspectie meegedeeld

(*) Het eerste bedrag vertegenwoordigt het totaal aantal vastgestelde inbreuken, het aantal werknemers en bovendien de aangegeven lonen aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid. Het tweede bedrag vertegenwoordigt de vastgestelde inbreuken die ambtshalve werden geregulariseerd door de diensten van de Sociale Inspectie (t.t.z. zonder goedkeuring van de werkgever), door de aangifte aan de RSZ van de niet aangegeven werknemers en hun vergoedingen. Deze situatie doet zich voor wanneer de Sociale Inspectie over genoeg bewijselementen beschikt om een regularisatie door te voeren ingeval de werkgever is verdwenen of zich verzet tegen de regularisatie (de bedragen opgenomen binnen de “ambtshalve aangifte” dienen niet te worden opgeteld bij het eerste bedrag, zij zijn inbegrepen).

A 3 – SOCIALE ZEKERHEID (tabel per cel) (1)

Cel “Grote ondernemingen” (12,04% van de 11.842 vaststellingen inzake sociale zekerheid)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	120	8,42
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	1.291	90,53
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	9	0,63
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	5	0,35
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	1	0,07
TOTAAL	1.426	100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v. (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Niet-inschrijving	807	69.218	46.986.731	3	4	12	2.308
Loonaangiften	37	3.683	7.319.195				
Waarvan ambtshalve aangiften*	9	17	320.572	1	---	8	---
Lonen schijnzelfstandigen	1	8	193.683				
Waarvan ambtshalve aangiften*	374	28.465	4.669.785	---	1	---	30
Bijzondere bijdrage en dubbel vakantiegeld	---	---	---	---	---	---	---
Regularisatie 22 quater	1	1	(4)---	---	---	---	---
Bedrieglijke onderwerping	3	5	---	3	---	4	---
TOTAAL	1.194	97.706	51.977.088	7	5	24	2.338
Bijdragen Bedrijfswagens	72	1.420 wagens	432.459	---	---	---	---

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht. (2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken) (3) de door de RSZ geregulariseerde bedragen worden niet aan de Sociale Inspectie meegedeeld

(*) Het eerste bedrag vertegenwoordigt het totaal aantal vastgestelde inbreuken, het aantal werknemers en bovendien de aangegeven lonen aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid. Het tweede bedrag vertegenwoordigt de vastgestelde inbreuken die ambtshalve werden geregulariseerd door de diensten van de Sociale Inspectie (t.t.z. zonder goedkeuring van de werkgever), door de aangifte aan de RSZ van de niet aangegeven werknemers en hun vergoedingen. Deze situatie doet zich voor wanneer de Sociale Inspectie over genoeg bewijselementen beschikt om een regularisatie door te voeren ingeval de werkgever is verdwenen of zich verzet tegen de regularisatie (de bedragen opgenomen binnen de “ambtshalve aangifte” dienen niet te worden opgeteld bij het eerste bedrag, zij zijn inbegrepen).

A 4 – SOCIALE ZEKERHEID (tabel per cel) (1)

Cel "Transport" (0,57% van de 11.842 vaststellingen inzake sociale zekerheid)

Aantal (2) vaststellingen "in orde"	45	66,18
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	20	29,41
Aantal (2) Pro Justitia's opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	—	—
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	2	2,94
Aantal (2) Pro Justitia's of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	1	1,47
TOTAAL	68	100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v. (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Niet-inschrijving	11	106	255.347	—	1	—	30
Loonaangiften	1	6	146.710				
Waarvan ambtshalve aangiften*	—	—	—	—	—	—	—
Lonen schijnzelfstandigen	—	—	—				
Waarvan ambtshalve aangiften*	4	18	6.566	—	—	—	—
Bijzondere bijdrage en dubbel vakantiegeld	—	—	—	—	—	—	—
Regularisatie 22 quater	—	—	(4)—	—	—	—	—
Bedrieglijke onderwerping	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL	15	124	261.913	---	---	---	30
Bijdragen Bedrijfswagens	4	10 wagens	22.028	---	1	---	6

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht. (2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken) (3) de door de RSZ geregulariseerde bedragen worden niet aan de Sociale Inspectie meegedeeld

(*) Het eerste bedrag vertegenwoordigt het totaal aantal vastgestelde inbreuken, het aantal werknemers en bovendien de aangegeven lonen aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid. Het tweede bedrag vertegenwoordigt de vastgestelde inbreuken die ambtshalve werden geregulariseerd door de diensten van de Sociale Inspectie (t.t.z. zonder goedkeuring van de werkgever), door de aangifte aan de RSZ van de niet aangegeven werknemers en hun vergoedingen. Deze situatie doet zich voor wanneer de Sociale Inspectie over genoeg bewijselementen beschikt om een regularisatie door te voeren ingeval de werkgever is verdwenen of zich verzet tegen de regularisatie (de bedragen opgenomen binnen de "ambtshalve aangifte" dienen niet te worden opgeteld bij het eerste bedrag, zij zijn inbegrepen).

A 5 – SOCIALE ZEKERHEID (tabel per cel) (1)

Cel “Grensoverschrijdende tewerkstelling” (1,18% van de vaststellingen inzake sociale zekerheid)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	59	42,44
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	66	47,14
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	11	7,86
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	3	2,14
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	1	0,71
TOTAAL	140	100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v. (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Niet-inschrijving	50	797	7.077.585	5	1	243	54
Loonaangiften	15	358	3.586.227				
Waarvan ambtshalve aangiften*	1	1	488	—	—	—	—
Lonen schijnzelfstandigen	1	1	488				
Waarvan ambtshalve aangiften*	2	8	29.286	—	—	—	—
Bijzondere bijdrage en dubbel vakantiegeld	—	—	—	—	—	—	—
Regularisatie 22 quater	2	2	(4)—	—	—	—	—
Bedrieglijke onderwerping	—	—	—	1	—	1	—
TOTAAL	55	808	7.107.359	6	1	244	54
Bijdragen Bedrijfswagens	---	--- wagens	---	---	---	---	---

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht. (2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken) (3) de door de RSZ geregulariseerde bedragen worden niet aan de Sociale Inspectie meegedeeld

(*) Het eerste bedrag vertegenwoordigt het totaal aantal vastgestelde inbreuken, het aantal werknemers en bovendien de aangegeven lonen aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid. Het tweede bedrag vertegenwoordigt de vastgestelde inbreuken die ambtshalve werden geregulariseerd door de diensten van de Sociale Inspectie (t.t.z. zonder goedkeuring van de werkgever), door de aangifte aan de RSZ van de niet aangegeven werknemers en hun vergoedingen. Deze situatie doet zich voor wanneer de Sociale Inspectie over genoeg bewijselementen beschikt om een regularisatie door te voeren ingeval de werkgever is verdwenen of zich verzet tegen de regularisatie (de bedragen opgenomen binnen de “ambtshalve aangifte” dienen niet te worden opgeteld bij het eerste bedrag, zij zijn inbegrepen).

A 6 – SOCIALE ZEKERHEID (tabel per cel) (1)

Coördinatiecel (12,04% van de vaststellingen inzake sociale zekerheid)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	875	61,36
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	491	34,43
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	51	3,58
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	2	0,14
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	7	0,49
TOTAAL	1.426	100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v. (2)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Niet-inschrijving	362	839	2.714.089	43	1	78	1
Loonaangiften	37	46	241.189				
Waarvan ambtshalve aangiften*	---	---	---	---	---	---	---
Lonen schijnzelfstandigen							
Waarvan ambtshalve aangiften*	97	140	103.683	---	---	---	---
Bijzondere bijdrage en dubbel vakantiegeld	---	---	---	---	---	---	---
Regularisatie 22 quater	7	11	(4)---	---	---	---	---
Bedrieglijke onderwerping	---	---	---	---	---	---	---
TOTAAL	466	990	2.817.772	43	1	78	1
Bijdragen Bedrijfswagens	2	5 wagens	40.425	---	---	---	---

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht. (2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken) (3) de door de RSZ geregulariseerde bedragen worden niet aan de Sociale Inspectie meegedeeld

(*) Het eerste bedrag vertegenwoordigt het totaal aantal vastgestelde inbreuken, het aantal werknemers en bovendien de aangegeven lonen aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid. Het tweede bedrag vertegenwoordigt de vastgestelde inbreuken die ambtshalve werden geregulariseerd door de diensten van de Sociale Inspectie (t.t.z. zonder goedkeuring van de werkgever), door de aangifte aan de RSZ van de niet aangegeven werknemers en hun vergoedingen. Deze situatie doet zich voor wanneer de Sociale Inspectie over genoeg bewijselementen beschikt om een regularisatie door te voeren ingeval de werkgever is verdwenen of zich verzet tegen de regularisatie (de bedragen opgenomen binnen de “ambtshalve aangifte” dienen niet te worden opgeteld bij het eerste bedrag, zij zijn inbegrepen).

A 7 – Gevolgen gegeven door de RSZ aan de doorgestuurde voorstellen van regularisatie

Er bestaan verschillende mogelijkheden om de prestaties van de werknemers te regulariseren bij de sociale zekerheid:

1. De werkgever kan, op vraag van de Inspectie, zelf de prestaties regulariseren bij de sociale zekerheid. In dit geval regulariseert de RSZ de vooropgestelde prestaties.
2. De werkgever aanvaardt het voorstel tot regularisatie van de Sociale Inspectie. Dit voorstel, gemotiveerd en ondertekend door de werkgever, wordt verstuurd naar de RSZ.
3. De werkgever weigert (volledig of gedeeltelijk) (zie punt 2) het voorstel tot regularisatie van de Sociale Inspectie. Het voorstel tot regularisatie, gemotiveerd en ondertekend door de werkgever, wordt verstuurd naar de RSZ.

In de twee laatste gevallen, afhankelijk van de motivering van de regularisatie en de kans om eventueel gelijk te halen bij de Arbeidsrechtbank (gunstige of ongunstige rechtspraak), aanvaardt de RSZ volledig of gedeeltelijk het voorstel tot regularisatie.

Teneinde voldoende volledige inlichtingen te hebben betreffende de gevolgen gegeven aan de regularisaties door de RSZ, wordt 2010 als referentiejaar genomen. Het aantal van niet gekende gevolgen vermindert na verloop van tijd.

Opvolging van de regularisaties 2010 op datum van 28 mei 2013	Aantal regularisaties: loon	%	Bedrag van de regularisatie: loon	%	Aantal regularisaties: schijnzelfstandigen	%	Bedrag van de regularisatie: schijnzelfstandigen	%
Niet gekend	195	5,24	8.463.350,97	9,27	10	14,08	2.967.497,24	45,67
Regularisatie (door de RSZ)	1.063	28,59	41.456.067,21	45,42	25	35,21	1.719.988,61	26,47
Gedeeltelijke regularisatie door de RSZ	160	4,30	15.839.634,66	17,35	8	11,27	351.527,04	5,41
Geen regularisatie door de RSZ	205	5,51	5.367.284,30	5,88	16	22,54	1.297.816,12	19,98
Regularisatie door de werkgever	2.036	54,75	19.999.064,32	21,91	12	16,90	160.710,76	2,47
Weigering van machtiging door de gerechtelijke overheid	6	0,16	19.655,10	0,03	—	—	—	—
Regularisatie art. 22 quater	54	1,45	125.900,68	0,14				
TOTAAL	3.719	100,00 %	91.270.957,24	100,00 %	71	100,00 %	6.497.539,77	100,00 %

Opvolging van de regularisaties 2010 op datum van 28 mei 2013	Aantal regularisaties: Bijzondere bijdragen	%	Bedrag van de regularisatie: Bijzondere bijdragen	%	Aantal regularisaties: Bedrijfswagens	%	Bedrag van de regularisatie: Bedrijfswagens	%
Niet gekend	8	2,79	38.793,60	2,49	9	4,86	31.601,26	2,75
Regularisatie (door de RSZ)	51	17,83	569.184,28	36,48	47	25,41	380.468,99	33,11
Gedeeltelijke regularisatie door de RSZ	13	4,55	52.691,42	3,38	12	6,49	54.713,02	4,76
Geen regularisatie door de RSZ	11	3,85	73.061,65	4,68	6	3,24	29.765,29	2,59
Regularisatie door de werkgever	203	70,98	826.476,96	52,97	111	60,00	652.663,79	56,79
TOTAAL	286	100,00	1.560.207,91	100,00	185	100,00	1.149.212,35	100,00

Commentaar

Inzake sociale zekerheid worden de resultaten enerzijds weergegeven in een samenvattende tabel en anderzijds in een tabel voor elke cel afzonderlijk.

Hierdoor kan worden vastgesteld dat de cel “Basiswerking” 48,4% van de Pro Justitia’s en de strafrapporten opstelt en de cel “ECOSOC” 37% voor haar rekening neemt. Voor de cellen “Grote Ondernemingen”, en “Grensoverschrijdende tewerkstelling” is dat respectievelijk 2,4% en 2,4%.

Daar staat tegenover dat, voor wat het aantal regularisaties inzake sociale zekerheid betreft, de cel “Basiswerking” instaat voor 53,2%, de cel “Grote Ondernemingen” voor 22%, de cel “ECOSOC voor 15% en de coördinatiecel tenslotte voor 8,6% (van het algemeen totaal van de regularisaties).

Indien men echter de **bedragen** van de regularisaties, bekomen inzake sociale zekerheid, vergelijkt, stelt men vast dat de cel “Basiswerking” instaat voor 25% van het totale bedrag, de cel “Grote Ondernemingen” voor 57% terwijl de cel “ECOSOC slechts 7,3% inbrengt, de coördinatiecel haalt 3,1%.

Men kan dus besluiten dat de cel “ECOSOC sterk “repressief” werkt, aangezien zij verantwoordelijk is voor een aanzienlijk aandeel van de Pro Justitia’s en de strafrapporten inzake sociale zekerheid, wat zijn verklaring kan vinden in de moeilijkheid om de perioden van tewerkstelling van de onregelmatig tewerkgestelde werknemers precies te bepalen. Voor wat de regularisaties betreft en dus de inkomsten aan bijdragen aan de sociale zekerheidskassen, zijn deze voornamelijk te danken aan de cellen “Basiswerking” en “Grote Ondernemingen”, aangezien het bedrag van de door deze beide cellen bekomen regularisaties **samen oplopen** tot 82% van het totale bedrag van de regularisaties.

Wat betreft de gevolgen gegeven door de RSZ aan de voorstellen tot regularisatie, opgemaakt door de inspecteurs, is het belangrijk om op te merken dat ongeveer de helft van de regularisaties rechtstreeks door de werkgever aan de RSZ wordt aangegeven en de andere helft door onze dienst (via een formulier F33). Algemeen gesproken worden de voorstellen tot regularisatie met betrekking tot het **loon** daadwerkelijk gevolgd. Slechts 4,3% van de voorstellen leidt tot een herziening door de RSZ, 28,59% wordt integraal geregulariseerd; 5,51% maakt geen voorwerp uit van een regularisatie. We wijzen erop dat inzake de **schijnzelfstandigen** 22,54% geen voorwerp uitmaakt van een regularisatie door de RSZ.

Wanneer men de toestand op datum van 28 mei 2013 bekijkt (zie tabel hierboven) kan men aan de hand van de cijfers constateren dat in 2010 een **loon**regularisatie gemiddeld 24.541,80 € bedraagt.

Dit gemiddelde bedraagt 9.822,72 € wanneer de regularisatie wordt aangegeven door de werkgever en 42.348,12 € wanneer de aangifte gebeurt door de Sociale Inspectie. Daaruit kan besloten worden dat de regularisaties die rechtstreeks door de werkgever worden aangegeven over duidelijk lagere bedragen gaan dan diegene die door de Sociale Inspectie aan de RSZ worden aangegeven.

De gedeeltelijke herzieningen van de RSZ betreffen de regularisaties met een gemiddeld bedrag van 98.997,72 €. Het betreft voornamelijk regularisaties met betrekking tot de definitie van het loonbegrip.

Tot besluit, indien enkel de aan de RSZ onderworpen loonregularisaties in beschouwing worden genomen (met uitsluiting van wat door de werkgever is geregulariseerd) voor 2010, dan bekomt men het volgende resultaat (toestand op 14/05/2012):

	Aantal regularisaties aan de RSZ voorgesteld	%	Bedrag van de loonregularisaties	%
Niet gekend	195	12,01	8.463.350,97	11,90
Regularisatie (door de RSZ)	1063	65,50	41.456.067,21	58,29
Gedeeltelijke regularisatie door de RSZ	160	9,86	15.839.634,66	22,27
Afwezigheid van regularisatie door de RSZ	205	12,63	5.367.284,30	7,54
TOTAAL	1.623	100,00	71.126.337,14	100,00

We stellen op 28 mei 2013 vast dat 12,01% van de regularisaties van loonaangiften, opgesteld door de Sociale Inspectie in de loop van 2010, nog geen gekend gevolg hebben.

B – JAARLIJKSE VAKANTIE (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	1.841	61,35
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	1.066	35,52
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	74	2,47
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	20	0,66
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht		
TOTAAL	7,45 % (3)	3.001
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Betaling vakantiegeld bediende:							
- bij het vertrek	379	2.105	2.675.290	53	14	109	34
- op het ogenblik van de vakantie	394	10.106	5.635.082	18	3	43	5
Vakantiegeld arbeiders	279	2.831	—	1	—	17	—
Vakantieperiode en toekenning vakantiedagen	25	25	—	2	2	11	2
TOTAAL	1.077	15.067	8.310.372	74	19	180	41

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

C – SOCIALE DOCUMENTEN (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	7.640	65,34
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	1.444	12,35
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	1.961	16,77
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	72	0,62
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	576	4,93
TOTAAL	29,04 (3)	11.693
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Aantal geregulariseerde documenten	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Dimona	535	1.139	—	1.645	54	4.012	436
Personeelsregister, m.i.v. het speciaal personeelsregister	6	59	—	9	1	37	1
Aanwezigheidsregister	8	33	—	19	—	57	—
Individuele rekening	947	9.794	15.133	123	15	713	1.181
Arbeidsovereenkomst (student – huisarbeider)	13	63	—	151	2	317	2
TOTAAL	1.509	11.088	15.133	1.947	72	5.136	1.620

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

D – ARBEIDSONGEVALLEN (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	4.304	83,59
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	517	10,04
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	297	5,77
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	31	0,60
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht		
TOTAAL	12,79 % (3)	5.149
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
			P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Ontbreken verzekering	549	2.121	284	27	1.165	164
Niet-aangifte ongeval (of laattijdige aangifte)	15	16	12	2	14	2
TOTAAL	564	2.137	296	29	1.179	166

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie(voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

E – CONTROLE DEELTIJDSE ARBEID (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	1.969	55,51
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	328	9,25
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	946	26,67
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	39	1,10
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	265	7,47
TOTAAL	8,81 % (3)	3.547
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
			P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Afwijking van de werkroosters	67	383	265	15	405	29
Maatregel tot het bekendmaken van de werkroosters	265	458	681	23	1.165	42
TOTAAL	332	841	946	38	1.570	71

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

F – TEWERKSTELLING VAN BUITENLANDSE WERKNEMERS: Wet van 30 april 1999 (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	570	44,71
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	3	0,24
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	475	37,25
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	30	2,35
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	197	15,45
TOTAAL	3,17 % (3)	1.275
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal waarschuwingen	Aantal betrokken werknemers bij de waarschuwing	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
			P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Ontbreken arbeidsvergunning en illegale tewerkstelling	---	---	372	23	604	102
Ontbreken arbeidsvergunning maar legaal verblijf	3	3	100	6	168	9
Andere inbreuken	---	---	3	1	4	3
TOTAAL	3	3	475	30	776	114

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

G – ILLEGAAL VERBLIJF: Wet van 15 december 1980 (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	74	43,02
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	8	4,65
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	5	2,91
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	85	49,42
TOTAAL	0,43 % (3)	172
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal inbreuken met een regularisatie(4)	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
			P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Illegaal verblijf	—	—	6	4	6	4
Andere inbreuken	—	—	2	1	2	3
TOTAAL	---	---	8	5	8	7

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

(4) Bij illegaal verblijf heeft de Sociale Inspectie niet de mogelijkheid om de situatie te regulariseren; hij kan terzake alleen optreden door middel van een PJ of een strafrapport.

H- LIMOSA (wet van 27 december 2006) (1)

Aantal (2) vaststellingen "in orde"	58	37,42
Aantal (2) uitgevoerde regularisaties voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	29	18,71
Aantal (2) Pro Justitia's opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	53	34,19
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	4	2,58
Aantal (2) Pro Justitia's of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht	11	7,10
TOTAAL	0,38 % (3)	155
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Niet-aangifte van de werknemer of de stagiair door de werkgever	---	---	---	---	---	---	---
Niet-aangifte van de werknemer of de stagiair door de gebruiker	29	60	---	53	4	166	5
Niet-aangifte van de zelfstandige	---	---	---	---	---	---	---
TOTAAL	29	60	---	53	4	166	5

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

I – KINDERBIJSLAG (1)

Aantal (2) vaststellingen "in orde"	1.729	99,65	
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	6	0,35	
TOTAAL	4,31 % (3)	1.735	100,00 %

De Sociale Inspectie komt tussen ten behoeve van de werknemers om problemen aangaande de sector van de kinderbijslag, op te lossen.

J – ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING (1)

Aantal (2) vaststellingen "in orde"	524	48,70	
Aantal (2) gegeven waarschuwingen voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	543	50,46	
Aantal (2) Pro Justitia's opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	5	0,46	
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	4	0,38	
TOTAAL	2,67% (3)	1.076	100,00 %

De Sociale Inspectie komt tussen ten behoeve van de werknemers, voornamelijk voor het doen afleveren van de inlichtingsbladen om het recht op uitkeringen te openen in geval van ziekte.

- (1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.
- (2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).
- (3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

K – STRAFWETBOEK (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”	1	1,66
Aantal (2) Pro Justitia’s opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	7	11,67
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk	46	76,67
Aantal (2) Pro Justitia’s of strafrapporten opgesteld door een andere dienst gedurende een gezamenlijk uitgevoerde opdracht	6	10,00
TOTAAL	0,15 % (3)	60
		100,00 %

De voornaamste inbreuken

Inbreuken	Aantal regularisaties	Aantal betrokken werknemers bij de regularisaties	Bedragen (uitgedrukt in euro)	Aantal vastgestelde inbreuken d.m.v (1)		Aantal betrokken werknemers bij de inbreuk	
				P.J.	S.R.	P.J.	S.R.
Vermogensvoordeel op sociale bijdragen	9	245	1.107.115	—	10	—	67
Vermogensvoordeel op lonen	7	239	1.174.751	—	8	—	60
Artikel 433 quinquies	—	—	—	7	28	7	41
TOTAAL	16	484	2.281.867	7	46	7	168

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

L – DIENSTENCHEQUES – Wet van 20 juli 2001 (1)

Aantal (2) vaststellingen “in orde”		1	50
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk		1	50
TOTAAL	-- % (3)	2	100,00 %

M – VERHINDERING VAN TOEZICHT (1)

Aantal (2) Pro Justitia's opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk		160	92,49
Aantal (2) strafrapporten opgesteld voor een in deze materie vastgestelde inbreuk		4	2,31
Aantal (2) Pro Justitia's of strafrapporten, opgesteld door een andere dienst bij een gemeenschappelijke opdracht		9	5,20
TOTAAL	0,43 % (3)	173	100,00 %

(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

(2) Aantal per materie (voor een of meerdere inbreuken).

(3) % van vaststellingen ten opzichte van andere materies.

2. Controle buitenlandse ondernemingen (1)

Vaststellingen	Sociale zekerheid		Sociale documenten		Buitenlandse werknemers Wet van 30/04/1999		Zelfstandigen Wet van 19/02/1965		LIMOSA	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
In orde	241	42,36	62	84,93	41	85,42	26	92,86	391	65,60
Waarschuwingen	327	57,47	8	10,96	-	-	-	-	117	19,63
Pro Justitia	-	-	1	1,37	3	6,25	1	3,57	63	10,57
Strafrapporten	1	0,17	-	-	-	-	1	3,57	6	1,01
PJ of SR, opgesteld door andere dienst	-	-	2	2,74	4	8,33	-	-	19	3,19
TOTAAL	569	100,00 %	73	100,00 %	48	100,00 %	28	100,00 %	596	100,00 %

Inbreuken Wetgeving	Pro Justitia		Waarschuwingen - Regularisaties		Lonen
	Aantal inbreuken	Aantal werknemers	Aantal	Aantal betrokkenen	Bedragen
Sociale Zekerheid					
Afwezigheid van A1-A2(vroeger E.101 – E.102)	-	-	31	232	2.596.494
Verzoek aan de buitenlandse Sociale Inspectie tot intrekking niet- conforme A1 (vroeger E.101)	-	-	44	269	5.999.032
Afwezigheid A1 (vroeger E101 - regularisatie bij de Belgische Sociale Inspectie	-	-	253	911	
Sociale documenten					
Personeelsregister, aanwezigheidsregister, DIMONA	-	-	1	2	
Individuele rekening	1	45	7	55	
Wet van 30/04/1999					
Afwezigheid arbeidskaart – Onwettig verblijf	3	9	-	-	
Afwezigheid arbeidskaart – Wettig verblijf	-	-	-	-	
Andere inbreuken	-	-	-	-	
LIMOSA: geen verklaring					
Werknemers	37	95	61	183	
Zelfstandigen	10	10	27	27	
Gebruikers	23	50	34	131	

Worden beschouwd als “buitenlandse” ondernemingen: ondernemingen die niet onderworpen zijn aan de Belgische sociale zekerheid (detachering van werknemers). Wanneer een onderneming met zetel in het buitenland onderworpen is aan de Belgische sociale zekerheid wordt zij beschouwd als een Belgische onderneming.
(1) In functie van de datum van het einde van de opdracht.

3. Resultaten van de controles per nationaliteit

Buitenlandse zelfstandigen – Wet 19/02/1965

(In de onderstaande tabellen, worden enkel de belangrijkste betrokken nationaliteiten opgenomen).

Land	Aantal gecontroleerde personen	Aantal personen in overtreding
Bangladesh	13	4
Brazilië	19	9
China - Volksrepubliek	51	6
Egypte – Arabische Republiek	4	2
Indië	22	3
Irak	4	3
Israël	2	2
Marokko	32	6
Pakistan	32	6
Turkije	66	6
28 andere landen	63	10

N.B.: Het verschil tussen de kolommen “Aantal gecontroleerde personen” en “Aantal personen in overtreding” zijn de gevallen “in orde”.

Onwettig verblijf – Wet 15/12/1980

(In de onderstaande tabellen, worden enkel de belangrijkste betrokken nationaliteiten opgenomen).

Land	Aantal gecontroleerde personen	Aantal personen in overtreding
Albanië	9	1
Brazilië	2	2
China - Volksrepubliek	36	0
Congo	5	3
Marokko	17	4
Pakistan	14	1
15 andere landen	30	3

N.B.: Het verschil tussen de kolommen “Aantal gecontroleerde personen” en “Aantal personen in overtreding” zijn de gevallen “in orde”.

Buitenlandse werknemers – Wet 30/04/1999

(In de onderstaande tabellen, worden enkel de belangrijkste betrokken nationaliteiten opgenomen).

Land	Aantal gecontroleerde personen	Geen arbeidskaart Wettig verblijf	Geen arbeidskaart Onwettig verblijf
Afghanistan	70	2	12
Zuid-Afrika - Republiek	23	-	-
Albanië	40	1	9
Algerije	116	2	39
Angola	40	-	-
Argentinië	23	-	-
Bangladesh	33	-	8
Brazilië	201	31	68
Kameroen	35	-	4
Canada	23	-	-
China - Volksrepubliek	212	11	30
Congo	40	-	1
Ivoorkust	22	1	-
Egypte – Arabische Republiek	28	-	10
Ecuador	23	1	8
Verenigde Staten	47	-	13
Ghana	139	-	3
Guinea	51	-	1
Indië	142	-	43
Irak	51	-	7

Marokko	392	8	67
Moldavië	34	-	15
Népal	37	1	3
Nigeria – Federale Republiek	42	3	4
Pakistan	113	3	30
Rusland (Federatie)	61	6	6
Servië	34	-	3
Syrië (Arabische Republiek)	47	-	26
Tanzania – Verenigde Republiek	26	-	-
Thailand	37	-	2
Turkije	343	11	60
49 andere landen	406	8	84

N.B.: Het verschil tussen de kolommen “gecontroleerd” en “in overtreding” zijn de gevallen “in orde”.

Opvolging van inbreuken, vastgesteld in pro justitia (toestand april 2013)

1. Algemene bepalingen

De door de sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie opgestelde processen-verbaal (afgekort P.J.) worden aan de Arbeidsauditeur toegestuurd. Deze beslist over het gevolg dat aan de processen-verbaal gegeven wordt. Er zijn volgende mogelijkheden:

1.1. Seponeren

Het komt voor dat de Arbeidsauditeur geen verder gevolg geeft aan een proces-verbaal omdat:

- de strafvordering intussen verjaard is of ze beëindigd is als gevolg van het overlijden van de overtreder;
- de inbreuk onvoldoende bewezen werd of een vormgebrek vertoonde met de nietigheid van het proces-verbaal tot gevolg;
- hij het niet wenselijk acht om een vervolging in te stellen, bv. omdat de toestand werd rechtgezet en er te goeder trouw werd gehandeld (voorbeeld: geen antecedenten).

N.B.: Het seponeren wegens gebrek aan opportuniteit hangt af van de beoordeling van de

Arbeidsauditeur volgens bepaalde criteria zoals de aard en de ernst van de inbreuk, de persoon van de overtreder en het vergoeden van de slachtoffers (regularisatie van de toestand). De beoordeling van deze criteria past in het kader van een strafrechtelijk beleid uitgewerkt door elk gerechtelijk arrondissement.

1.2. Minnelijke schikking

De overtreder heeft de toestand geregulariseerd (hij heeft, bijvoorbeeld na een proces-verbaal voor inbreuken op de sociale documenten, de sociale documenten opgemaakt). De Auditeur stelt dan de betaling van een som als een minnelijke schikking voor; de betaling ervan beëindigt de strafvordering en verhindert dat de overtreder gedagvaard wordt voor de correctionele rechtbank.

1.3. Administratieve geldboeten

Met ingang van 1 juli 2011 zijn de modaliteiten inzake administratieve vervolging bepaald in artikel 69 van het Sociaal Strafwetboek.

Krachtens deze bepaling kan de directeur-generaal van de Directie van de Administratieve Geldboeten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg, voor wat betreft de inbreuken die gestraft worden met een sanctie van niveau 1, bedoeld in Boek 2 van het Sociaal Strafwetboek, op eigen initiatief beslissen tot ofwel het opleggen van een administratieve geldboete, ofwel een beslissing tot schuldigverklaring nemen, ofwel het dossier zonder gevolg klasseren.

Diezelfde ambtenaar is gemachtigd om een administratieve geldboete op te leggen wanneer de Arbeidsauditeur afziet van de vervolging van de dader van een inbreuk die bestraft wordt met een sanctie van niveau 2, 3 of 4 en die vermeld is in Boek 2.

Met ingang van 1 juli 2011 geldt de mogelijkheid voor het opleggen van administratieve geldboeten ook voor inbreuken die onder de bevoegdheid vallen van de Sociale Inspectie, die er voorheen niet onder vielen. Momenteel blijven aan deze mogelijkheid hoofdzakelijk alleen de inbreuken onttrokken die te maken hebben met mensenhandel en inbreuken met betrekking tot wetgeving aangaande onwettelijk verblijf en buitenlandse zelfstandigen. Bovendien stelt artikel 71 van het Sociaal Strafwetboek dat *“De strafvervolging de toepassing van een administratieve geldboete uitsluit, zelfs als ze afgesloten wordt met een vrijspraak. De minnelijke schikking, de bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216 ter van het Wetboek van strafvordering of de rechtsvordering die uitgaat van het openbaar ministerie krachtens artikel 138bis, § 2, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek sluiten eveneens de toepassing van een administratieve geldboete uit”*.

We wijzen er wel op dat de hierna vermelde tabellen nog geen weergave bieden van de uitbreiding van de administratieve geldboeten naar nieuwe materies, aangezien dit jaarverslag de gevolgen weergeeft van de inbreuken die in 2008, 2009 en 2010 werden vastgesteld door middel van een Pro Justitia.

We herinneren bovendien aan het feit dat de Afdeling van de Juridische Studiën en de Documentatie eveneens de mogelijkheid heeft om geen administratieve geldboete op te leggen bijvoorbeeld wegens een vormgebrek, een inbreuk die onvoldoende bewezen is, faillissement van de firma, ...

1.4. Veroordeling

In geval het Openbaar Ministerie (de Arbeidsauditeur) de overtreder dagvaardt voor de correctionele rechtbank, kan de rechter een geldboete en/of gevangenisstraf opleggen, al dan niet voorwaardelijk.

1.5. Vrijspraak

De rechter van de correctionele rechtbank kan de geverbaliseerde vrijspreken.

1.6. Opslorping – Opschorting van uitspraak – Andere

De vastgestelde inbreuken kunnen worden “opgeslorpt” door andere, zwaardere inbreuken. De rechter kan, rekening houdend met de omstandigheden ingeroepen door de veroordeelde, zich beperken tot een opschorting en zelfs een eenvoudig schuldoordeel uitspreken indien de redelijke termijn werd overschreden.

2. Strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen

Vanaf 2 juli 1999, datum van inwerkingtreding van de wet van 4 mei 1999 (B.S. 22/06/1999), kunnen de inbreuken, vastgesteld door de Sociale Inspectie, onder bepaalde voorwaarden aanleiding geven tot de veroordeling van de rechtspersoon zelf die optreedt als werkgever.

Vanaf midden 1999 dienen de sociaal controleurs en inspecteurs van de Sociale Inspectie dus een grondig onderzoek te doen om vast te stellen wie verantwoordelijk is voor de vastgestelde inbreuken, de natuurlijke persoon en/of de rechtspersoon.

In de praktijk betekent dit dat een Pro Justitia dient gericht te zijn zowel aan de werkgever – rechtspersoon – als aan de fysieke persoon (bijvoorbeeld: de gerant van een onderneming of de persoon belast met het dagelijks beheer) en dat de sociaal controleur of inspecteur zo nauwkeurig mogelijk de verantwoordelijkheid en de respectievelijke belangen dient te beschrijven alsook het aandeel van de twee categorieën in de aangeklaagde feiten. Dit is allesbehalve een gemakkelijke opdracht, mede gezien de talrijke bijkomende vereisten die de Arbeidsauditeurs stellen m.b.t. het afnemen van verhoren.

3. Statistieken: opvolging van inbreuken, vastgesteld in Pro Justitia

Hieronder vindt u de gerechtelijke, administratieve en geldelijke gevolgen, gegeven aan de Pro Justitia's, opgesteld in 2008, 2009 en 2010.

Het gaat hier om de effectieve datum waarop de Pro Justitia werd opgesteld en niet meer, zoals in hoofdstuk IV, de datum van het definitief afsluiten van het dossier.

Om beroep te kunnen doen op informatie die voldoende volledig is aangaande de gevolgen die aan de Pro Justitia's werden gegeven, is het niet aangewezen om te recente P.J. in beschouwing te nemen, aangezien het aantal niet gekende gevolgen progressief afneemt naarmate de tijd verstrijkt.

Indien men de gevolgen van de in 2008 opgestelde PJ, gekend in de maand mei 2011 (zie jaarverslag 2010), vergelijkt met de in april 2013 gekende gevolgen betreffende diezelfde PJ, dan stellen we vast dat we

inzake **sociale zekerheid** evolueren van **49%** naar **63,7%** gekende gevolgen,
inzake **sociale documenten** van **52,4%** naar **65%** gekende gevolgen,
inzake **deeltijdse arbeid** van **55%** naar **68,7%** gekende gevolgen,
inzake **buitenlandse werknemers** van **40%** naar **59%** gekende gevolgen.

Gevolgen van de inbreuken vastgesteld in Pro Justitia in 2008 (april 2013) (met uitsluiting van de inbreuken opgenomen in een strafrapport)

A. Gekend gerechtelijk gevolg (1)

	Sociale zekerheid	% (1)	Sociale documen- ten	% (1)	Arbeids- ongeval- len	% (1)	Deeltijdse arbeid	% (1)	Jaarlijkse vakantie	% (1)	Buitenl. werkn.	% (1)	Illegaal verblijf	% (1)	Buitenl. zelfst.	% (1)	Verhin- dering van toezicht	% (1)
Veroordeling	51	25,0	141	11,77	22	17,6	40	5,76	12	30,77	76	21,65	1	25	1	9,1	28	13,73
Min. schikking	-	-	-	-	4	3,20	41	5,90	-	-	3	0,86	-	-	-	-	1	0,49
Vrijspraak	5	2,45	7	0,58	3	2,40	2	0,28	1	2,55	6	1,71	1	25	-	-	5	2,45
Bemiddeling in strafzaken	1	0,49	1	0,08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Seponering – Auditoraat (4)	141	69,12	1.011	84,40	90	72,0	586	84,32	25	64,10	243	69,23	2	50	7	63,63	168	82,35
Opslorping – opschorting uitspraak – Andere	6	2,94	38	3,17	6	4,80	26	3,74	1	2,56	23	6,55	-	-	3	27,27	2	0,98
TOTAAL	204	100	1.198	100	125	100	695	100	39	100	351	100	4	100	11	100	204	100

B. Gekende administratieve gevolgen (2)

Admin. Geldboete	-	-	540	63,45	-	-	336	70,44	-	-	109	54,23	-	-	-	-	27	20,93
Seponering – A.G.	-	-	311	36,55	-	-	141	29,56	-	-	92	45,77	-	-	-	-	102	79,07
TOTAAL	-	-	851	100	-	-	477	100	-	-	201	100	-	-	-	-	129	100

C. Samenvatting (3)

Gekende gevolgen	204	63,75	1.038	64,96	125	54,6	586	68,7	39	59,2	309	59,2	4	28,57	11	18,65	165	70,2
Niet gekende gevolgen	116	36,25	560	35,04	104	45,4	267	31,3	28	40,8	213	40,8	10	71,43	48	81,35	70	29,8
TOTAAL	320	100	1.598	100	229	100	853	100	67	100	522	100	14	100	59	100	235	100

(1) % ten opzichte van de gekende gerechtelijke gevolgen.

(2) % ten opzichte van de gekende administratieve gevolgen.

(3) % ten opzichte van het totaal aantal PJ.

(4) Mbt de wetgevingen waar een administratieve boete is voorzien, gaat het over het aantal PJ, geseponerd door de Auditeur en doorgestuurd naar de dienst van de administratieve geldboeten.

(5) Mbt de wetgevingen waar een administratieve boete is voorzien, zijn ook de seponeringen door de Auditeur opgenomen die nog geen gekend gevolg hebben als "administratieve geldboete".

D. Geldelijke gevolgen van de in Pro Justitia vastgestelde inbreuken in 2008

Wetgeving	Bedrag van de strafrechtelijke veroordelingen	Bedrag van de minnelijke schikkingen	Bedrag van de administratieve geldboeten
Arbeidsongevallen	175.547	3.501	--
Sociale documenten	2.385.093	105.101	865.535
Buitenlandse zelfstandige – Wet van 19/02/1965	2.200	--	--
LIMOSA – Wet van 27/12/2006	10.500	1.500	22.950
Sociale zekerheid	1.520.965	13.931	--
Verhinderend van toezicht	219.855	1.500	39.600
Deeltijdse arbeid - werkrooster	466.840	38.700	308.339
Buitenlandse werknemer – Wet van 30/04/1999	2.321.895	7.751	289.115
Jaarlijkse vakantie	16.274	--	--
TOTAAL	7.119.169	171.984	1.525.539

Gevolgen van de inbreuken vastgesteld in Pro Justitia in 2009 (april 2013) (met uitsluiting van de inbreuken opgenomen in een strafrapport)

A. Gekend gerechtelijk gevolg (1)

	Sociale zekerheid	% (1)	Sociale documen- ten	% (1)	Arbeids- ongeval- len	% (1)	Deeltijdse arbeid	% (1)	Jaarlijkse vakantie	% (1)	Buitenl. werkn.	% (1)	Illegaal verblijf	% (1)	Buitenl. zelfst.	% (1)	Verhin- dering van toezicht	% (1)
Veroordeling	43	18,7	168	13,96	20	16,95	52	9,40	11	15,94	75	24,19	1	25	1	3,45	34	15,38
Min. schikking	5	2,17	48	3,99	2	1,69	16	2,90	-	-	4	1,29	-	-	-	-	4	1,81
Vrijspraak	5	2,17	8	0,67	1	0,85	2	0,36	-	-	3	0,97	-	-	6	20,69	4	1,81
Bemiddeling in strafzaken	-	-	-	-	1	0,85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Seponering – Auditoraat (4)	170	73,92	944	78,47	186	72,88	455	82,28	54	78,26	210	67,74	3	75	20	68,96	171	77,38
Opslorping – opschorting uitspraak – Andere	7	3,04	35	2,91	8	6,78	28	5,06	4	5,8	18	5,81	-	-	2	6,90	8	3,62
TOTAAL	230	100	1203	100	218	100	553	100	69	100	310	100	4	100	29	100	221	100

B. Gekende administratieve gevolgen (2)

Admin. Geldboete	-	-	413	61,28	-	-	242	74,23	-	-	97	59,51	-	-	-	-	24	22,43
Seponering – A.G.	-	-	261	38,72	-	-	84	25,77	-	-	66	40,49	-	-	-	-	83	77,57
TOTAAL	-	-	674	100	-	-	326	100	-	-	163	100	-	-	-	-	107	100

C. Samenvatting (3)

Gekende gevolgen	230	61,2	933	58,4	118	56,0	424	57,1	69	67,7	263	55,5	4	18,2	29	34,1	157	62,3
Niet gekende gevolgen	146	38,8	666	41,6	93	44,0	319	42,9	33	32,3	211	44,5	18	81,8	56	65,9	95	37,7
TOTAAL	376	100	1599	100	211	100	743	100	102	100	474	100	22	100	85	100	252	100

(1) % ten opzichte van de gekende gerechtelijke gevolgen.

(2) % ten opzichte van de gekende administratieve gevolgen.

(3) % ten opzichte van het totaal aantal PJ.

(4) Mbt de wetgevingen waar een administratieve boete is voorzien, gaat het over het aantal PJ, geseponerd door de Auditeur en doorgestuurd naar de dienst van de administratieve geldboeten.

(5) Mbt de wetgevingen waar een administratieve boete is voorzien, zijn ook de seponeringen door de Auditeur opgenomen die nog geen gekend gevolg hebben als "administratieve geldboete".

D. Geldelijke gevolgen van de in Pro Justitia vastgestelde inbreuken in 2009

Wetgeving	Bedrag van de strafrechtelijke veroordelingen	Bedrag van de minnelijke schikkingen	Bedrag van de administratieve geldboeten
Arbeidsongevallen	270.880	1.750	--
Strafwetboek	55.500	--	--
Sociale documenten	2.850.014	78.550	654.063
Buitenlandse zelfstandige – Wet van 19/02/1965	100	--	--
LIMOSA – Wet van 27/12/2006	10.001	750	22.063
Sociale zekerheid	960.214	3.751	--
Onwettelijk verblijf	33.000	--	--
Verhinderend van toezicht	683.312	4.250	38.160
Deeltijdse arbeid - werkrooster	275.863	15.900	183.645
Buitenlandse werknemer – Wet van 30/04/1999	2.027.671	9.800	236.283
Jaarlijkse vakantie	19.018	--	--
TOTAAL	7.185.573	114.751	1.134.214

Gevolgen van de inbreuken vastgesteld in Pro Justitia in 2010 (april 2013) (met uitsluiting van de inbreuken opgenomen in een strafrapport)

A. Gekend gerechtelijk gevolg (1)

	Sociale zekerheid	% (1)	Sociale documen- ten	% (1)	Arbeids- ongeval- len	% (1)	Deeltijdse arbeid	% (1)	Jaarlijkse vakantie	% (1)	Buitenl. werkn.	% (1)	Illegaal verblijf	% (1)	Buitenl. zelfst.	% (1)	Verhin- dering van toezicht	% (1)
Veroordeling	29	11,69	120	9,07	15	9,68	41	5,81	6	14,29	62	21,01	-	-	-	-	26	18,06
Min. schikking	6	2,43	61	4,61	5	3,22	20	2,83	1	2,38	3	1,02	-	-	2	18,18	-	-
Vrijspraak	1	0,4	9	0,68	2	1,29	4	0,57	-	-	4	1,36	-	-	1	9,09	2	1,39
Bemiddeling in strafzaken	1	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Seponering – Auditoraat (4)	209	84,28	1.089	82,31	125	80,65	605	85,69	32	76,19	219	74,24	2	100	8	72,73	115	79,86
Opslorping – opschorting uitspraak – Andere	2	0,8	44	3,33	8	5,16	36	5,10	3	7,14	7	2,37	-	-	-	-	1	0,69
TOTAAL	248	100	1.323	100	155	100	706	100	42	100	295	100	2	100	11	100	144	100

B. Gekende administratieve gevolgen (2)

Admin. Geldboete	-	-	421	70,76	-	-	296	81,32	-	-	82	61,65	-	-	-	-	11	25
Seponering – A.G.	-	-	174	29,24	-	-	68	18,68	-	-	51	38,35	-	-	-	-	33	75
TOTAAL	-	-	595	100	-	-	364	100	-	-	133	100	-	-	-	-	44	100

C. Samenvatting (3)

Gekende gevolgen	248	64,58	829	46,29	155	62,25	465	46,64	42	67,74	209	43,54	2	11,77	11	21,15	73	38,22
Niet gekende gevolgen	136	35,42	962	53,71	94	37,75	532	53,36	20	32,26	271	56,46	15	88,23	41	78,85	118	61,78
TOTAAL	384	100	1.791	100	249	100	997	100	62	100	480	100	17	100	52	100	191	100

(1) % ten opzichte van de gekende gerechtelijke gevolgen.

(2) % ten opzichte van de gekende administratieve gevolgen.

(3) % ten opzichte van het totaal aantal PJ.

(4) Mbt de wetgevingen waar een administratieve boete is voorzien, gaat het over het aantal PJ, geseponeerd door de Auditeur en doorgestuurd naar de dienst van de administratieve geldboeten.

(5) Mbt de wetgevingen waar een administratieve boete is voorzien, zijn ook de seponeringen door de Auditeur opgenomen die nog geen gekend gevolg hebben als "administratieve geldboete".

D. Geldelijke gevolgen van de in Pro Justitia vastgestelde inbreuken in 2010 – Toestand april 2013

Wetgeving	Bedrag van de strafrechtelijke veroordelingen	Bedrag van de minnelijke schikkingen	Bedrag van de administratieve geldboeten
Arbeidsongevallen	29.881	3.950	---
Strafwetboek	55.000	---	---
Sociale documenten	1.630.783	68.900	687.876
Buitenlandse zelfstandige – Wet van 19/02/1965	---	300	---
LIMOSA – Wet van 27/12/2006	1.650	125	43.259
Sociale zekerheid	567.178	6.300	---
Verhinderings van toezicht	239.250	---	19.960
Deeltijdse arbeid - werkrooster	621.181	17.150	213.708
Buitenlandse werknemer – Wet van 30/04/1999	987.759	1.525	130.983
Jaarlijkse vakantie	36.200	600	---
TOTAAL	4.168.882	98.850	1.095.786

Bijzondere statistieken voor de landbouwsector

Krachtens de bepalingen van de artikelen 26 en 27 van de het verdrag n° 129 betreffende de Arbeidsinspectie in de landbouw, aangenomen op 25 juni 1969, bevat dit hoofdstuk de statistieken betreffende enerzijds het aantal werkgevers en werknemers, tewerkgesteld in de **landbouwsector**, die aan de Belgische sociale wetgeving onderworpen zijn, en anderzijds de resultaten van de onderzoeken die in 2012 door de Sociale Inspectie in deze sector werden uitgevoerd.

1. Aantal werkgevers en werknemers uit de landbouwsector, onderworpen aan de sociale zekerheid⁴⁰

We merken op dat de gegevens in de hieronder vermelde tabel betreffende de landbouwsector vervat zijn in de statistieken van de globale tabel van de RSZ met het aantal werkgevers en werknemers van alle sectoren, onderworpen aan de Belgische sociale zekerheid en die hoger vermeld is in punt 3 van hoofdstuk I van dit jaarverslag (nationale statistieken op 31 december 2011).

⁴⁰ RSZ-statistieken – Publicaties: <http://www.rsz.fgov.be/nl/statistieken/publicaties/loontrekkende-tewerkstelling>, geconsulteerd in mei 2013

Aantal werkgevers	4.706	
Aantal werknemers	22.461	Op 30 juni 2011
	14.036	Op 31 december 2011

De aandacht moet gevestigd worden op het feit dat de landbouwsector slechts één procent bedraagt van het totaal aantal werkgevers en dat de activiteit seizoensgebonden is.

2. Resultaten van de onderzoeken in de landbouwsector in 2012

De onderstaande tabellen vermelden voor de betrokken sector de vastgestelde inbreuken, de gegeven waarschuwingen, de opgestelde Pro Justitia's en de aan de RSZ overgemaakte regularisaties.

Materie	Aantal onderzoeken	Aantal vaststellingen	In orde	Aantal waarschuwingen - regularisaties	Aantal Pro Justitia's	Aantal strafrapporten	Aantal personen betrokken bij een Pro Justitia	Aantal geregulariseerde personen	Aantal gecontroleerde personen
Arbeidsongevallen	117	125	107	7	11	0	29	7	1.669
Mensenhandel	1	1	–	–	1	–	1	–	13
Sociale Documenten	354	364	273	41	48	2	220	377	3.586
Dimona	52	316	263	12	40	1	173	54	404
Buitenlandse zelfstandige – W. 19/02/1965	3	5	2	0	2	1	1	0	3
Limosa – W.27/12/2006	3	3	2	0	1	0	7	0	9
Sociale Zekerheid	295	328	203	91	32	2	52	860	3.446
Onwettig verblijf – W. 15/12/1980	4	4	1	0	3	–	–	–	17
Deeltijdse arbeid - werkroosters	44	42	31	3	8	0	16	3	131
Buitenlandse werknemer – W.30/04/1999	158	162	133	2	26	1	74	2	901
Jaarlijkse vakantie	56	59	41	15	3	0	0	129	1.098
Verhinderend van toezicht	1	1	–	–	1	–	1	–	1

Geregulariseerde bedragen inzake sociale zekerheid

	Aantal regularisaties	Antal gecontroleerde werknemers	Bedragen
Lonen	89	639	637.115
Schijnzelfstandigen	1	1	33.176
Regularisatie 22ter	2	3	51.777
Bedrieglijke onderwerping	4	4	–

Geregulariseerde bedragen inzake vakantiegeld

	Aantal regularisaties	Antal gecontroleerde werknemers	Bedragen
Betaling vakantiegeld bediende	1	1	1.433

Bijzondere opdrachten

1. Inlichtingen overgemaakt aan andere diensten

De Sociale Inspectie signaleert aan de bevoegde autoriteiten mogelijke onregelmatigheden waarvan de vaststelling buiten haar bevoegdheid valt en waarvan zij tijdens de uitvoering van haar controleopdrachten kennis neemt. Inlichtingen overgemaakt aan andere diensten in 2012:

Bevoegde instellingen	Voorwerp van de kennisgeving	Aantal inlichtingen	Aantal personen*
Federale overheidsdienst Werkgelegenheid, arbeid en sociaal Overleg (*)	Mogelijke inbreuken op de arbeidswetgeving	18	-
	Mogelijke inbreuken betreffende lonen, premies enz.	25	-
	Aan de I.O gelijkwaardige documenten	1	2
Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (*)	Informatie art. 30bis	49	-
Rijksdienst voor Pensioenen	Mogelijke inbreuken op de pensioenwetgeving	12	12
Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening	Mogelijke inbreuken op de werkloosheidsregl	206	221
Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering	Mogelijke inbreuken op de ziekteverzekering	78	-
Rijksinstituut voor Sociale Verzekering der Zelfstandigen	Mogelijke inbreuken op het sociaal statuut der zelfstandigen	264	-
Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en energie	Mogelijk sluiwerk met handels- of ambachtskarakter	37	-
Federale overheidsdienst Financiën	/		
Directe belastingen	Mogelijke fiscale fraude	62	411
B.T.W.(*)	Mogelijke onregelmatigheden bij het uitvoeren van bouwwerken (hulp door derden)	15	-
Buitenlandse instellingen	Tewerkstelling in België van werknemers, tewerkgesteld door een buitenlandse firma	23	370

* Het aantal personen wordt slechts vermeld wanneer het gaat om inlichtingen over werknemers die bij naam worden genoemd (bij de RVA of bij de RIZIV).

2. Artikel 17 van het koninklijk besluit van 28 november 1969

Artikel 17 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 bepaalt dat bepaalde werkgevers uit de openbare en socioculturele sector en de organisatoren van sportmanifestaties onder bepaalde voorwaarden kunnen genieten van een vrijstelling van sociale bijdragen voor specifieke categorieën van werknemers. De voorwaarden zijn de volgende:

- De werknemer mag niet gedurende 25 werkdagen tewerkgesteld zijn in het kader van artikel 17;
- De werkgevers die gebruik wensen te maken van artikel 17 dienen voorafgaandelijk de tewerkstellingen aangeven bij de directie-generaal Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid.

Hoewel de werknemer niet onderworpen is aan de sociale zekerheid, heeft hij toch recht op een zekere sociale dekking (minimumloon, arbeidsongevallenverzekering, ...).

De betrokken werkgevers zijn onder andere: het Rijk, de Gemeenschappen, de Gewesten, de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, de verenigingen zonder winstoogmerk en de vennootschappen met een sociaal oogmerk, de door een Ministerie van Onderwijs of een Gemeenschapsministerie erkende organisaties en de inrichtende machten van scholen gesubsidieerd door een Gemeenschap.

De betrokken werknemers zijn onder andere de verantwoordelijken, de huismeesters, de monitoren, de opzichters en de animatoren van socio-culturele en sportactiviteiten.

Voor het jaar 2012 zien de cijfergegevens eruit als volgt:

Aantal betrokken werkgevers	771
Aantal betrokken werknemers	25.415
Totaal aantal aangegeven dagen	294.998
Aantal dagen boven de grens van 25 dagen (bij 1 of méér werkgevers)	1.304
Aantal werknemers betrokken bij de overschrijding van de grens van 25 dagen	45

Ter herinnering, sedert april 2010 maakt een “Webapplicatie” het de werkgevers mogelijk om zelf de prestaties onder “artikel 17” in te voeren. De werkgever wordt er onmiddellijk van op de hoogte gebracht indien een werknemer de grens van 25 dagen overschrijdt.

BI

Wetten en besluiten die onder de bevoegdheid van de Sociale inspectie vallen

De lezer kan hieronder de lijst vinden van de belangrijkste wettelijke en reglementaire bepalingen waarop de Sociale Inspectie toezicht houdt.

1. Arbeidsongevallen

- Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 (B.S. 24/04/1971).
- Koninklijk besluit van 25 oktober 1971 tot uitbreiding van het toepassingsgebied en tot vaststelling van de bijzondere regels in verband met de toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 (B.S. 04/11/1971).
- Koninklijk besluit van 8 januari 2006 houdende vaststelling van de bijzondere regelen inzake de toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 op buitenlandse werkgevers die bepaalde werknemers tewerkstellen die gelijktijdig zijn tewerkgesteld bij een Belgische werkgever die behoort tot dezelfde groep (B.S. 20/02/2006).

- Koninklijk besluit van 23 december 2008 tot uitvoering van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 in verband met de onevenredig verzwaarde risico's (B.S. 30/12/2008), gewijzigd door het koninklijk besluit van 4 december 2012 met dezelfde titel (B.S. 11/12/2012).
- Ministerieel besluit van 5 maart 2003 betreffende het bedrag van de administratieve geldboetes bedoeld in artikel 91bis van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 (B.S. 06/05/2003).

2. Kinderbijslag voor loonarbeiders

- Gecoördineerde wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders (koninklijk besluit van 19 december 1939 tot samenvatting van de wet van 4 augustus 1930 betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders, art. 143, 144, 145 en 149) (B.S. 22/12/1939), gewijzigd door de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (B.S. 30/03/2012).

- Ministerieel besluit van 12 juni 1974 waarbij de inspecteurs en de adjunct-inspecteurs van de Sociale Inspectie belast worden met het toezicht op de uitvoering van de samengeordende wetten (B.S. 02/07/1974). Zij worden meer bepaald belast met de opdracht na te gaan of alle werkgevers, die verplicht zijn zich aan te sluiten bij een compensatiekas of bij de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers, deze verplichting nakomen voor al het tewerkgestelde personeel.

3. Ziekte- en invaliditeitsverzekering

- Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994 (B.S. 27/08/1994), gewijzigd door de wet van 15 februari 2012 tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en van het Sociaal Strafwetboek (B.S. 08/03/2012).

Deze wet van 15 februari 2012 wijzigt artikel 169 van de hoger vermelde wet van 14 juli 1994 en bepaalt nu dat “de inbreuken op de bepalingen van deze wet, zijn uitvoeringsbesluiten en verordeningen en de overeenkomsten en akkoorden afgesloten krachtens dezelfde wet, worden opgespoord en vastgesteld overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek.

De sociaal inspecteurs, bedoeld in artikel 16, 1°, van het Sociaal Strafwetboek, beschikken over de in de artikelen 23 tot 39 van het Sociaal Strafwetboek bedoelde bevoegdheden wanneer zij, ambtshalve of op verzoek, optreden in het kader van hun opdracht tot informatie, bemiddeling en toezicht inzake de naleving van de bepalingen van deze wet, zijn uitvoeringsbesluiten en verordeningen en van de overeenkomsten en akkoorden afgesloten krachtens dezelfde wet. De inbreuken worden bestraft overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek...”.

4. Sociale documenten en sociale identiteitskaart

- Koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten (B.S. 02/12/1978).
- Koninklijk besluit van 30 april 2007 betreffende het bijhouden van een register voor werktijdregeling in de ondernemingen die onder het paritair comité voor het hotelbedrijf ressorteren (B.S. 03/07/2007).

- Koninklijk besluit van 30 september 1980 (B.S. 21/10/1980 - Erratum B.S. 07/11/1980) tot aanwijzing van de ambtenaren en beambten belast met het toezicht op de uitvoering van het koninklijk besluit nr. 5 en van zijn uitvoeringsbesluiten.
- Koninklijk besluit van 8 augustus 1980 betreffende het bijhouden van sociale documenten (B.S. 27/08/1980).
- Koninklijk besluit van 18 februari 1983 tot vaststelling van de regels voor het bijhouden en bewaren van de sociale documenten van de erkende havenarbeiders (B.S. 17/03/1983).
- Koninklijk besluit van 17 juni 1983 waarbij bepaalde categorieën van werkgevers worden onttrokken aan de verplichting tot het bijhouden van een personeelsregister, opgelegd bij art. 4 §1, 1° van het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten (B.S. 12/07/1983).
- Koninklijk besluit van 30 november 1983 houdende vaststelling van de regels voor het bijhouden en bewaren van een aanwezigheidsregister in de diamantnijverheid (B.S. 22/12/1983).
- Ministerieel besluit van 10 januari 1984 houdende vaststelling van het model van het aanwezigheidsregister in de diamantnijverheid (B.S. 13/01/1984).
- Koninklijk besluit van 17 juni 1994 betreffende het bijhouden van een aanwezigheidsregister (B.S. 25/06/1994). Het betreft bepaalde activiteitssectoren. De voorwaarden en modaliteiten van geldigheidsverklaring zijn vastgelegd bij koninklijk besluit.
- Ministerieel besluit van 24 juni 1994 tot bepaling van de voorwaarden en de nadere regelen volgens welke het aanwezigheidsregister in de tuinbouwsector moet gewaarmerkt worden (B.S. 20/07/1994).
- Ministerieel besluit van 6 april 1995 tot bepaling van de voorwaarden en de nadere regelen volgens welke het aanwezigheidsregister en het individueel aanwezigheidsboekje in de ondernemingen voor het aanleggen en onderhouden van parken en tuinen moeten gewaarmerkt worden (B.S. 19/05/1995).
- Koninklijk besluit van 18 december 1996 houdende maatregelen met het oog op de invoering van een sociale identiteitskaart ten behoeve van alle sociaal verzekerden, met toepassing van de artikelen 38, 40, 41 en 49 van de wet van 26 juli 1996 houdende de modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de wettelijke pensioenstelsels (B.S. 07/02/1997).

- Koninklijk besluit van 22 februari 1998 houdende uitvoeringsmaatregelen inzake de sociale identiteitskaart (B.S. 13.03.1998).
- Koninklijk besluit van 13 november 1997 betreffende het bijhouden van een aanwezigheidsregister in de ondernemingen die onder het paritair comité voor het hotelbedrijf ressorteren en tot bepaling van de voorwaarden en de nadere regelen volgens welke het aanwezigheidsregister moet gewaarmerkt worden (B.S. 20/12/1997).
- Ministerieel besluit van 29 december 1997 tot bepaling van de voorwaarden en de nadere regelen volgens welke het individueel aanwezigheidsboekje in sommige ondernemingen uit de tuinbouwsector die onder het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf ressorteren, moet gewaarmerkt worden (B.S. 03/02/1998).
- Wet van 5 maart 2002 tot omzetting van de richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, en tot invoering van een vereenvoudigd stelsel betreffende het bijhouden van sociale documenten door ondernemingen die in België werknemers ter beschikking stellen (B.S. 13/03/2002).
- Koninklijk besluit van 1 april 2007 tot vaststelling van de uitvoeringsmodaliteiten van het vereenvoudigd stelsel betreffende het opmaken en bijhouden van sociale documenten voor de ondernemingen die in België werknemers ter beschikking stellen en tot bepaling van de activiteiten in de bouwsector bedoeld in artikel 6, § 2, van de wet van 5 maart 2002 tot omzetting van de richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, en tot invoering van een vereenvoudigd stelsel betreffende het bijhouden van sociale documenten door ondernemingen die in België werknemers ter beschikking stellen (B.S. 12/04/2007).
- Koninklijk besluit van 15 februari 2005 betreffende de seizoen- en gelegenhedenarbeid in de landbouwsector (B.S. 07/03/2005).
- Ministerieel besluit van 14 oktober 2005 tot vaststelling van het model, de toekenningsvoorwaarden en de wijze van bijhouden van een gelegenhedenformulier in de tuinbouwsector, de landbouwsector en de sector van het hotelbedrijf (B.S. 10/11/2005), gewijzigd door het ministerieel besluit van 2 december 2011 (B.S. 15/12/2011).
- Wet van 3 juni 2007 (Titel III) houdende diverse arbeidsbepalingen (B.S. 23/07/2007).

5. DIMONA – onmiddellijke aangifte tewerkstelling

- Koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels (B.S. 20/11/2002).

Deze tekst vormt de wettelijke basis van de veralgemening van DIMONA.

In 2011 werd het koninklijk besluit van 5 november 2002 gewijzigd door de wet van 28 juli 2011 houdende maatregelen met het oog op de invoering van een solidariteitsbijdrage op de tewerkstelling van studenten die niet onderworpen zijn aan het stelsel van sociale zekerheid (B.S. 19/08/2011). Deze wet bepaalt dat de werkgever **vanaf 1 januari 2012** per kalenderkwartaal aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid het aantal dagen moet meedelen gedurende dewelke de student tewerkgesteld zal worden zoals bedoeld in artikel 17 bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (het betreft de 50 dagen gedurende dewelke de student niet onderworpen is aan de sociale zekerheid voor werknemers). Verder zal door deze Rijksdienst een elektronische applicatie ter beschikking worden gesteld om zowel de werkgever als de werknemer in staat te stellen gemakkelijk het aantal reeds gepresteerde dagen als student te controleren.

- Koninklijk besluit van 11 juli 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 07/08/2006).

6. LIMOSA (voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen)

- Programmawet (I) van 27 december 2006, Titel IV, Hoofdstuk VIII, Voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen (B.S. 28/12/2006, I.W. 01/04/2007).
- Koninklijk besluit van 20 maart 2007 tot uitvoering van het Hoofdstuk 8 van Titel IV van de programmawet (I) van 27 december 2006 tot voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen (B.S. 28/03/2007). In artikel 9 wordt de Sociale Inspectie vermeld als één van de diensten die bevoegd zijn voor het toezicht van de toepassing op de LIMOSA-wetgeving.

7. Sociale zekerheid voor werknemers

7.1. Algemene bepalingen betreffende sociale zekerheid

Wet van 27 juni 1969⁴¹ tot herziening van de besluitwet van 28/12/1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (artikelen 31 en 32) (B.S. 25/07/1969). In 2012 werd deze wet van 27 juni 1969 gewijzigd door:

- de programmawet (I) van 29 maart 2012 (B.S. 06/04/2012).

De door deze programmawet (I) ingevoerde wijzigingen hebben betrekking op diverse bepalingen, waaronder meer bepaald deze bedoeld in:

- artikel 22ter van de hierboven vermelde wet van 27 juni 1969. Krachtens de nieuwe versie van artikel 22ter van die wet van 27 juni 1969, kunnen de inspectiediensten een vermoeden van voltijdse tewerkstelling inroepen ten aanzien van een werkgever die de verplichtingen inzake de openbaarmaking van de werkroosters voor deeltijdse arbeid niet naleeft. Het weerlegbaar karakter biedt de werkgever de mogelijkheid om het bewijs van het tegendeel te leveren.

Vanuit de bekommernis voor een gelijke behandeling en in het kader van de strijd tegen de sociale fraude, werd overigens hetzelfde type van vermoeden ingevoerd wanneer de werkgever nalaat de afwijkingen op het aangeplakte werkrooster te registreren. Bijgevolg wordt de werknemer in deze hypothese op weerlegbare wijze vermoed voltijdse prestaties te hebben geleverd. Toch laat het weerlegbaar karakter van het vermoeden de werkgever de mogelijkheid om, zoals hoger reeds vermeld, het bewijs van het tegendeel te leveren.

- artikel 12 van de hierboven vermelde wet van 27 juni 1969. Dit artikel heeft betrekking op de mededeling door de RSZ van het bedrag van de schuld van een werkgever ten aanzien van “al wie het bij brief vraagt en een wettig belang doet gelden”, en op de toegang tot de pertinente gegevensbanken voor iedere opdrachtgever of aannemer, die hoofdelijk aansprakelijk gesteld kan worden op grond van een bepaling van de reglementering inzake de hoofdelijke aansprakelijkheid voor sociale schulden (zie *infra* punt 9). Dank zij deze informatie kunnen de opdrachtgevers en de aannemers zelf nagaan of hun medecontractanten sociale schulden hebben, waardoor inhoudingen op de door deze laatsten voorgelegde facturen dienen te gebeuren, en op die wijze het risico beperken dat hun hoofdelijke aansprakelijkheid zou spelen.

⁴¹ Deze wet moet gezien worden in samenhang met de wet van 29/06/1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

- artikel 30 bis van de hierboven vermelde wet van 27 juni 1969. Voor een gedetailleerde commentaar aangaande deze bepaling, verwijzen we de lezer naar punt 9 van bijlage I, met als titel “Strijd tegen de sociale en fiscale fraude”.

- de invoering van artikel 30ter in de eerder vermelde wet van 27 juni 1969. Voor een gedetailleerde commentaar aangaande deze bepaling, verwijzen we de lezer naar punt 9 van bijlage I, met als titel “strijd tegen de sociale en fiscale fraude”.

- programmawet (I) van 22 juni 2012 (B.S. 28/06/2012).

Met het oog op een betere invordering van de sociale bijdragen, voert deze programmawet een informatieplicht in in de wet van 27 juni 1969 ten aanzien van de RSZ (en de RSVZ) in hoofde van de notarissen die gevorderd zijn om de akte of het attest van erfopvolging op te maken. De RSZ (RSVZ) beschikt over een termijn van 12 dagen om aan te geven of er sociale bijdragenschulden aanwezig zijn in hoofde van de overledene of van zijn rechthebbenden. Hierdoor kan de vrijgave van waarden worden vermeden ten voordele van de rechthebbende van de overledene vooraleer het bestaan van eisbare bijdragenschulden werd nagegaan.

- Koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van deze wet (art. 62bis) (B.S. 05/12/1969 - Erratum B.S. 22/12/1970). Deze bepaling belast de sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie meer bepaald met het toezicht op de toepassing van de wet en van haar uitvoeringsbesluiten.

In 2012 werd het koninklijk besluit van 28 november 1969 gewijzigd door:

- het koninklijk besluit van 20 januari 2012 tot wijziging van de artikelen 19bis, § 1 en 19quater, § 1 van het eerder vermeld koninklijk besluit van 28 november 1969 (B.S. 10/02/2012). Conform deze aangepaste reglementaire bepalingen wordt het principe van omzetting of van onderlinge uitwisselbaarheid toegestaan van ecocheques en dienstencheques, voor zover voldaan is aan de algemene voorwaarden voor de niet-onderwerping van deze voordelen. Het gaat om een neutrale operatie op het vlak van de onderwerping. Hierbij herinneren we eraan dat de dienstencheque of de ecocheque niet kan worden toegekend ter vervanging of ter omzetting van loon, voordelen in natura of in eender welk ander voordeel dat onderworpen moet worden aan sociale zekerheidsbijdragen.

- het koninklijk besluit van 2 juli 2012 tot vermindering van de termijnen waarover de erkende sociale secretariaten beschikken om bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid de aangiften te doen van hun aangeslotenen en om de bijdragen van de aangeslotenen te storten (B.S. 05/07/2012). Dit koninklijk besluit verkort de bijkomende termijn waarover de sociale secretariaten beschikken om de multifunctionele aangiften van

hun leden te doen bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en om de bijdragen bij deze laatste te betalen, tot 14 dagen (in plaats van 20 dagen).

- Ministerieel besluit van 3 september 2010 tot vaststelling van het model van aangifte van tewerkstelling bedoeld bij artikel 17, § 5, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (B.S. 28/09/2010).
- Wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (B.S. 02/07/1981)⁴².

Deze wet voorziet in haar artikelen 38 en 39 in allerlei sociale zekerheidsbijdragen en inhoudingen. Het gaat namelijk in artikel 38, anders dan om een normale sociale zekerheidsbijdrage, om een loonmatigingsbijdrage (artikel 38, § 3bis), een bijzondere bijdrage berekend op alle stortingen die door de werkgevers worden verricht om aan hun personeelsleden of aan hun rechtverkrigenden buitenwettelijke voordelen inzake ouderdom of vroegtijdig overlijden te verlenen (artikel 38, § 3ter), een solidariteitsbijdrage verschuldigd door de werkgever op het voordeel betreffende het persoonlijk en individueel gebruik van een voertuig ter beschikking gesteld door de werkgever (artikel 38, § 3quater). Deze solidariteitsbijdrage is verschuldigd door de werkgever die, rechtstreeks of onrechtstreeks, een voertuig ter beschikking stelt van zijn werknemer dat bestemd is voor ander dan louter professioneel gebruik, en dit ongeacht enige financiële bijdrage van de werknemer aangaande de financiering of het gebruik van het voertuig. Het bedrag van deze bijdrage staat in functie van de CO₂-uitstoot van de wagen. Deze bijdrage wordt door de werkgever aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid betaald binnen dezelfde termijn en onder dezelfde voorwaarden als de sociale zekerheidsbijdragen van de werknemers.

Sinds 1 juli 2005 vestigden deze bepalingen een vermoeden van privé-gebruik van het voertuig dat de werkgever ter beschikking stelt van de werknemer. Desgevallend komt het aan de werkgever toe om dit vermoeden te weerleggen door het bewijs te leveren van het bestaan van bepaalde elementen.

In 2012 werd de wet van 29 juni 1981 gewijzigd door:

- de wet van 27 december 2012 tot wijziging van de hierboven vermelde wet van 29 juni 1981, met het oog op het invoeren van een bijzondere bijdrage voor 2012 ten laste van de erkende sociale secretariaten (B.S. 28/12/2012).

⁴² Deze wet, ook de Wet Dhoore genoemd, bevat de basisprincipes van ons sociaal zekerheidsrecht. Er zijn geen nadrukkelijke bepalingen in opgenomen inzake toezicht of sancties.

- De programmawet (I) van 22 juni 2012 (B.S. 28/06/2012) (zie *infra* punt 7.4 bijzondere bijdragen).

- De programmawet van 22 juni 2012 (B.S. 28/06/2012) (zie *infra* punt 7.4 bijzondere bijdragen).

- Koninklijk besluit van 26 april 2009 tot uitvoering van artikel 37ter van de wet van 29 juni 1981 en tot opheffing van het koninklijk besluit van 16 mei 2001 houdende vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen ten behoeve van de ondernemingen behorende tot de baggersector (B.S. 10/06/2009).

Krachtens artikel 37 ter van de hoger vermelde wet van 29 juni 1981, kan de Koning de werkgevers van de baggersector vrijstellen van de verplichting aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid de basiswerkgeversbijdragen en de loonmatigingsbijdrage te betalen. Hij kan diezelfde werkgevers ook toelaten de werknemersbijdragen, berekend op het loon zoals geplafonneerd voor de berekening van het pensioen, te betalen, en het bedrag overeenstemmend met de persoonlijke bijdragen berekend op het verschil van het bovenvermeld begrensde loon en het brutoloon, te behouden.

Op basis van dit artikel werd het koninklijk besluit van 26 april 2009 getroffen. Het bepaalt dat, om te kunnen genieten van de vermelde vrijstellingen, de betrokken werkgevers in de loop van de periode waarin zij bijdragevermindering genieten, ten minste een gelijkwaardig arbeidsvolume moeten aantonen en dit in vergelijking met het gemiddelde van het overeenstemmende kwartaal van de referentie jaren 2001, 2002 en 2003 aan boord van baggerschepen.

Dit koninklijk besluit trad in werking op 1 juli 2005 en zal buiten werking treden op 1 juli 2015.

- Wet van 1 augustus 1985 houdende sociale bepalingen (Hoofdstuk I, afdeling 1, art. 7) (B.S. 06/08/1985)), gewijzigd door artikel 71 van de wet van 6 mei 2009 houdende diverse bepalingen (B.S. 19/05/2009) en door de artikelen 25 en 26 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen (B.S. 31/12/2009) en koninklijk besluit van 25 oktober 1985 tot uitvoering van deze wet (art. 23, eerste lid) (B.S. 08/11/1985).

Deze wet richt de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten (R.S.Z.P.P.O.) op, die in de plaats van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid komt wat betreft de inning en invordering van de bijdragen van werkgevers en werknemers, verschuldigd door de betrokken overheidsdiensten vanaf 1 januari 1986.

De sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie zijn bevoegd om toezicht uit te oefenen op de naleving van de wet en de uitvoeringsbesluiten, behalve wat betreft de inhoudingen ter uitvoering van artikel 121, 10° van de wet van 9 augustus 1963 (art. 7 van de wet van 1 augustus 1985 en art. 23 van het koninklijk besluit van 25 oktober 1985).

- Koninklijk besluit van 25 oktober 1985 tot uitvoering van Hoofdstuk 1, sectie 1, van de wet van 1 augustus 1985 houdende sociale bepalingen (B.S. 08/11/1985).
- Wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg (B.S. 19/07/2005).

Deze wet voorziet in artikel 28 een stelsel van éénmalige innovatiepremies die voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen niet beschouwd worden als loon in de zin van artikel 2 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers. Om hiervoor in aanmerking te komen, moet gelijktijdig aan verschillende voorwaarden voldaan zijn. Deze voorwaarden hebben namelijk betrekking op de kwaliteit van de innovatie, op het totaal van de per kalenderjaar betaalde premies, op het bedrag van de betaalde premies per werknemer, en op het aantal werknemers dat geniet van deze premies. Bovendien mogen deze premies niet worden toegekend ter vervanging of ter omzetting van loon, premies, ..., die verschuldigd zijn. Zij mogen slechts worden toegekend aan de werknemers die met een arbeidsovereenkomst aan de werkgever verbonden zijn die deze premies toestaat.

Deze bepaling, in werking getreden op 1 januari 2006, hield in principe op 1 januari 2009 op van kracht te zijn. Zij werd echter tot tweemaal toe verlengd: een eerste keer tot 31 december 2010 door artikel 36 van de economische herstellwet van 27 maart 2009 (B.S. 07/04/2009) en een tweede keer tot 31 december 2012, door artikel 35 van de wet van 1 februari 2011 houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord (B.S. 07/02/2011).

- Wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen (B.S. 31/12/2009), artikelen 148 tot 156.

Deze artikelen voorzien een forfaitaire crisispremie voor elke werkman waarvan de arbeidsovereenkomst door de werkgever wordt beëindigd zonder dringende reden, met of zonder naleving van een opzeggingstermijn. Deze crisispremie is uitdrukkelijk uitgesloten uit het loonbegrip in de zin van de wet van 27 juni 1969 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en van de wet van 29 juni 1981 houdende

de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers. Oorspronkelijk was deze maatregel slechts van toepassing op de opzeggingen die werden ter kennis gebracht tussen 1 januari 2010 en 30 juni 2010. De crisispremie werd meermaals verlengd, de laatste maal door:

- de wet van 12 april 2011 houdende aanpassing van de wet van 1 februari 2011 houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord, en tot uitvoering van het compromis van de Regering met betrekking tot het ontwerp van interprofessioneel akkoord (B.S. 28/04/2011): artikel 56 van deze wet verlengt de crisispremie tot 31 december 2012.

- Koninklijk besluit van 12 oktober 2010 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers van maaltijdcheques in een elektronische vorm, tot uitvoering van artikelen 183 tot 185 van de hoger genoemde wet van 30 december 2009 (B.S. 23/11/2010). De artikelen 7 en 8 van dit koninklijk besluit duiden de sociaal inspecteurs aan van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid als bevoegde personen om de inbreuken op deze reglementering op te sporen en vast te stellen, en om klachten ter zake te ontvangen.

7.2. Sociale zekerheid – Sectorale bepalingen

- Besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij (B.S. 17/02/1945), gewijzigd door de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (I) (B.S. 30/03/2012). Krachtens deze wijziging wordt ten laste van de reder een solidariteitsbijdrage ingevoerd van 5,42% op de totale vergoeding van een zeegewenningsreis. Deze reis is bedoeld om de studenten zeevaart de mogelijkheid te bieden om te wennen aan de open zee en aan het leven aan boord van een schip. Aangezien het over een niet-verplicht onderdeel van hun opleiding gaat, hebben de sociale partners toch gewenst om er een wettelijk kader voor te scheppen. Om op deze wens in te gaan heeft de wetgever deze solidariteitsbijdrage ingevoerd ten laste van de reder. Deze bijdrage, die overigens gelijkgesteld wordt met de andere sociale zekerheidsbijdragen voor wat betreft de aangiften, de verantwoording, de termijnen inzake betaling, de toepassing van de burgerlijke sancties en de strafrechtelijke bepalingen, wordt betaald aan de RSZ – Globaal Beheer.
- Koninklijk besluit van 19 december 2012 tot regeling van de zeegewinning aan boord van zeeschepen en tot vaststelling van de uitvoeringsmodaliteiten van de inning en invordering van de solidariteitsbijdrage voor de zeegewinning door de Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden (B.S. 23/01/2013).

- Wet van 7 november 1969 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidswetgeving op de houders van een vergunning “beroepsrenner” (B.S. 05/12/1969).
- Wet van 3 maart 1977 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidswetgeving op de beroepsvoetbalspelers (B.S. 17/03/1977).
- Wet van 3 mei 2003 tot regeling van de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst voor de zeevisserij en tot verbetering van het sociaal statuut van de zeevisser (B.S. 20/06/2003).
- Koninklijk besluit van 17 februari 2005 tot uitvoering van de bepalingen van de wet van 3 mei 2003 tot regeling van de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst voor de zeevisserij en tot verbetering van het sociaal statuut van de zeevisser (B.S. 07/03/2005). Artikel 18 van dit koninklijk besluit duidt de sociaal controleurs en inspecteurs aan van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid voor het toezicht op de naleving van de wet en haar uitvoeringsbesluiten, binnen de perken die hen zijn opgelegd en voor de vragen die tot hun bevoegdheid behoren.
- Wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering (B.S. 26/01/2000), gewijzigd door artikel 29 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis (B.S. 25/06/2009). De wijziging die door de wet van 19 juni 2009 was ingevoerd had tot doel de toekenning van de vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid uit te breiden tot de werknemers, die, na ontslagen te zijn in het kader van een faillissement, een sluiting of een vereffening van de onderneming, aangeworven werden bij een nieuwe werkgever binnen een bepaalde termijn volgend op hun ontslag. Hoewel het aanvankelijk ging om een tijdelijke maatregel van toepassing op werknemers die ontslagen waren tussen 1 juli 2009 en 31 januari 2011 (omwille van de opeenvolgende verlengingen), werd deze maatregel opnieuw ingevoerd **met ingang van 1 juli 2011, voor onbepaalde duur**.
- Koninklijk besluit van 17 januari 2000 tot uitvoering van artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering (B.S. 28/01/2000).

7.3. Sociale zekerheid – Vermindering der bijdragen

- Koninklijk besluit nr. 483 van 22 december 1986 tot vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen in geval van de aanwerving van een eerste dienstbode (B.S. 15/01/1987).
- Koninklijk besluit nr. 499 van 31 december 1986 tot toekenning van een vermindering van de sociale bijdragen ten voordele van de V.Z.W.'s die kansarme jongeren tewerkstellen (B.S. 23/01/1987).
- Programmawet van 30 december 1988 – vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen voor de gesubsidieerde contractuelen (Titel III, Hfdst. II – Opzetting van een stelsel van gesubsidieerde contractuelen bij sommige openbare besturen, art. 93 t.e.m. 101) (B.S. 01/05/1989).
- Koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen (B.S. 31/12/1993).
- Koninklijk besluit van 4 juli 1994 tot aanwijzing van de ambtenaren en beambten belast met het toezicht op de toepassing van hoofdstuk III van titel I en van titel IV van het koninklijk besluit van 24 december 1993 tot uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen (B.S. 26/07/1994).
- Koninklijk besluit van 1 september 2006 tot uitvoering van artikel 2, § 2, vijfde lid, van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering en tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 januari 2000 tot uitvoering van artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering (B.S. 08/09/2006).
- Koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector (B.S. 22/08/2002). Artikel 60, 2° bepaalt de bevoegdheid van de sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.
- Programmawet (I) van 24 december 2002, Titel IV, hoofdstuk 7 betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van sociale zekerheidsbijdragen (B.S. 31/12/2002).

Deze programmawet werd meermaals gewijzigd om de maatregelen aan te passen aan de evolutie van de arbeidsmarkt. Laaggekwalificeerde jongeren en werkzoekenden ouder dan 45 jaar krijgen in de huidige omstandigheden bijzondere aandacht.

Er bestaan 2 types van vermindering van sociale bijdragen ter bevordering van de werkgelegenheid: de structurele vermindering en de vermindering voor 6 doelgroepen (oudere werknemers, eerste aanwervingen, langdurig werkzoekenden, jonge werknemers, arbeidsduurvermindering en/of invoering van de vierdagenweek en herstructureringen).

Aan de 6 doelgroepverminderingen wordt een tijdelijke vermindering toegevoegd die dient om de werkgevers te helpen het hoofd te bieden aan de crisis. Het gaat om de crisis-arbeidsduurvermindering. Deze vermindering, initieel voorzien voor een beperkte periode, werd echter verlengd tot 31 januari 2011 door de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen (I) (B.S. 31/12/2010).

De toekenning van de structurele vermindering en de doelgroepverminderingen is verbonden aan verschillende voorwaarden. Cumul van een structurele vermindering met een doelgroepvermindering is mogelijk. Echter, indien de werkgever in aanmerking komt voor verschillende doelgroepverminderingen dient hij een keuze te maken en is cumul niet mogelijk.

Bovendien heeft de tijdelijke “herstructureringskaart”, ingevoerd door de crisiswet van 19 juni 2009, met ingang van 1 juli 2011 een definitief karakter gekregen. Op die manier openen de werknemers, wanneer zij aangeworven worden bij een nieuwe werkgever na te zijn ontslagen in het kader van een faillissement, een sluiting of een vereffening, voor deze nieuwe werkgever het recht op een vermindering van de patronale sociale zekerheidsbijdragen.

► Koninklijk besluit van 16 mei 2003, getroffen ter uitvoering van hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 ter harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van sociale zekerheidsbijdragen (B.S. 06/06/2003). Dit koninklijk besluit werd in 2012 gewijzigd door:

- het koninklijk besluit van 26 mei 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen (13/06/2012).

- Programmawet van 22 december 2003, Titel II (B.S. 31/12/2003).
 - Koninklijk besluit van 21 januari 2004 tot uitvoering van de hoofdstukken 1, 2, 3 en 7 van Titel II van de programmawet van 22 december 2003 (B.S. 03/02/2004) – met betrekking tot maatregelen van bijdragevermindering of van toekenning van een uitkering ter bevordering van de werkgelegenheid.
- Koninklijk besluit van 23 juni 2003 houdende maatregelen inzake de vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd voor de kunstenaar (B.S. 30/06/2003), in uitvoering van het art. 37 *quinquies* van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.
- Wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact (B.S. 30/12/2005).
- Koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende de algemene uitvoeringsbepalingen van de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in social profitsector voortvloeiend uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact (B.S. 12/06/2007),

Artikel 20 van dat koninklijk besluit belast namelijk de sociaal controleurs en inspecteurs van de Directie-generaal Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid met het toezicht op de naleving door de werkgevers, van de bepalingen van de wet van 23 december 2005 met betrekking tot de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de non-profitsector, en van de bepalingen van dit uitvoeringsbesluit.
- Programmawet van 8 juni 2008 (B.S. 16/06/2008). Artikel 36 van de wet kent aan de werkgevers een korting toe van 11,5 % op het bedrag van de totale bijdragen bedoeld in artikel 38 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, die driemaandelijks verschuldigd zijn voor het gehele afgelopen kalenderjaar. Deze korting is echter beperkt tot een bepaald bedrag in functie van de per trimester verschuldigde bijdragen.

7.4. Sociale Zekerheid – Bijzondere bijdragen

- Wet van 29 december 1990 houdende sociale bepalingen, Titel II, hoofdstuk III, afdeling I (B.S. 09/01/1991). De wet voert met ingang van 1 januari 1991 een bijzondere werkgeversbijdrage in voor ieder conventioneel brugpensioen (artikelen 141 tot 144). Deze bijdrage, bestemd voor de sector werkloosheid, wordt door het koninklijk besluit

van 5 augustus 1991 (B.S. 15/10/1991) gelijkgesteld met de sociale zekerheidsbijdragen voor wat betreft de aangifte, de sancties en het toezicht (art. 1). Er moet worden opgemerkt dat deze bepalingen werden opgeheven door artikel 146 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I) (B.S. 28/12/2006), met ingang van een datum die nog moet worden bepaald bij koninklijk besluit (zie artikel 148 van de voornoemde wet van 27 december 2006).

- Wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen (B.S. 31/03/1994), gewijzigd door de artikelen 57 en 58 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen (B.S. 31/12/2009). Deze wet bepaalt in titel XI, artikelen 106 tot 112, een bijzondere bijdrage bestemd voor de financiering van het sociale zekerheidsstelsel.

Met ingang van 1 april 1994 wordt een maandelijks inhouding verricht op het nettoloon van de werknemer. Deze inhouding wordt per kwartaal aan de R.S.Z. gestort en vormt een voorschot, het definitief verschuldigde bedrag wordt vastgesteld door de Administratie der directe belastingen op basis van het jaarlijkse netto belastbaar inkomen van het gezin. Krachtens art. 109, §4, wordt de werkgever met betrekking tot die inhouding gelijkgesteld met de werkgever bedoeld in de sociale zekerheidsregeling toepasselijk op de werknemer, inzonderheid wat betreft de aangiften met verantwoording van de bijdragen, de termijnen inzake betaling, de toepassing van de burgerlijke sancties en van de strafbepalingen, het toezicht,... Dit impliceert de bevoegdheid van de Sociale Inspectie inzake toezicht.

- Koninklijk besluit van 31 maart 1994 tot uitvoering van artikel 109, § 5, van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen (B.S. 31/03/1994).
- Wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact (B.S. 30/12/2005).
- Koninklijk besluit van 22 maart 2006 tot invoering van een speciale patronale sociale zekerheidsbijdrage op sommige aanvullende vergoedingen in het kader van het generatiepact en tot vaststelling van de uitvoeringsregelen van artikel 50 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen (B.S. 31/03/2006). Het gaat hier om bijdragen en inhoudingen die verschuldigd zijn op bepaalde aanvullingen die door de werkgever worden betaald in het kader van een “pseudo-brugpensioen” of van een volledig of gedeeltelijk tijdskrediet. Dit koninklijk besluit werd opgeheven door artikel 146 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I) (B.S. 28/12/2006), met ingang van een datum die nog moet worden bepaald bij koninklijk besluit (zie artikel 148 van de voornoemde wet van 27 december 2006).

- Koninklijk besluit van 11 oktober 2007 tot invoering van een bijkomende werkgeversbijdrage ten bate van de financiering van het betaald educatief verlof voor de werkgevers die behoren tot sectoren die onvoldoende opleidingsinspanningen realiseren in uitvoering van artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact (B.S. 05/12/2007). Dit koninklijk besluit werd in 2012 gewijzigd door het koninklijk besluit van 29 april 2012 tot wijziging van het hierboven vermelde koninklijk besluit van 11 oktober 2007 (B.S. 08/05/2012).

- Koninklijk besluit van 23 december 1996 houdende maatregelen met het oog op de invoering van een solidariteitsbijdrage op de tewerkstelling van studenten die niet onderworpen zijn aan het stelsel van sociale zekerheid van de werknemers, met toepassing van artikel 3, § 1, 4° van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie (B.S. 31/12/1996) Dit koninklijk besluit werd gewijzigd door de wet van 28 juli 2011 houdende maatregelen met het oog op de invoering van een solidariteitsbijdrage op de tewerkstelling van studenten die niet onderworpen zijn aan het stelsel van sociale zekerheid (B.S. 19/08/2011).

Artikel 2 van de wet van 28 juli 2011 bepaalt dat er **vanaf 1 januari 2012** een solidariteitsbijdrage verschuldigd zal zijn van 5,42% ten laste van de werkgever en van 2,71% ten laste van de werknemer op het loon van de studenten, bedoeld in artikel 17 bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Het betreft de niet aan de sociale zekerheid van de werknemers onderworpen studenten wanneer hun tewerkstelling de duur van 50 dagen in de loop van een kalenderjaar niet overschrijdt en zich situeert in de periodes van niet verplichte aanwezigheid in de onderwijsinstellingen.

- Wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I), Titel XI, hoofdstuk VI (B.S. 28/12/2006), gewijzigd door de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (I) (B.S. 30/03/2012).

De bepalingen in dit hoofdstuk betreffen de inning van verschillende sociale zekerheidsbijdragen en inhoudingen verschuldigd op brugpensioenen, op aanvullende vergoedingen bij sommige sociale zekerheidsuitkeringen en op uitkeringen voor invaliditeit. De opbrengst van deze bijzondere werkgeversbijdragen en inhoudingen wordt gebruikt ter financiering van het Globaal Beheer, bedoeld in artikel 21, § 2 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

- Koninklijk besluit van 29 maart 2010 houdende uitvoering tot uitvoering van het hoofdstuk 6 van Titel XI van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen, betreffende sociale zekerheidsbijdragen en inhoudingen verschuldigd op brugpensioenen, op aanvullende vergoedingen bij sommige sociale zekerheidsuitkeringen en op invaliditeitsuitkeringen (B.S. 31/03/2010). De wijzigingen die werden ingevoerd inzake werkgeversbijdragen en inzake persoonlijke bijdragen, verschuldigd op de brugpensioenen, op de aanvullende vergoedingen bij de werkloosheidsuitkeringen of uitkeringen voor tijdskrediet, treden in werking op 1 april 2010. Deze maatregelen hebben enerzijds tot doel de oudere werknemers te ontmoedigen om vroegtijdig de arbeidsmarkt te verlaten, en anderzijds hen aan te moedigen opnieuw te gaan werken door de bijdragen weg te laten. We wijzen erop dat dit koninklijk besluit een tweede maal werd gewijzigd in 2010, door het koninklijk besluit van 13 juni 2010 met dezelfde titel. De bedoeling van deze laatste wijziging was om, in tegenstelling tot wat het koninklijk besluit van 29 maart 2010 bepaalde, de tarieven van de beperkte bijdragen op de vergoedingen van het brugpensioen toe te passen op alle ondernemingen in moeilijkheden, ongeacht de datum van hun erkenning.
- Koninklijk besluit van 11 mei 2007 ter uitvoering van hoofdstuk VI, van titel IV, van de programmawet (I) van 27 december 2006 tot oprichting van een Schadeloosstellingfonds voor asbestslachtoffers (B.S. 29/05/2007). Dit koninklijk besluit voert met ingang van het 2de trimester 2007 een werkgeversbijdrage in van 0,01 %, berekend op basis van de lonen van de werknemers en de studenten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen. Deze bijdrage is bedoeld om de financiering van het Asbestfonds te waarborgen.
- Koninklijk besluit van 20 september 2012 tot vaststelling van de specifieke bijdrage bepaald in artikel 116, tweede lid, 2°, van de programmawet (I) van 27 december 2006 bestemd voor het Schadeloosstellingfonds voor asbestslachtoffers voor het jaar 2012 (B.S. 12/02/2012).
- Programmawet van 8 juni 2008 (B.S. 16/06/2008).

Artikel 37 van de programmawet van 8 juni 2008 legt de werkgevers een jaarlijkse bijdrage op van 11,5 % van het bedrag van de totale bijdragen bedoeld in artikel 38 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers wanneer dat 26.028,82 € overschrijdt. Deze bijdrage is verschuldigd voor elk kwartaal van het afgelopen kalenderjaar.

In 2009 werd dat artikel 37 van de programmawet van 8 juni 2008 gewijzigd door de artikelen 34 en 35 van de economische herstellwet van 27 maart 2009 (B.S. 07/04/2009). Deze artikelen bepalen dat, met ingang van 1 januari 2010, de bijdrage van 1,55 % beperkt is tot een jaarlijks geïndexeerd bedrag.

- Programmawet (I) van 22 juni 2012 (B.S. 28/06/2012). Artikel 24 van deze programmawet vult artikel 38 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, aan door paragraaf 3 duodecies in te voegen. Deze paragraaf voorziet de toepassing van een bijzondere werkgeversbijdrage van 1,5% (bovenop de klassieke bijdrage van 8,86%). Deze bijdrage is verschuldigd vanaf 1 januari 2012 tot 1 januari 2016 wanneer de som van de uitkering van de bijdragen en/of van premies, die de werkgever betaalt met het oog op de samenstelling van een aanvullend pensioen, de drempel overschrijdt van 30.000 euro per jaar (te indexeren). Vanaf 1 januari 2016 zal deze bijdrage verschuldigd zijn wanneer op 1 januari van het betrokken jaar de som van het wettelijk en het aanvullend pensioen “de pensioendoelstelling” overschrijdt.

Deze bijzondere bijdrage is gelijkgesteld met een sociale zekerheidsbijdrage, namelijk voor wat betreft de aangiften met verantwoording van de bijdragen, de betalingstermijnen, de toepassing van de burgerlijke sancties en van de strafrechtelijke bepalingen, het toezicht, de aanstelling van de bevoegde rechter in geval van geschil, de verjaring op het vlak van de gerechtelijke procedure en de mededeling van het schuldbedrag ten aanzien van de instellingen die belast zijn met de inning en de invordering van de bijdragen.

De opbrengst van deze bijdrage wordt overgemaakt aan de RSZ –Globaal Beheer, bedoeld in artikel 5, eerste lid, 2° van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

- Programmawet van 27 december 2012 (B.S. 31/12/2012). De artikelen 64 tot 71 van deze programmawet preciseren de berekeningswijze en de inning van de bijzondere werkgeversbijdrage van 1,5% op de hoge aanvullende pensioenen, ingevoerd door de programmawet (I) van 22 juni 2012.
- Koninklijk besluit van 20 september 2012 tot vaststelling van de specifieke bijdrage bepaald in artikel 38, § 3, laatste lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers voor het jaar 2012 (B.S. 12 oktober 2012).

- Wet van 27 december 2012 tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, met het oog op het opleggen van een bijzondere bijdrage in 2012 ten laste van de erkende sociale secretariaten (B.S. 28/12/2012). Krachtens de aldus gewijzigde bepaling van de wet van 29 juni 1981 zijn de erkende sociale secretariaten een bijzondere sociale zekerheidsbijdrage verschuldigd, die berekend wordt op het bedrag van de bijdragen, die voor het eerste trimester van 2012 verschuldigd zijn door alle bij hen aangesloten werkgevers tezamen. Deze bijdrage is overigens gelijkgesteld met een sociale zekerheidsbijdrage. Deze bepaling trad in werking op 1 januari 2012 en is buiten werking getreden op 31 december 2012.
- Programmawet van 27 december 2012 (B.S. 31/12/2012). De artikelen 72 tot 74 van de programmawet vullen de wet van 29 juni 1981 aan houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (artikel 38, §3 ter). Deze artikelen beogen een betere inning van de bijzondere bijdrage van 8,86% op de pensioenen, betaald in het kader van een sectoraal aanvullend pensioenstelsel. Conform deze bepalingen wordt de inrichter van het pensioenstelsel de debiteur van de bijzondere bijdrage van 8,86%, berekend op de door de werkgevers uitgevoerde stortingen om aan hun personeelsleden extralegale voordelen inzake ouderdom of vroegtijdige dood te verlenen. Aangaande deze bijdragen is de debiteur bovendien gelijkgesteld met de werkgever zoals bedoeld in de socialezekerheidsregeling die van toepassing is op de werknemer. De opbrengst van de bijzondere bijdrage wordt toegewezen aan de financiering van de stelsels van het globaal beheer. De datum van de inwerkingtreding van deze bepalingen moet nog worden bepaald bij koninklijk besluit.

7.5. Sociale zekerheid: Europese Verordeningen

- Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. In 2012 werd deze gewijzigd door de Verordening (EU) nr. 465/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (Pb.L. 149, 8 juni 2012, p.4). Oorspronkelijk was ze van toepassing op de rechtsonderhorigen van de 27 lidstaten van de Europese Unie; sinds 1 april 2012 is het toepassingsgebied uitgebreid tot Zwitserland en sinds 1 juni 2012 ook tot Liechtenstein, Noorwegen en IJsland.
- Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

In 2012 werd deze gewijzigd door de Verordening (EU) nr. 465/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (Pb.L. 149, 8 juni 2012, p.4).

De geldende regels, die toelaten het sociale zekerheidsstelsel te bepalen dat van toepassing is op de werknemers die voor verschillende werkgevers werken in een of meerdere lidstaten, werden gewijzigd in de zin van de Verordening nr. 465/2012. De belangrijkste wijzigingen betreffen meer bepaald de regels ter bepaling van de bevoegde staat (substantieel gedeelte (25%) van de uitoefening van de beroepswerkzaamheden en van het ontvangen loon), de vervanging van de begrippen “zetel of woonplaats van de onderneming” door “maatschappelijke zetel of exploitatiezetel” (met het oog op het vermijden van de “schermvennootschappen” of de “brievenbusvennootschappen”).

Een andere wijziging betreft het begrip exploitatiezetel van de luchtvaartmaatschappijen. Aangezien verschillende lidstaten van de Europese Unie van oordeel waren dat de formulering in de oorspronkelijke Verordening nr. 883/2004 de luchtvaartmaatschappijen in feite toeliet om de wetgeving te kiezen die toepasselijk is op hun vliegend personeel op basis van de kost van de sociale dekking, en op die wijze een toestand van deloyale concurrentie werd gecreëerd, drong een wijziging van de verordening zich dus op. Het is dan ook in deze optiek dat de Verordening (EU) nr. 465/2012 als criterium voor het aanduiden van de inzake sociale zekerheid bevoegde staat de thuisbasis (home base) heeft bepaald van elke persoon die deel uitmaakt van het vliegend personeel dat instaat voor het vervoer van reizigers en van vracht. De Verordening (EU) nr. 465/2012 definieert de thuisbasis als “de locatie die door de exploitant aan het bemanningslid is aangewezen en waar het bemanningslid in de regel een dienstperiode of een reeks dienstperioden aanvangt en beëindigt, en waar, onder normale omstandigheden, de exploitant niet verantwoordelijk is voor de accommodatie van het bemanningslid in kwestie”.

Tenslotte beoogt de Verordening nr. 465/2012, waarvan de wijzigende bepalingen in werking zijn getreden op 28 juni 2012, eveneens een overgangsfase tijdens dewelke de “oude” bepalingen van de Verordening (EU) nr. 883/2004 betreffende de gelijktijdige tewerkstelling van toepassing blijven gedurende een overgangperiode van 10 jaar. Alleszins moeten de nieuwe regels toegepast worden zonder het einde van de overgangperiode te moeten afwachten, enerzijds in geval van wijziging van de toestand die doorslaggevend was voor de inwerkingtreding van de wijzigende verordening, en anderzijds in geval van een aanvraag door de betrokken werknemer bij de bevoegde instelling van de staat waar hij verblijft, om aan de nieuwe regels onderworpen te worden.

- Verordening (EG) nr. 1231/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot uitbreiding van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 tot onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze verordeningen vallen (Pb, L 344, 29 december 2010, p1).

Overeenkomst van 23 december 2010 betreffende de vaststelling van de op Rijnvarenden toepasselijke wetgeving krachtens artikel 16, eerste lid, van Verordening (EG) 883/2004 (B.S. 19/04/2012). Vijf staten aan de Rijn (België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Nederland) hebben een nieuwe overeenkomst gesloten die hen in staat stelt het sociale zekerheidsstelsel te bepalen dat van toepassing is aan boord van de schepen op de Rijnvaart. Dit akkoord is meer bepaald van toepassing op de volgende sociale zekerheidsstakken: ziekte-uitkeringen, moederschaps- (en vaderschaps-)uitkeringen, invaliditeitsuitkeringen, ouderdomsuitkeringen, vergoedingen bij arbeidsongevallen en beroepsziekten. Het basisprincipe is de toepassing van eenzelfde sociale zekerheidsstelsel voor de gehele bemanning van een schip. In beginsel gaat het om het stelsel dat van toepassing is in de ondertekenende staat op wiens grondgebied de maatschappelijke zetel zich bevindt van de maatschappij waaraan het schip toebehoort.

In de tekst van dit akkoord wordt eveneens gepreciseerd dat de bepalingen met terugwerkende kracht tot 1 mei 2010 van toepassing zijn (de datum komt overeen met deze van de inwerkingtreding van de Europese Verordening betreffende de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels).

8. Reglementering betreffende de werken in onroerende staat

- Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Deze wet (meer bepaald de artikelen 30 bis en 30 ter), in 2012 gewijzigd door de programmawet van 29 maart 2012. Hierdoor werd artikel 30 ter opnieuw ingevoegd in de wet van 27 juni 1969 en werd bovendien een mechanisme ingevoerd van hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van het loon in de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers (B.S. 06/04/2012) (zie *infra*).
- Wet van 7 november 2011 houdende fiscale en diverse bepalingen (I) (B.S. 10/11/2011).

Door artikel 30 bis, §2 van de wet van 27 juni 1969 op te heffen, heeft artikel 19 van de wet van 7 november 2011 de formaliteit afgeschaft van de registratie als aannemer. Deze

maatregel is in werking getreden op 1 september 2012, zoals bepaald in het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 tot uitvoering van artikel 21 van de wet van 7 november 2011 houdende fiscale en diverse bepalingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 december 2007 tot uitvoering van de artikelen 400, 401, 403, 404 en 406 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, en van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (zie verder).

We vestigen de aandacht op het feit dat de andere bepalingen van artikel 30 bis (inhoudingen op de factuur in geval van sociale schulden, hoofdelijke aansprakelijkheid van de opdrachtgevers, aannemers en onderaannemers omwille van sociale schulden bij gebrek aan inhoudingen, de verplichte werfmelding aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, ...) van toepassing blijven.

- Koninklijk besluit van 3 augustus 2012 tot uitvoering van artikel 21 van de wet van 7 november 2011 houdende fiscale en diverse bepalingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 december 2007 tot uitvoering van de artikelen 400, 401, 403, 404 en 406 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (B.S. 10/08/2012).
- Koninklijk besluit van 27 december 2007 tot uitvoering van de artikelen 400, 401, 403, 404 en 406 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (B.S. 31/12/2007), gewijzigd door het eerder vermelde koninklijk besluit van 3 augustus 2012. De wijziging had als doel de modaliteiten af te schaffen van de registratie als aannemer.

9. Strijd tegen de sociale fraude

- Programmawet (I) van 29 maart 2012 (B.S. 06/04/2012). Deze wetgeving voert wijzigingen in in de bestaande wettelijke bepalingen inzake de aansprakelijkheid voor sociale en fiscale schulden, en zij voert een hoofdelijke aansprakelijkheid in voor loonachterstallen. Deze wijzigingen hebben meer bepaald betrekking op sommige bepalingen van de wet van 27 juni 1969 betreffende de maatschappelijke zekerheid der werknemers (artikel 30 bis en invoeging van artikel 30 ter, *cfr.* punt 7.1 van deze bijlage), van het Sociaal Strafwetboek (*cfr.* punt 18 van deze bijlage) en van sommige bepalingen van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers.

Om de strijd aan te gaan tegen de bedrieglijke praktijken in sociale en fiscale zaken, zoals het niet betalen van de sociale bijdragen en van de bedrijfsvoorheffing, evenals het niet naleven van het minimumloon, die scheeftrekkingen van de concurrentie veroorzaken, en om een betere inning van de bijdragen te verzekeren, heeft de wetgever een stelsel ingevoerd van hoofdelijke aansprakelijkheid voor sociale en fiscale schulden. Er werd een algemeen mechanisme ingevoerd van subsidiaire aansprakelijkheid inzake sociale en fiscale schulden (artikel 30 bis van de wet van 27 juni 1969) en een mechanisme van hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van het loon. Bovendien werden de principes van de hoofdelijke aansprakelijkheid en de inhoudingsplicht voor de betaling van het loon, die aanvankelijk beperkt waren tot de bouwsector, door de wetgever uitgebreid naar andere “risicosectoren” (artikel 30 ter van de wet van 27 juni 1969).

Mechanisme van de hoofdelijke en de subsidiaire aansprakelijkheid voor sociale schulden (artikel 30 bis):

Het mechanisme van de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de sociale schulden is beoogd in artikel 30 bis, paragraaf 3 van de wet van 27 juni 1969. In toepassing daarvan kan de opdrachtgever, die beroep doet op een aannemer die sociale schulden heeft op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst, hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor de betaling van de schulden van zijn medecontractant. Om te vermijden dat het mechanisme in werking treedt, moet de opdrachtgever bij de betaling een inhouding verrichten van 35% (excl. BTW) op het verschuldigde bedrag en de som doorstorten naar de RSZ (art. 30 bis, §4). De hoofdelijke aansprakelijkheid wordt slechts in werking gesteld bij het niet verrichten van dergelijke inhoudingen.

Hetzelfde stelsel is van toepassing op de hoofdaannemer die werkt met onderaannemers. Hij dient na te gaan of de onderaannemers, op wie hij beroep doet, geen schulden heeft ten aanzien van de RSZ. Dit nazicht kan gebeuren door het raadplegen van de gegevensbank, die ter beschikking is gesteld op de portaal van de sociale zekerheid (www.socialsecurity.be).

We merken op dat de hoofdelijke aansprakelijkheid zowel geldt voor de periode die het sluiten van de overeenkomst voorafgaat als voor de periode waarin deze wordt uitgevoerd.

Verder moet de aannemer, vooraleer hij de werken aanvat, de “unieke werfmelding” doen bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Deze melding moet alle noodzakelijke gegevens bevatten, bestemd om de aard en het belang van de werken te beoordelen, om de opdrachtgever te identificeren en, desgevallend de gehele keten van de onderaanneming.

Niettemin is de opdrachtgever – natuurlijke persoon, die uitsluitend voor privé-doelinden werken laat uitvoeren, niet onderworpen aan het mechanisme van de hoofdelijke aansprakelijkheid en aan de inhoudingsplicht.

Bovendien heeft het huidige artikel 30 bis, zoals gewijzigd door de programmawet (I) van 29 maart 2012, een stelsel ingevoerd van subsidiaire aansprakelijkheid. Dit voorziet dat wanneer de sociale schulden niet of slechts gedeeltelijk betaald werden in het kader van de hoofdelijke aansprakelijkheid, de aannemers en de onderaannemers die zich boven de in gebreke blijvende (onder-)aannemer bevinden, gehouden kunnen zijn tot het betalen van deze schulden. Iedere intermediaire onderaannemer in de keten kan voortaan gehouden zijn tot het betalen van deze schulden.

De hoofdelijke aansprakelijkheid is in de eerste plaats van toepassing in hoofde van de aannemer die beroep doet op de nalatige (onder-)aannemer. Vervolgens wordt zij achtereenvolgens toegepast op de aannemers die in een vorig stadium tussenkomen indien de gevorderde sommen niet worden betaald binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de betekening van het bevel tot betaling.

Uitbreiding van de hoofdelijke aansprakelijkheid en van de subsidiaire aansprakelijkheid naar fraudegevoelige sectoren (artikel 30 ter):

Hoewel dit mechanisme van hoofdelijke aansprakelijkheid aanvankelijk alleen bedoeld was voor de bouwsector, heeft de wetgever gewenst dit door middel van de programmawet (I) van 29 maart 2012 uit te breiden naar andere zogenoemde fraudegevoelige sectoren. De nieuwe regelgeving, die integraal gebaseerd is op de oude, waarvan hoger sprake, voorziet een inhouding van 35% op het bedrag zonder BTW. We merken op dat artikel 30 ter, §3, eveneens een mechanisme van hoofdelijke aansprakelijkheid voorziet voor deze sectoren.

Artikel 30 ter is de wettelijke basis. De effectieve bepalingen moeten nog in werking worden gesteld in koninklijke besluiten. Aldus moeten de sectoren, waarop deze bepalingen betrekking hebben, nog worden bepaald bij koninklijk besluit na raadpleging van de paritaire comités, die zich op unanieme wijze dienen uit te spreken. Dit advies zal door de Nationale Arbeidsraad worden gegeven wanneer de activiteiten behoren tot het bevoegdheidsdomein van meerdere paritaire comités, of bij ontstentenis van een bevoegd of werkend paritair comité of subcomité.

Verder moeten nog andere modaliteiten worden bepaald bij koninklijk besluit zoals deze van de aangifte van de activiteiten aan de RSZ, de lijst van de sociale schulden, de modaliteiten voor de inhoudingen, enz.

We merken op dat de artikelen 66 tot 78 van de programmawet (I) van 29 maart 2012 ook een hoofdelijke aansprakelijkheid ingevoerd hebben voor de betaling van het loon. Krachtens deze bepalingen zijn de opdrachtgevers, de aannemers en de onderaannemers voor de betrokken activiteiten hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van loonachterstallen, die aan de werknemers verschuldigd zijn door de aannemers of de onderaannemers die elkaar in de keten opvolgen. Artikel 78 van deze wetgeving beoogt bovendien dat de hoofdelijk aansprakelijke, die het loon van een werknemer van een van zijn aannemers of hen volgende onderaannemers betaalt, ook de eraan verbonden sociale zekerheidsbijdragen moeten betalen. De toepassing van dit stelsel van hoofdelijke aansprakelijkheid is beperkt tot werken en diensten die nog moeten worden bepaald bij koninklijk besluit.

- De programmawet van 27 december 2012 (B.S. 31/12/2012) heeft bepalingen ingevoerd aangaande het misbruik inzake sociale zaken. Het betreft enerzijds het misbruik in het kader van de internationale mobiliteit (artikelen 23 tot 25 van deze programmawet), en anderzijds de strijd tegen de wetsontwijking en de wetsontduiking (artikelen 26 tot 29 van deze programmawet).

- Rechtsmisbruik in het kader van de internationale mobiliteit.

De bedoeling van de artikelen 23 tot 25 van deze programmawet bestaat erin om het ontduiken te ontmoedigen van de bepalingen van de Europese coördinatieverordeningen inzake sociale zekerheid tussen de lidstaten “met de bedoeling de arbeidsverhouding te doen vallen onder een andere socialezekerheidswetgeving dan deze waaronder ze zou moeten vallen overeenkomstig de concrete situatie van de partijen” (Kamer van Volksvertegenwoordigers, ontwerp van programmawet, Memorie van Toelichting, doc 53-2561-2012/2013/001, p.18).

De bedoeling van de wet is met andere woorden om de Belgische sociale zekerheidsbijdragen te ontvangen in de gevallen waarin vrijwillig, maar ten onrechte, een ander sociale zekerheidsstelsel dan het Belgische werd toegepast, en om de gevallen te bestrijden waarin er sprake is van misbruik van de regels voor het bepalen van de toegepaste wetgeving.

De principes zijn de volgende. Om van misbruik te kunnen spreken, moeten de betrokken partijen (de werkgever, de zelfstandige en zelfs de werknemer) **de intentie gehad hebben** aan de Belgische sociale zekerheidswetgeving te ontsnappen. De plicht berust bij de openbare instelling van sociale zekerheid of bij de sociaal inspecteur om het bewijs te leveren van het misbruik, met alle bewijsmiddelen, waaronder vermoedens.

Van zodra het misbruik is vastgesteld zal de betrokken werknemer of zelfstandige met terugwerkende kracht onderworpen worden aan de Belgische wetgeving inzake sociale zekerheid vanaf het ogenblik waarop de toepassingsvoorwaarden van deze wetgeving vervuld waren.

We merken op dat deze bepalingen van kracht zijn sedert 10 januari 2013, zijnde de tiende dag na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

- Bestrijding van wetsontwijking en wetsontduiking

De artikelen 26 tot 29 van de programmawet van 27 december 2012 zijn erop gericht om het effect van constructies te ontnemen die bedoeld zijn om de toepassing van een reglementering te vermijden of deze oneigenlijk te gebruiken, en aldus het gebruik ervan te ontmoedigen.

Krachtens artikel 27 van de programmawet is er sprake van sociaalrechtelijk misbruik “*wanneer een rechtsonderhorige door middel van een rechtshandeling of een kwalificatie van een rechtshandeling zichzelf, in strijd met de doelstellingen van een of meerdere bepalingen van het sociaal recht, hetzij buiten de toepassing plaatst van deze bepalingen, hetzij onder de toepassing plaatst van deze bepalingen*”.

Dit betekent met andere woorden dat er “wetsontduiking” is wanneer de wetgeving op onrechtmatige wijze wordt gebruikt met het oog op het omzeilen van de gevolgen van een andere wet. Men spreekt over “wetsontwijking” wanneer de partijen een juridische constructie op poten zetten in overeenstemming met de wet om zich te onttrekken aan de toepassing van de wetgeving inzake de sociale zekerheid, of om zich precies onder de toepassing ervan te plaatsen.

Bij vaststelling van een dergelijk misbruik, is de rechtshandeling of de eraan gegeven kwalificatie niet tegenstelbaar aan de openbare instellingen van sociale zekerheid, aan de meewerkende instellingen van sociale zekerheid of aan de sociale inspectie, tenzij wordt vastgesteld dat de betrokken persoon op generlei wijze de bedoeling had om zich, in strijd met de doelstelling van een bepaling van het sociaal recht, te onttrekken of onder de toepassing te plaatsen van de desbetreffende bepaling.

De bewijslast van het sociaalrechtelijk misbruik berust bij de openbare instellingen van sociale zekerheid, de meewerkende instellingen van sociale zekerheid of de sociale inspectie. Dit bewijs heeft betrekking op de juridische handeling die indruist tegen de wet en niet op de intentie van de rechtsonderhorige om er misbruik van te maken.

Van zodra het bewijs is geleverd, kan de rechtsonderhorige de toepassing van de niet-tegenstelbaarheid vermijden als hij de afwezigheid aantoonst van iedere intentie van misbruik in zijn hoofde, en met name dat de handeling een andere bedoeling had dan zich te onttrekken aan de toepassing van een bepaling of dan kunstmatig te genieten van de toepassing van een sociale zekerheidsbepaling.

We merken op dat deze antimisbruikbepalingen nog niet in voege zijn getreden gezien het ontbreken van een in deze materie voorzien koninklijk besluit.

10. Diverse bijdragen te storten aan de Rijksdienst voor Pensioenen

- Koninklijk besluit nr. 33 van 30 maart 1982 betreffende een inhouding op de invaliditeitsuitkeringen en brugpensioenen (B.S. 01/04/1982), opgeheven door artikel 146 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I) (B.S. 28/12/2006) op een datum die nog bij koninklijk besluit moet worden bepaald (zie artikel 148 van de hoger vermelde wet van 27 december 2006).
- Koninklijk besluit van 24 september 1982 tot uitvoering van het koninklijk besluit nr. 33 (B.S. 06/10/1982).

Dit besluit legt aan de schuldenaars van sommige uitkeringen, omschreven bij artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 33, de verplichting op om een inhouding te verrichten en ze te storten aan de Rijksdienst voor Pensioenen, bij wie ze zich te dien einde moeten laten inschrijven en aan wie ze alle inlichtingen tot staving moeten laten worden.

Als sancties zijn alleen betaling van verwijlrenten en/of forfaitaire vergoedingen voorzien.

De sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie zijn ook belast met het toezicht op deze bepalingen (K.B. van 24 september 1982, art. 13 - B.S. 06/10/1982).

- Wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen (B.S. 31/03/1994). Artikel 50 van deze wet werd opgeheven door artikel 146 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I) (B.S. 28/12/2006) op een datum die nog bij koninklijk besluit moet worden bepaald (zie artikel 148 van de wet van 27 december 2006).
- Programmawet van 27 december 2005 (B.S. 30/12/2005). Artikel 27 van deze programmawet bepaalt dat de werkgever van een pensioengerechtigde aan de

Rijksdienst voor Pensioenen een forfaitaire vergoeding moet betalen van 6 keer het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen, vastgesteld door de collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad, wanneer hij heeft nagelaten de gegevens mee te delen aan de instelling die belast is met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen, vermeld in het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels. Bovendien wordt het pensioen geschorst voor een termijn van 6 maanden wanneer de daartoe bevoegde ambtenaren vaststellen dat de hierbij betrokken pensioengerechtigde herhaaldelijk of op ernstige wijze in overtreding was met de fiscale en sociale zekerheidsreglementering. Hetzelfde is van toepassing wanneer het gaat om een overtreding van de wet van 6 juli 1976 tot beteugeling van het sluikwerk met handels- of ambachtstypen. De lijst van terzake bevoegde ambtenaren moet nog bij koninklijk besluit worden bepaald.

11. Kruispuntbank van de sociale zekerheid

- Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid (B.S. 22/02/1990 – Errata: B.S. 02/06/1990 en 02/10/1990). De artikelen 53 tot 59 betreffen het toezicht op de toepassing van de wet.
- Koninklijk besluit van 17 oktober 1991 (B.S. 05/11/1991) houdende aanwijzing van de sociale inspecteurs belast met het uitoefenen van het strafrechtelijk toezicht op de naleving van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en van de uitvoeringsmaatregelen ervan, belast de inspecteurs van de dienst Sociale Inspectie met het toezicht.
- Wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen (B.S. 05/02/2003),

12. Deeltijdse werknemers – Afwijkingen van het normale uurrooster

- Programmawet van 22 december 1989, Titel II, hoofdstuk IV, bepalingen betreffende deeltijdse arbeid (B.S. 30/12/1989), gewijzigd door de programmawet (I) van 29 maart 2012 (B.S. 06/04/2012).

Artikel 170 van deze wetgeving belast de sociaal inspecteurs met het toezicht op de bepalingen van deze programmawet voor wat betreft de deeltijdse arbeid.

- Koninklijk besluit van 8 maart 1990 tot uitvoering van de bepalingen van de programmawet van 22 december 1989 die betrekking hebben op het toezicht op de afwijkingen van het normale werkrooster van de deeltijdse werknemers (B.S. 16/03/1990). Dit besluit is op 1 mei 1990 in werking getreden. De sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie worden ook belast met het toezicht (zie art. 2 van het koninklijk besluit van 8 maart 1990).

13. Jaarlijkse vakantie

- Wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971 (zie meer bepaald voor wat betreft de bevoegde agenten voor het uitoefenen van het toezicht op deze wetgeving, art. 47, 48 en 52) (B.S. 30/09/1971).

In 2012 werd deze wetgeving gewijzigd door de artikelen 57 en 58 van de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (I) (B.S. 30/02/2012). Om tegemoet te komen aan de eisen van het Europees Hof van Justitie en om zich in regel te stellen met de Europese richtlijn in verband met de organisatie van de arbeidstijd, die het recht op een jaarlijkse vakantie waarborgt (de lidstaten zijn ertoe gehouden om aan iedere werknemer een betaalde vakantie toe te staan van minstens vier weken), heeft de wetgever zich genoodzaakt gezien om de regelgeving inzake de jaarlijkse vakantie te herzien.

De naleving van dat Europese principe leverde inderdaad problemen op voor de jeugdige werknemers in het jaar waarin ze werden aangeworven en voor het daaropvolgende jaar, voor de werknemers die langdurig afwezig waren alsook voor de werknemers die voordien arbeidsprestaties leverden onder een ander statuut (al deze werknemers hadden niet altijd de mogelijkheid om vier weken vakantie op te bouwen). Daarom heeft de wetgever de wetgeving gewijzigd zodat de werknemer in staat gesteld wordt om per activiteitsperiode van drie maanden, gepresteerd per kalenderjaar vanaf de aanvang of vanaf de hervatting van de activiteit, te genieten van een week aanvullende vakantie vanaf de laatste week van de betreffende periode van drie maanden (cfr. artikel 17 bis).

Om te kunnen genieten van deze week aanvullende vakantie (ook wel “Europese vakantie” genoemd), moeten drie voorwaarden cumulatief vervuld zijn in hoofde van de werknemer:

- een activiteit aanvatten of hervatten in dienst van een of meerdere werkgevers;
- een periode van effectieve prestaties hebben geleverd of een periode van arbeidsonderbreking hebben doorgemaakt, gelijkgesteld aan een periode van effectieve arbeid, van 3 maanden, al dan niet opeenvolgend, gedurende hetzelfde kalenderjaar, bij een of meerdere werkgevers (de “aanlooperperiode” genoemd);
- de wettelijke vakantiedagen waarop de werknemer recht heeft, hebben uitgeput.

Bovendien heeft de werknemer gedurende deze week vakantie recht op een bedrag dat overeenkomt met het normale loon. Het vakantiegeld, toegekend in geval van begin van of hervatting van de activiteiten, wordt gefinancierd door een vermindering van het gedeelte van het wettelijk vakantiegeld dat niet overeenkomt met het normale loon voor de vakantiedagen. Deze vermindering zal worden toegepast op het dubbel vakantiegeld dat normalerwijze later verschuldigd is.

- Koninklijk besluit van 30 maart 1967 (art. 71) tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers (B.S. 06/04/1967).

In 2012 werd het koninklijk besluit van 30 maart 1967 gewijzigd door:

- het koninklijk besluit van 4 maart 2012 houdende wijziging van artikelen 41, 43 en 46 van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers (B.S. 02/04/2012). Krachtens de bepalingen van dit koninklijk besluit wordt het koninklijk besluit van 30 maart 1967 aangevuld in die zin dat de perioden van schorsing van uitvoering van de overeenkomst van de bedienden met economische werkloosheid opgenomen worden in het stelsel van de jaarlijkse vakantie van de werknemers. De dagen van schorsing worden gelijkgesteld met dagen van effectieve prestaties. Deze dagen worden in aanmerking genomen voor de berekening van het recht op vakantiegeld en voor het bepalen van de duur van de vakantie.
- het koninklijk besluit van 19 juni 2012 tot uitvoering van artikel 17bis van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971 (B.S. 28/06/2012) Dit koninklijk besluit bepaalt de modaliteiten voor de toekenning van deze aanvullende vakantie.
- Koninklijk besluit van 30 maart 1987 tot uitvoering van artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 houdende invoering van een regime van door de Staat

gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen (B.S. 07/04/1987) – dit koninklijk besluit bepaalt de vakantieregeling van de gesubsidieerde contractuelen.

14. Illegale tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit

- Wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (B.S. 21/05/1999).
- Koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Artikel 36 van dit besluit wijst de bevoegde controleambtenaren aan (B.S. 26/06/1999).
In 2012 werd het genoemde koninklijk besluit van 9 juni 1999 gewijzigd door:
 - het koninklijk besluit van 17 juli 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, strekkende tot de toekenning van een voorlopige arbeidsvergunning in het kader van het verkrijgen van een Europese blauwe kaart (B.S. 31/08/2012).

Dit koninklijk besluit bepaalt namelijk de voorwaarden die vervuld moeten zijn door een hooggekwalificeerde werknemer om door een Belgische werkgever te kunnen aangeworven worden in het kader van de Europese blauwe kaart. Voor de hooggekwalificeerde werknemers geldt de Europese blauwe kaart immers als een verblijfsdocument en als een arbeidskaart/-vergunning. We merken op dat voor dit type van werknemers het stelsel van de Europese blauwe kaart werd ingevoerd naast het bestaande stelsel van de arbeidskaart B.

- Koninklijk besluit van 24 april 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, naar aanleiding van de verlenging van de overgangsbepalingen die werden ingevoerd bij de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie (B.S. 28/04/2006).
- Koninklijk besluit van 28 december 2011 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, naar aanleiding van de verlenging van de overgangsbepalingen die werden ingevoerd bij de toetreding van Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie (B.S. 30/12/2011).

Net zoals bij de toetreding van een aantal nieuwe lidstaten tot de Europese Unie op 1 mei 2004, werden ook bij de toetreding van Roemenië en Bulgarije op 1 januari 2007 voor deze burgers bepaalde beperkingen met betrekking tot de toegang tot het grondgebied en de tewerkstelling ingevoerd. De vrijstelling van de verplichting om te beschikken over een arbeidskaart of een arbeidsvergunning was immers tijdelijk niet van toepassing voor de Roemenen en de Bulgaren. Dit betekent met andere woorden dat de werkgever die Roemenen of Bulgaren wenst tewerk te stellen, in principe moet beschikken over een arbeidsvergunning. De betrokken werknemers van hun kant moeten over een arbeidskaart beschikken. Niettemin zijn de regels voor het toekennen van arbeidsvergunningen en –kaarten in bepaalde gevallen soepeler dan voor werknemers uit derde landen.

In principe hielden deze maatregelen voor deze twee landen op van kracht te zijn op 1 januari 2009. Een koninklijk besluit van 18 december 2008 heeft ze echter verlengd tot 31 december 2011. De Belgische regering heeft beslist deze overgangsperiode nogmaals met twee jaar te verlengen, met name **tot 31 december 2013**. Derhalve zullen tot die datum een arbeidsvergunning en een arbeidskaart vereist blijven om een Bulgaar of een Roemeen tewerk te stellen.

- Koninklijk besluit van 23 december 2008 tot wijziging, voor wat betreft de ingezetenen van lange duur, van het hoger genoemd koninklijk besluit van 9 juni 1999 (B.S. 29/12/2008).

Dit koninklijk besluit vergemakkelijkt **met ingang van 1 januari 2009**, de toegang tot de arbeidsmarkt voor rechtsonderhorigen uit derde landen, ingezetenen van lange duur in een andere lidstaat van de Europese Unie dan België. Inderdaad, mits de naleving van de verschillende modaliteiten, bepaald in het koninklijk besluit, zal er voor deze werknemers geen rekening meer worden gehouden met de toestand op de arbeidsmarkt bij de toekenning van een arbeidskaart. De buitenlandse werknemers die het statuut hebben verworven van langdurig ingezetene in een andere lidstaat van de Europese Unie dan België, zullen dus gedurende een jaar, met een arbeidskaart B, een in ons land erkend knelpuntberoep kunnen uitoefenen zonder dat er rekening wordt gehouden met de situatie op de arbeidsmarkt. Na afloop van de eerste twaalf maanden van hun toelating tot de Belgische arbeidsmarkt, zullen deze rechtsonderhorigen van derde landen een nieuwe arbeidskaart kunnen bekomen voor om het even welk beroep, zonder onderzoek van de arbeidsmarkt. Deze bepalingen zetten Verordening 2003/109/EG van de Raad van de Europese Unie van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen, om naar Belgisch recht.

- Koninklijk besluit van 23 mei 2006 betreffende de modaliteiten van indiening van de aanvragen en aflevering van de arbeidsvergunningen en arbeidskaarten bepaald in artikel 38^{quater}, § 3, van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (B.S. 31/05/2006, 2de ed., I.W. 01/06/2006).
- Koninklijk besluit van 7 oktober 2009 houdende bijzondere bepalingen met betrekking tot de tewerkstelling van sommige categorieën van buitenlandse werknemers (B.S. 14/10/2009). Dit koninklijk besluit werd genomen in het kader van de richtlijn die door de regering werd goedgekeurd op 19 juli 2009 met het oog op het regulariseren, in de periode tussen 15 september en 15 december 2009, van het verblijf van de buitenlanders die ononderbroken in België verbleven, minstens sinds 31 maart 2007, die een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur of van een bepaalde duur van minstens één jaar konden voorleggen en die een arbeidskaart B konden bekomen. Het koninklijk besluit van 7 oktober 2009 bepaalt de te volgen procedure en de door de werkgever voor te leggen documenten voor het verkrijgen van een arbeidsvergunning voor de tewerkstelling van buitenlandse rechtsonderhorigen.
- Omzendbrief van 17 december 2008 - Interpretatie van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 (B.S. 14/01/2009). Deze omzendbrief omschrijft wat verstaan moet worden onder het begrip “familielid” in het kader van de toepassing van de bepalingen inzake de toegang tot de arbeidsmarkt voor familieleden van burgers van de Europese Unie, wanneer deze familieleden van buiten de Europese Unie zijn.

15. Zelfstandige beroepsactiviteiten van vreemdelingen

- Wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen (B.S. 26/02/1965).
- Koninklijk besluit van 26 mei 1965 besluit getroffen in uitvoering van de wet van 19 februari 1965, betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen en houdende aanduiding der ambtenaren, gelast te waken over de toepassing van de hierboven vermelde wet (B.S. 17/07/1965).
- Koninklijk besluit van 25 november 1965 genomen in uitvoering van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen en houdende voor de Nederlandse en Luxemburgse onderdanen vrijstelling van de beroepskaart (B.S. 05/02/1966).

- Koninklijk besluit van 2 augustus 1985 houdende uitvoering van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen (B.S. 24/09/1985), gewijzigd door het koninklijk besluit van 18 september 2008 (B.S. 20/11/2008). Dit koninklijk besluit bepaalt dat met ingang van 1 januari 2009, de buitenlanders die een zelfstandige activiteit uitoefenen, hun aanvraag tot het verkrijgen, vernieuwen, verlengen, wijzigen en, in geval van verlies, vervangen van de beroepskaart, bij een ondernemingsloket moeten indienen en niet langer bij het gemeentebestuur van hun verblijfplaats. Dit koninklijk besluit breidt aldus de bevoegdheid uit van de ondernemingslokets, die voordien alleen bevoegd waren voor het afleveren van de arbeidskaarten.
- Koninklijk besluit van 3 februari 2003 tot vrijstelling van bepaalde categorieën van vreemdelingen van de verplichting houder te zijn van een beroepskaart voor de uitoefening van een zelfstandige beroepsactiviteit (B.S. 04/03/2003 – 1ste ed.).

16. Illegaal verblijf vreemdelingen

- Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (B.S. 31/12/1980). In 2012 werd deze wet gewijzigd door:
 - de wet van 8 januari 2012 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 (B.S. 06/02/2012);
 - de wet van 19 januari 2012 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 (B.S. 17/02/2012);
 - de wet van 15 mei 2012 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 (B.S. 31/08/2012). Deze wet zet de Richtlijn 2009/50/EG om naar Belgisch recht, die, met de bedoeling om de competitiviteit en de economische groei binnen de Europese Unie te ondersteunen, beoogt om hooggekwalificeerd personeel, afkomstig vanuit het buitenland, aan te trekken en te behouden. Op deze wijze genieten de rechtsonderhorigen van derde landen, die hooggekwalificeerde arbeid komen uitvoeren, en hun familieleden, van een versnelde procedure die, bij een gunstige beslissing, leidt tot het afleveren van een “Europese blauwe kaart” die hen in staat stelt langer dan drie maanden in België te verblijven en te werken.
- Koninklijk besluit van 22 juli 2008 tot vaststelling van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten van de hoger vermelde wet van 15 december 1980 (B.S. 29/08/2008).

- Koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (B.S. 27/10/1981). In 2012 werd deze laatste gewijzigd door:

- het koninklijk besluit van 8 januari 2012 tot wijziging van het genoemde koninklijk besluit van 8 oktober 1981 (B.S. 19/01/2012).

We herinneren eraan dat tot het einde van het jaar 2013 de Bulgaren en de Roemenen onderworpen zijn aan een overgangsstelsel, dat hen verplicht in het bezit te zijn van een arbeidskaart om met een arbeidsovereenkomst tewerkgesteld te kunnen worden in België. Hun werkgever moet op zijn beurt in het bezit zijn van een arbeidsvergunning. Niettemin, voor wat betreft "het recht om zich binnen de Europese Unie vrij te verplaatsen en te verblijven" zijn de Bulgaarse en de Roemeense werknemers onderworpen aan dezelfde bepalingen aangaande het verblijf als alle andere burgers van de Unie die in België in loondienst komen werken, met als enige uitzondering de documenten die ze bij hun aanvraag moeten bijvoegen. Terwijl de werknemers van de andere lidstaten van de Europese Unie een arbeidsovereenkomst, een verbintenis verklaring of een attest van tewerkstelling moeten voorleggen, dienen de Roemeense en Bulgaarse werknemers alleen hun arbeidskaart B voor te leggen.

Bovendien kunnen de familieleden van een Roemeense of een Bulgaarse werknemer zich, zoals de familieleden van de andere inwoners van de Europese Unie, beperken tot het indienen van:

- hetzij een aanvraag van een attest van registratie, wanneer ze zelf burger van de Unie zijn;
- hetzij een aanvraag van een verblijfskaart als familielid van een burger van de Unie, wanneer ze rechtsonderhorige van een derde land zijn.

- het koninklijk besluit van 19 juli 2012 tot wijziging van het genoemde koninklijk besluit van 8 oktober 1981 (09/08/2012);

- het koninklijk besluit van 15 augustus 2012 tot wijziging van het genoemde koninklijk besluit van 8 oktober 1981 (B.S. 31/08/2012). Dit koninklijk besluit zorgt voor de gedeeltelijke omzetting van de Richtlijnen 2003/38/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging, 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van de Richtlijnen

64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG, 93/96/EEG, en 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan;

- het koninklijk besluit van 11 december 2012 tot wijziging van vermeldde het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 (B.S. 07/01/2013). Dit koninklijk besluit bepaalt een nieuw model voor de Europese blauwe kaart (nieuwe bijlage 6 bis).

- Koninklijk besluit van 3 augustus 2012 betreffende de regels voor het indienen van de aanvragen en het afleveren van voorlopige arbeidsvergunning in het kader van de aanvraag door een buitenlandse werknemer ter verkrijgen van een " Europese blauwe kaart " (B.S. 31/08/2012). Dit koninklijk besluit bepaalt de procedure voor de aanvraag en de aflevering van voorlopige arbeidsvergunningen, toegekend in het kader van de aanvraag van een buitenlandse werknemer voor het bekomen van een Europese blauwe kaart.

- Omzendbrief van 30 april 2004 met betrekking tot het verblijf en de vestiging van de onderdanen van de nieuwe lidstaten van de Europese Unie, met name: Cyprus, Malta, de Tsjechische Republiek, Slowakije, Letland, Slovenië, Polen, Hongarije, Litouwen en Estland, en van hun familieleden, vanaf 1 mei 2004, met name voor de overgangsperiode die door het Toetredingsverdrag wordt voorzien (B.S. 17/05/2004), gewijzigd door:

- de omzendbrief van 10 mei 2006 betreffende overschrijden van omzettingstermijn Richtlijn 2004/38 betreffende het verblijf van EU-onderdanen en hun familieleden – Verlenging overgangsperiode voor de nieuwe EU-lidstaten (B.S. 26/05/2006).

- de omzendbrief van 20 december 2006 met betrekking tot het verblijf en de vestiging van onderdanen van Roemenië en Bulgarije, nieuwe lidstaten van de Europese Unie, en van hun familieleden, vanaf 1 januari 2007, met name voor de overgangsperiode die door het Toetredingsverdrag is bepaald (B.S. 28/12/2006).

- Omzendbrief van 14 juli 2009 betreffende de status van langdurig ingezetene (B.S. 11/08/2009). Deze omzendbrief bespreekt de voorwaarden voor het verkrijgen van de status van langdurig ingezetene in België alsook de verblijfsvoorwaarden voor een buitenlander die deze status verworven heeft in een andere lidstaat van de Europese Unie.

17. Mensenhandel en mensensmokkel

- De artikelen 433 ter tot 433 octies van het Strafwetboek, ingevoegd door de wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers (B.S. 02/09/2005).

Deze bepalingen, die werden ingevoegd in het Strafwetboek hebben, betrekking op de strafbaarstelling wegens mensenhandel, die voordien terug te vinden was in artikel 77 bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Het misdrijf “mensenhandel” werd naar het Strafwetboek overgeheveld omdat de strafbaarstelling niet meer louter betrekking heeft op buitenlanders.

Artikel 77 bis van de wet van 15 december 1980 heeft voortaan enkel betrekking op de mensensmokkel. Mensensmokkel wordt gedefinieerd als “het ertoe bijdragen, op welke manier ook, rechtstreeks of via een tussenpersoon, dat een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnenkomt, erdoor reist of aldaar verblijft, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat, met het oog op het direct of indirect verkrijgen van een vermogensvoordeel”.

Krachtens artikel 81 van de wet van 15 december 1980 zijn de inspecteurs van de Sociale Inspectie bevoegd voor het opsporen en vaststellen van de misdrijven inzake mensenhandel en mensensmokkel, en voor het verzamelen van de bewijzen en van het overleveren van de daders, binnen de perken van hun bevoegdheden.

18. Bevoegdheden van de Sociale Inspectie

- Wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek (B.S. 01/07/2010).

De goedkeuring van het Sociaal Strafwetboek, dat in werking is getreden op 1 juli 2011, is het resultaat van een lang hervormingsproces van het sociaal strafrecht, met het oog op de strijd tegen de sociale fraude.

Voortaan zijn alle strafbepalingen van sociaal strafrecht opgenomen in een enkel wetboek. Dit maakt het mogelijk om gemakkelijker na te gaan of de gestelde handeling al

dan niet strafrechtelijk betoegeld wordt. Het Sociaal Strafwetboek bevat alle repressieve normen en vermeldt zowel de strafrechtelijke als de administratieve sancties.

Op basis van de voorstellen van de Commissie voor de Hervorming van het Sociaal Strafrecht, opgericht door het koninklijk besluit van 19 juli 1991, is het Sociaal Strafwetboek effectief overgegaan tot het proces van depenalisering van bepaalde inbreuken, aangezien voortaan bepaalde inbreuken nog slechts met een administratieve sanctie betoegeld kunnen worden.

Het Sociaal Strafwetboek is opgedeeld in twee Boeken. Het eerste Boek is gewijd aan het voorkomen, het vaststellen en het vervolgen van de inbreuken en hun betoegeling in het algemeen. Het tweede Boek is gewijd aan de inbreuken en aan hun betoegeling in het bijzonder.

Op basis van de bepalingen van dit Strafwetboek en van de modaliteiten die zij bepalen, voeren de sociaal inspecteurs hun onderzoeken uit. In dat kader beoogt het Sociaal Strafwetboek voor hen uitgebreide bevoegdheden om op een meer doeltreffende wijze de fraude op te sporen en te voorkomen.

Tenslotte merken we op dat Hoofdstuk 3 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek de wijzigingen opsomt van de verschillende wetgevingen die ten gevolge van de inwerkingtreding van deze wet werden doorgevoerd.

In 2012 werd het Sociaal Strafwetboek gewijzigd door:

- de wet van 15 februari 2012 tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en van het Sociaal Strafwetboek (B.S. 08/03/2012). Krachtens de wijziging die deze wet aanbracht aan artikel 28 van het Sociaal Strafwetboek, is het niet langer vereist dat slechts de documenten die voorkomen op een bij koninklijk besluit opgestelde limitatieve lijst kunnen worden opgevraagd of opgespoord. Het opstellen van een dergelijke lijst is dus niet meer verplicht. Indien er toch een lijst zou worden opgesteld, dan is de inhoud ervan slechts indicatief en niet exhaustief, wat niet uitsluit dat de sociaal inspecteurs meer specifieke documenten aangaande bepaalde fraudevormen of aangaande uitgevoerde werken kunnen consulteren en onderzoeken.
- de programmawet (I) van 29 maart 2012 (B.S. 06/04/2012). Artikel 73 van deze programmawet wijzigt artikel 21 van het Sociaal Strafwetboek met betrekking tot de beoordelingsbevoegdheid waarover de sociaal inspecteurs beschikken. Ten gevolge van deze wijziging zijn de sociaal inspecteurs ook bevoegd voor het verzenden van een

schriftelijke kennisgeving om de opdrachtgever, de aannemer of de onderaannemer ervan in kennis te stellen dat hij hoofdelijk aansprakelijk is gesteld wegens een ernstige tekortkoming, begaan door zijn aannemers of volgende onderaannemers ten aanzien van de verplichting het loon te betalen of het te betalen binnen de termijn.

Deze bevoegdheid in hoofde van de sociaal inspecteurs om deze kennisgeving over te zenden is voortaan toegevoegd aan de bevoegdheden waarover zij krachtens het Sociaal Strafwetboek beschikken.

- de wet van 27 december 2012 tot invoering van de elektronische registratie van aanwezigheden op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (B.S. 31/12/2012) (zie infra – punt 23 diverse bepalingen van bijlage 1).

- Wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht (B.S. 01/07/2010).
- Koninklijk besluit van 7 juni 2011 tot vaststelling van de samenstelling en de werking van de Adviesraad van het sociaal strafrecht en betreffende de datum van inwerkingtreding van de artikelen 96, 97 en 98 van het Sociaal Strafwetboek (B.S. 09/06/2011).

Dit koninklijk besluit bepaalt de opdrachten van de Adviesraad die wordt opgericht door het Sociaal Strafwetboek. Deze Raad is meer bepaald belast met het:

- adviezen verstrekken, uit eigen beweging of op verzoek, over de juridische, sociaal-economische en administratieve vraagstukken in verband met de toepassing van het sociaal strafrecht;
- waken over de overeenstemming tussen, enerzijds, de bepalingen van voorstellen en ontwerpen van wet die betrekking hebben op het sociaal strafrecht, en, anderzijds, de bepalingen van dit Wetboek, teneinde de coherentie in deze materie te bewaren;
- advies uitbrengen, uit eigen beweging of op verzoek, over de integratie in dit Wetboek van reeds bestaande of van nieuwe wetsbepalingen met betrekking tot het sociaal strafrecht;
- op verzoek van de Koning advies uitbrengen over de ontwerpen van uitvoeringsbesluiten inzake het sociaal strafrecht;
- de opstelling van het jaarverslag coördineren met betrekking tot de behandeling die wordt gegeven aan de inbreuken op de bepalingen van het Sociaal Strafwetboek, die werden vastgesteld en vervolgd in de loop van het afgelopen jaar.

- Koninklijk besluit van 7 juni 2011 tot benoeming van de leden van de Adviesraad van het sociaal strafrecht (B.S. 09/06/2011).
- Koninklijk besluit van 1 juli 2011 tot uitvoering van de artikelen 16, 13°, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht (B.S. 06/07/2011).

Dit koninklijk besluit bepaalt de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht op 1 juli 2011.

Verder beoogt dit besluit aan te wijzen:

- de ambtenaren belast met het nazicht op de wetten bedoeld in het Sociaal Strafwetboek, onder wie de sociaal inspecteurs van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid;
- de ambtenaren tot wiens opdracht het behoort de inbreuken vast te stellen, onder wie de sociaal inspecteurs van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid;
- de ambtenaar bevoegd om het tijdstip uit te stellen van de mededeling van een kopie van de tekst van het verhoor aan de verhoorde persoon, met name de leidend ambtenaar van de betrokken dienst;
- het bevoegde bestuur (het gaat hier om de Directie van de Administratieve Geldboeten van de afdeling juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg), en de ambtenaren die bevoegd zijn voor het opleggen van administratieve geldboeten.

Het koninklijk besluit geeft ook aan op welke rekening en volgens welke betalingsregels de administratieve geldboeten betaald moeten worden.

Tenslotte bepaalt het nog dat de legitimatiebewijzen van de sociaal inspecteurs, gebruikt vóór 1 juli 2011, blijven gelden als legitimatiebewijs na die datum.

19. De dienstencheques

- Wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en –banen (B.S. 01/08/2001), gewijzigd door de programmawet van 22 juni 2012 (B.S. 28/06/2012). Deze heeft nogmaals de voorwaarden voor de erkenning van de dienstenchequebedrijven geherformuleerd.
- Koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques (B.S. 22/12/2001), getroffen ter uitvoering van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en –banen (B.S. 01/08/2001).

In 2012 werd dit koninklijk besluit meermaals gewijzigd, namelijk door:

- het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 (B.S. 17/08/2012);
- het koninklijk besluit van 14 december 2012 (B.S. 24/12/2012); dit heeft met name sommige bepalingen ingevoerd op het vlak van de controle van het stelsel en in geval van de niet-naleving van de desbetreffende materie;
- het koninklijk besluit van 20 december 2012 (B.S. 31/12/2012).

Het artikel 10 bis van het koninklijk besluit van 12 december 2001 duidt de bevoegde ambtenaren aan die met het toezicht op het naleven van de wet en zijn uitvoeringsbesluiten worden belast, onder wie de sociaal inspecteurs en technische experts van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid vermeld zijn.

20. De vrijwilligers

- Wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (B.S. 29/08/2005),
- Koninklijk besluit van 19 december 2006 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers (B.S. 22/12/2006).
- Koninklijk besluit van 21 december 2006 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke

aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers (B.S. 22/12/2006).

- Koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (B.S. 22/06/2007).

21. Aard van de arbeidsrelaties

- Programmawet (I) van 27 december 2006 (B.S. 28/12/2006). Titel XIII van de programmawet (I) met als titel “Aard van de arbeidsrelaties” beoogt een doeltreffender strijd tegen het fenomeen van de schijnzelfstandigen. In 2012 werden sommige bepalingen van deze regelgeving gewijzigd en aangevuld door de wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van Titel XIII van de programmawet (I) van 27 december 2006, wat de aard van de arbeidsrelaties betreft (B.S. 11/09/2012). Deze wijzigingen zijn in voege getreden op 1 januari 2013. De belangrijkste wijzigingen zijn de volgende:

- de opheffing van de wetgevende afdeling van de Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie, met behoud van de administratieve afdeling van dezelfde commissie. Deze is ermee belast beslissingen te nemen aangaande de kwalificatie van een arbeidsrelatie.

- naast de algemene criteria die toelaten de aard van een arbeidsrelatie te beoordelen, voorziet de wet de mogelijkheid om bepaalde specifieke criteria te bepalen die kenmerkend zijn voor bepaalde sectoren of beroepen. De nieuwigheid die werd ingevoerd door de wijziging van augustus 2012 is te vinden in de procedure voor hun goedkeuring. Voortaan zullen ze worden bepaald bij koninklijk besluit, na eensluidend en unaniem advies van verschillende instanties zoals de paritaire comités.

- de invoering van een weerlegbaar vermoeden betreffende het statuut van werknemer of zelfstandige in de economische sectoren van de werken in onroerende staat, van de bewakingsdiensten, van het goederen- en/of personenvervoer (met uitzondering van ambulancediensten en het vervoer van personen met een handicap), en van de schoonmaak. Voor deze vier sectoren somt de wet negen specifieke criteria op. Indien meer dan de helft ervan is vervuld, wordt de arbeidsrelatie vermoed uitgevoerd te worden in de hoedanigheid van werknemer, behoudens bewijs van het tegendeel. Omgekeerd, indien aan meer dan de helft van de criteria niet is voldaan, wordt de arbeidsrelatie vermoed te worden uitgevoerd in de hoedanigheid van zelfstandige, behoudens bewijs van het tegendeel.

Bovendien laat een bijzondere procedure de Koning toe om de negen wettelijke criteria te vervangen of aan te vullen in functie van de bijzonderheden van de betrokken economische sectoren of beroepen. Verder bestaat de mogelijkheid om bij koninklijk besluit het vermoeden uit te breiden naar andere economische sectoren.

We merken op dat het wettelijk vermoeden, waarvan hierboven sprake, niet van toepassing is op familiale arbeidsrelaties, met name:

- de arbeidsrelaties tussen ouders en verwanten tot en met de derde graad, en tussen wettelijk samenwonenden in de zin van de wet van 23 november 1998 tot invoering van de wettelijke samenwoning;
- de arbeidsrelaties tussen een vennootschap en een fysiek persoon die een ouder is of een verwant tot en met de derde graad of een wettelijk samenwonende van hetzij diegene die alleen, hetzij van diegenen die samen meer dan 50% van de aandelen van de betrokken vennootschap bezitten.

Er is bepaald dat Titel XIII – Aard van de arbeidsrelatie – van de programmawet (I) van 27 december 2006, zoals gewijzigd door de bepalingen van de voormelde wet van 25 augustus 2012, in werking treedt op 1 oktober 2012, met uitzondering van enkele artikelen waarvan de inwerkingtreding bepaald werd op 1 januari 2013, onder voorbehoud van de mogelijkheid voor de Koning om, bij koninklijk besluit, een vroegere datum van inwerkingtreding te bepalen.

- Koninklijk besluit van 14 december 2010 betreffende de samenstelling en de werking van de normatieve afdeling van de Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie (B.S. 28/12/2010, rechtzetting B.S. 28/01/2011), opgeheven door artikel 16, 2° van de wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van Titel XIII van de programmawet (I) van 27 december 2006, wat de aard van de arbeidsrelaties betreft (B.S. 11/09/2012).
- Koninklijk besluit van 14 december 2010 betreffende de samenstelling en de werking van de administratieve afdeling van de Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie (B.S. 28/12/2010, rechtzetting B.S. 28/01/2011), opgeheven door artikel 16, 3° van de wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van Titel XIII van de programmawet (I) van 27 december 2006, wat de aard van de arbeidsrelaties betreft (B.S. 11/09/2012).
- Koninklijk besluit van 17 januari 2011 houdende vaststelling van de modaliteiten inzake de door de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen te verrichten raadplegingen in het kader van de te volgen adviesprocedure bij de normatieve afdeling van de Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie (B.S. 01/02/2011).

22. Transport

- Verordening nr. 561/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer, tot wijziging van Verordeningen (EEG) nr. 3821/85 en (EG) nr. 2135/98 van de Raad en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad (B.S. 11/04/2006).
- Koninklijk besluit van 9 april 2007 houdende uitvoering van de verordening (EG) nr. 561/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer, tot wijziging van verordeningen (EEG) nr. 3821/85 en (EG) nr. 2135/98 van de Raad en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad (B.S. 11/04/2007). De titel van dit koninklijk besluit van 9 april 2007 werd door het koninklijk besluit van 8 oktober 2012 als volgt aangevuld: “en houdende gedeeltelijke omzetting van de Richtlijn 2002/15/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2002 betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen” (B.S. 31/10/2012). Verder wijzigt het koninklijk besluit van 8 oktober 2012, **door hem aan te vullen**, de lijst van de agenten die belast zijn met het opsporen en vaststellen van de inbreuken op de verordening en diens uitvoeringsbesluit en het toepassen van de maatregel van het immobiliseren van het voertuig in de gevallen die in deze reglementering bepaald zijn. Derhalve zijn de sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid krachtens artikel 3, 5° van het koninklijk besluit van 9 april 2007 belast met het opsporen en vaststellen van de inbreuken op de verordening en op het koninklijk besluit.
- Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad (Pb.L. 14/11/2009).
- Koninklijk besluit van 1 februari 2012 tot aanwijzing van de bevoegde instantie belast met de toepassing van verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad (B.S. 14/02/2012).
- Koninklijk besluit van 10 augustus 2009 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder vervoersondernemers die gevestigd zijn op het grondgebied van een andere lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte worden toegelaten tot

het binnenlands goederenvervoer over de weg in België (B.S. 20/08/2009). Artikel 6 van het koninklijk besluit geeft de sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid de bevoegdheid voor het opsporen en vaststellen van de inbreuken op de verordening en op het koninklijk besluit.

23. Diverse bepalingen

- Koninklijk besluit van 24 december 1993 (B.S. 31/12/1993) tot uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Dit K.B. bepaalt dat een koninklijk besluit de ambtenaren zal aanwijzen, belast met het toezicht van hoofdstuk III van Titel I, alsook van Titel IV van vernoemd koninklijk besluit, die respectievelijk betrekking hebben op “Loonmatiging” en op “bedrijfsplannen tot herverdeling van de arbeid” (art. 6 en 39).

- Het koninklijk besluit van 4 juli 1994 (B.S. 26/07/1994) duidt in het bijzonder de sociaal inspecteurs en controleurs van de Sociale Inspectie aan.
- Wet van 10 april 1995 betreffende de herverdeling van de arbeid in de openbare sector (B.S. 20/04/1995), in 2012 gewijzigd door de wet van 19 juli 2012 betreffende de vierdagenweek en het halftijds werken vanaf 50 of 55 jaar in de openbare sector (B.S. 06/08/2012).
- Koninklijk besluit van 10 april 1995 ter uitvoering van de wet van 10 april 1995 (B.S. 26/03/2010). Artikel 8 van het hoger vermeld koninklijk besluit van 1994 duidt de inspecteurs en de adjunct-inspecteurs (sociaal controleurs / technisch deskundigen) van de Sociale Inspectie van het Ministerie van Sociale Voorzorg (nu de FOD Sociale Zekerheid) aan als bevoegde personen voor het toezicht op de toepassing van de hoger genoemde wet en haar uitvoeringsbesluiten, binnen de grenzen van hun bevoegdheden.
- Wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek (B.S. 01/07/2010).

Alle bepalingen van deze wet van 6 juni 2010 zijn in werking getreden op 1 juli 2011. Ter herinnering: hoofdstuk 2 van deze wet is gewijd aan het **Sociaal Strafwetboek**, dat onderverdeeld is in twee Boeken, waarvan het eerste gewijd is aan het voorkomen, het vaststellen en het vervolgen van de inbreuken en hun beteugeling in het algemeen, en het tweede Boek aan de inbreuken en aan hun beteugeling in het bijzonder.

In 2012 werd het Sociaal Strafwetboek gewijzigd door:

- de wet van 15 februari 2012 tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en van het Sociaal Strafwetboek (B.S. 08/03/2012).

Door de wijziging van het Sociaal Strafwetboek werden de onderzoeksmogelijkheden voor de inspectiediensten uitgebreid. Zo is het, in tegenstelling tot hetgeen bepaald werd in de vorige versie van artikel 28 van het Sociaal Strafwetboek, niet langer vereist dat, voor wat betreft de “andere gegevens” waarvan het opmaken, het bijhouden of het bewaren voorgeschreven is door de wet, alleen de in een koninklijk besluit vermelde dragers door een sociaal inspecteur kunnen worden opgevraagd of opgespoord. Voor de wijziging van dat artikel in het Sociaal Strafwetboek waren de opsporing, het beslag en de verzegeling slechts toegelaten indien zij voorkwamen in een limitatieve lijst, opgenomen in een koninklijk besluit. Maar de praktische moeilijkheden die samenhangen met het opstellen en bijhouden van een dergelijke lijst (de documenten die nuttig zijn voor de inspecteurs verschillen naargelang de aard van het onderzoek, en de verplichting om een document bij te houden krachtens een andere reglementering dan de sociale is niet dezelfde naargelang de bedoelde categorie van werkgevers) hebben ertoe geleid dat geen enkel koninklijk besluit genomen werd dat deze limitatieve lijst bepaalde.

De wet van 15 februari 2012 machtigt voortaan de Koning om, **ten informatieve titel**, een lijst op te stellen houdende gelijk welke andere gegevens, waarvan het opmaken, het bijhouden of het bewaren door de wetgeving voorgeschreven is, zelfs wanneer de sociaal inspecteurs niet belast zijn met het toezicht op deze wetgeving, en die zich bevinden op informatiedragers in de werkplaatsen of andere plaatsen die onderworpen zijn aan het toezicht van de sociaal inspecteurs, of die vanuit die plaatsen toegankelijk zijn via een informaticasysteem of gelijk welk ander elektronisch apparaat, en waartoe de sociaal inspecteurs toegang hebben. Op dit vlak stappen we bijgevolg over van een limitatieve lijst naar een zuiver indicatieve en niet-exhaustieve lijst.

- Wet van 3 december 2006 tot wijziging diverse wettelijke bepalingen met betrekking tot het sociaal strafrecht (B.S. 18/12/2006) en wet van 3 december 2006 houdende diverse bepalingen met betrekking tot het sociaal strafrecht (B.S. 18/12/2006), in werking getreden op 28 december 2006. Deze laatste werd zelf nog gewijzigd door de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek (B.S. 01/07/2010).

- Wet van 21 december 2007 betreffende de uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2007-2008 (B.S. 31/12/2007), hoofdstuk II, betreffende de niet-recurrente resultaatgebonden voordelen.

- Koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen en tot aanvulling van artikel 23 bis, §1 van hetzelfde besluit (B.S. 30/12/2009).

-

Met het oog op de strijd tegen het zwartwerk door zelfstandigen moet elke zelfstandige zich aansluiten bij een socialeverzekeringsfonds voor zelfstandigen, uiterlijk op de dag van het begin van zijn werkzaamheden als zelfstandige. Een administratieve geldboete kan worden opgelegd door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, aan iedere zelfstandige die

- hetzij een zelfstandige beroepsactiviteit uitoefent zonder aangesloten te zijn bij een socialeverzekeringsfonds

- hetzij een andere zelfstandige beroepsactiviteit uitoefent dan diegene die vermeld is in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Artikel 23 bis van het koninklijk besluit nr. 38 preciseert namelijk dat “de vaststellingen gedaan door de sociale inspecteurs van de andere sociale inspectiediensten, bedoeld in de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie, de officieren van gerechtelijke politie of door de ambtenaren belast met het toezicht op de naleving van andere wetgevingen met hun bewijskracht kunnen gebruikt worden door de ambtenaren van het Rijksinstituut”.

- Wet van 27 december 2012 tot invoering van de elektronische registratie van aanwezigheden op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (B.S. 31/12/2012).

Deze wet voert de verplichting in van elektronische registratie van de werknemers die aanwezig zijn op de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen. Deze nieuwe verplichting, reeds ingevoegd in de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, is gelinkt aan het opheffen van de verplichte aannemersregistratie.

De bedoeling van de elektronische registratie is alle personen te kunnen identificeren die zich op een bepaald moment op de werf bevinden, te weten voor wie ze werken en of ze werken als werknemer of als zelfstandige. In dit stelsel zal al wie op een werf

werkt zich dagelijks moeten registreren. De verplichting heeft zowel betrekking op de werknemers als op de zelfstandigen, ongeacht hun nationaliteit, op de werven met een oppervlakte van 1.000 m² of meer.

De registratie zal dienen te gebeuren via een elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem, of door een andere registratiemethode te gebruiken en/of ter beschikking te stellen van hun onderaannemers, voor zover gelijkwaardige garanties geboden worden en de doelmatigheid bewezen kan worden van de registratie van de op de werven aanwezige personen.

De gegevens van de aanwezigheidsregistratie zullen opgenomen worden in een gegevensbank die wordt bijgehouden door een overheid.

We merken op dat de aannemers, de onderaannemers en de werknemers die de verplichtingen, die aan dit systeem verbonden zijn, niet naleven, gesanctioneerd kunnen worden. Er werden bepalingen in die zin ingevoegd in het Sociaal Strafwetboek; het betreft meer bepaald een sanctie van niveau 1 (cfr. artikel 131/1 SSW).

De zitdagen van de sociale inspectie

Werkgevers, werknemers en sociaal verzekerden kunnen contact opnemen met een sociaal inspecteur of een sociaal controleur tijdens de zitdagen die gehouden worden op de volgende adressen en tijdstippen:

Localité	Adresse	Jours et heures d'ouverture
Région Bruxelles-Capitale		
BRUXELLES	Boulevard du Jardin Botanique, 50 boîte 110 (1 ^{er} étage) 1000 BRUXELLES	Lundi de 9h à 12h Mercredi de 9h à 12h et de 13h à 16h Vendredi de 9h à 12h ou sur rendez-vous en dehors de ces heures Tél. : 02/528.65.49 Fax : 02/528.69.02 et 02/219.28.30
Région Hainaut		
MONS	Rue Verte, 13 (1 ^{er} étage) 7000 MONS	Lundi, mercredi, vendredi de 9h à 12h Tél. : 065/22.11.66 Fax : 065/22.11.77
CHARLEROI	Locaux du Contrôle des lois sociales Centre Albert (9 ^{ème} étage) Place Albert I ^{er} , 4 6000 CHARLEROI	Le 2 ^{ème} vendredi du mois de 9h à 12h Tél. : 071/32.95.44 Fax : 071/50.54.11
TOURNAI	Locaux du Contrôle des lois sociales Rue des Sœurs Noires, 28 7500 TOURNAI	Le 1 ^{er} lundi du mois de 9h à 12h Tél. : 069/22.36.51

Localité	Adresse	Jours et heures d'ouverture
Région Namur – Brabant wallon – Luxembourg		
NAMUR	Business Center Actibel, 2 ^{ème} étage Route de Louvain-La-Neuve, 4 bte 11 5001 NAMUR (BELGRADE)	Lundi, mercredi, vendredi de 9h à 12h Tél. : 081/25.02.60 Fax : 081/25.02.61
ARLON	Centre administratif de l'Etat, Locaux Contrôle des lois sociales Place des Fusillés 6700 ARLON	Le vendredi de 9h à 12h Tél. : 063/22.13.71
LIBRAMONT	Inspection Sociale Grand-Rue, 37 B 6800 LIBRAMONT	Le jeudi de 9h à 12h et de 13h à 16h Tél. : 061/22.44.00 Fax : 061/23.24.49
NIVELLES	Inspection sociale rue de Mons, 39 1400 NIVELLES	Le mardi de 9h à 12h et de 13h à 16h Tél. : 067/22.15.35

Localité	Adresse	Jours et heures d'ouverture
Région Liège		
LIEGE	Locaux Contrôle des lois sociales Rue Natalys, 49 4020 LIEGE	Lundi et vendredi de 9h à 12h Mercredi de 9h à 17h Tél. : 04/340.11.60 Fax : 04/340.11.61 ou 04/340.11.71
VERVIERS	Locaux Contrôle des lois sociales Rue Fernand Houget, 2 4800 VERVIERS	Le 1 ^{er} et le 3 ^{ème} mercredi du mois de 9h à 12h Tél. : 087/30.71.91 Fax : 087/35.11.18
Région Anvers		
ANVERS	Italiëlei, 124 – bus 63 (15 ^{de} verd.) 2000 ANTWERPEN	Chaque jour de 9h à 12h et de 13h30 à 16h Tél. : 03/206.99.00 Fax : 03/226.90.47
MALINES	Locaux Contrôle des lois sociales Louizastraat, 1a 2800 MECHELEN	Le mercredi de 9h à 12h Tél. : 015/45.09.80 Fax : 015/45.09.99
TURNHOUT	Locaux Contrôle des lois sociales Warandestraat, 49 2300 TURNHOUT	Le vendredi de 9h à 12h Tél. : 014/44.50.12
Région Bruxelles – Brabant Flamand		
BRUXELLES	Kruidtuinlaan, 50 bus 110 (1 st e verd.) 1000 BRUSSEL	Chaque jour de 9h à 12h et seulement sur rendez-vous en dehors de ces heures Tél. : 02/528.65.48 Fax : 02/528.69.03 ou 02/219.28.30
LOUVAIN	RSZ-FAC (6 ^{de} verd.) Philipssite, 3a – bus 7 3000 LEUVEN	Le vendredi de 9h à 12h Tél. : 016/29.32.69
Région Limbourg		
HASSELT	FAC Verwilghen Blok A, 1 ^{ste} verdieping Voorstraat 43 3500 HASSELT	Chaque jour de 9h à 12h et de 13h30 à 16h30 Tél. : 011/35.08.20 Fax : 011/35.08.38

Localité	Adresse	Jours et heures d'ouverture
Région Flandre Orientale		
GAND	Ketelvest 26/002 9000 GENT	Chaque jour de 9h à 12h et de 13h30 à 17h Tél. : 09/265.41.41 Fax : 09/265.41.45
Région Flandre Occidentale		
BRUGES	Oude Gentweg, 75c 8000 BRUGGE	Chaque jour de 9h à 12h et de 13h30 à 17h Tél. : 050/44.59.60 Fax : 050/44.59.70
COURTRAI	Locaux Contrôle des lois sociales Ijzerkaai, 26/27 8500 KORTRIJK	Le mercredi de 9h à 12h Tél. : 056/20.57.12

Nota's

**FOD Sociale Zekerheid
Directie-generaal Sociale Inspectie**

**Administratieve Centrum Kruidtuin
Finance Tower**

Kruidtuinlaan 50, bus 110
1000 Brussel
www.socialsecurity.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever
Jean-Claude HEIRMAN

Wettelijk depot
D/2014/10.770/4

Contact
02/528.62.29

Grafisch concept en realisatie
Dienst Communicatie

Het jaarverslag is uitgegeven in het Nederlands
en in het Frans en is eveneens beschikbaar op
onze website www.socialsecurity.fgov.be